

ZIEMIA

NR 40

kwiecień 2019

CENA: 5 zł

Bratkowicka

CZASOPISMO SPOŁECZNO-KULTURALNE TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW ZIEMI BRATKOWICKIEJ

Bratkowice
najpiękniejsza

WIEŚ

Podkarpacia w 2018 r.

Rozstrzygnięcie Konkursu „Piękna Wieś Podkarpacka 2018”

Jasionka, 7.12.2018 r., G2A Arena Centrum Wystawienniczo-Kongresowe Województwa Podkarpackiego

Wielkanoc

Droga, wierzba sadzona wśród zielonej łąki,
Na której pierwsze jaskry żółcieją i mlecze.
Pośród wierzb po kamieniach wąska struga ciecze,
A pod niebem wysoko śpiewają skowronki.
Wśród tej łąki wilgotnej od porannej rosy,
Droga, którą co święto szli ludzie ze śpiewką,
Idzie sobie Pan Jezus, współnagi i bosy
Z wielkanocną w przebitej dłoni chorągiewką.
Naprzeciw idzie chłopka. Ma kosy złociste,
Łowicka jej spódniczka i piękna zapaska.
Poznała Zbawiciela z świętego obrazka,
Upadła na kolana i krzyknęła: „Chryste!”.
Bije głową o ziemię z serdeczną rozpaczą,
A Chrystus się pochylił nad klęczącym ciałem
I rzeknie: „Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą,
Dwa dni leżałem w grobie. **I dziś Zmartwychwstałem**”.

Jan Lechoń

*„Alleluja dziś śpiewamy, Bogu cześć i chwałę dajmy,
bo zmartwychwstał nasz Zbawiciel, tego świata Odkupiciel.”*

*Zdrowych, pogodnych Świąt Wielkanocnych, wypełnionych
nadzieją i miłością. Radosnego, wiosennego nastroju,
serdecznych spotkań w gronie rodziny i wśród przyjaciół.
Niech Zmartwychwstanie Pańskie, które niesie odrodzenie
duchowe, napelni Państwa spokojem i wiarą, da siłę
w pokonywaniu trudności i pozwoli z ufnością patrzeć
w przyszłość.*

Życzy Zarząd TMZ/B

Drodzy Czytelnicy!

We wrześniu 2006 roku ukazał się pierwszy numer kwartalnika społeczno-kulturalnego „Ziemia Bratkowicka” wydawanego przez Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej. Kwartalnik od samego początku cieszył się dużym zainteresowaniem i zdobył sobie uznanie Czytelników. Redakcja jak i autorzy artykułów dokładali wszelkich starań, aby prezentowane w nim artykuły zainteresowały jak największe grono odbiorców. Nakład w formie papierowej rozchodził się bardzo szybko. Dostępna była również elektroniczna wersja każdego numeru na stronie internetowej Bratkowic i Gminy Świlcza.

Po 10 latach obecności kwartalnika na rynku jego wydawanie zostało wstrzymane z powodu rozpadu Zespołu Redakcyjnego. Ostatni numer ukazał się w maju 2017 r., a w sumie wszystkich wydań było 39. W 2018 roku po wyborze nowego prezesa Towarzystwa Miłośników Ziemi Bratkowickiej odżyła na nowo myśl reanimacji wydawnictwa. Na przełomie listopada i grudnia 2018 r. został zawiązany nowy Zespół Redakcyjny pod przewodnictwem pani Lidii Bułatek. Po rozmowach z Wójtem Gminy Świlcza otrzymaliśmy zapewnienie o jego finansowaniu i ustaliliśmy, że od tego numeru to czasopismo społeczno-kulturalne będzie wydawane 2 razy do roku.

Bieżący numer wydajemy w odświeżonej szacie graficznej z nieco zmienionym układem treści. Mamy nadzieję, że nadal znajdziecie tu Państwa interesujące Was tematy i zagadnienia. Życzymy miłej lektury i zapraszamy jednocześnie do współredagowania naszego czasopisma, które ukazuje piękno bratkowickiej ziemi i jej mieszkańców.

Termin nadsyłania materiałów do 41. numeru upływa 15 listopada 2019 r.

Zespół Redakcyjny

ZIEMIA
Bratkowicka

CZASOPISMO SPOŁECZNO-KULTURALNE
„ZIEMIA BRATKOWICKA”.

WYDAWCA: Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej, Samorząd Gminy Świlcza, Gminne Centrum Kultury Sportu i Rekreacji.

REDAGUJE ZESPÓŁ.

e-mail: tmzb.bratkowice@onet.eu

OPRAC. GRAF.: Dorota Wadiak

DRUK: DUET Drukarnia Wydawnictwo Mariusz Michalik, tel. 603 703 003.

Za treść i formę ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo segregowania nadesłanych materiałów, dokonywania skrótów i poprawek. Redakcja przypomina o właściwym wykorzystywaniu danych osobowych wg przepisów RODO (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2016/679 z dn. 27 kwietnia 2016 r.).

Zarejestrowano w Sądzie Okręgowym w Rzeszowie
Wydział Cywilny. Sygn. akt I Ns Rej. Pr. 9/07.

SPIS TREŚCI

Święte Triduum Paschalne	4
Wielkanocne tradycje nadal znane czy zapomniane?	6
Wybory sołtysa i rady sołeckiej w Bratkowicach	8
Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej w 2018 roku	9
1 marca – Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych	11
Dlaczego wybrałam Urszulanki, i tak w ogóle, dlaczego zakon?	13
„Kształtuj swoją młodość”	14
Strażacy podsumowali rok swojej działalności	17
Z powiewem wiosny... ..	21
Informacje z Powiatu	22
Wizytacja kanoniczna w parafii Bratkowice	24
Bierzmowanie w naszej parafii	24
Światowy Dzień Chorego 2019	25
Dzień Pracownika Służby Zdrowia ...	25
Gabinet stomatologiczny w Szkole Podstawowej Nr 1 w Bratkowicach ...	26
Śpiewanie w chórze – hobby, sposób na życie czy strata czasu?	28
Największe bogactwo, to robienie tego, co kochasz	30
Bratkowice wczoraj	32
Dzień Seniora 2019	33
Strefa Aktywności Gospodarczej w Gminie Świlcza gotowa	34
Sołeckie wieści	34
Nowoczesna biblioteka	36
Tragiczny pożar w Bratkowicach	37
Pomogli pogorzelcom... ..	38
„Szkoła Niepodległej”	40
Taniec – uczy, bawi, inspiruje	41
W naszym ogrodzie	43
STOP wypalaniu traw	44
Zajęcia logopedyczne w przedszkolu	44
Dzień Otwarty w Szkole Podstawowej Nr 1 w Bratkowicach ...	46
Mamy się czym pochwalić, czyli Dzień Otwarty w Szkole Podstawowej Nr 2 w Bratkowicach ...	47
Palmonutka z pasją dla dzieci	48
Ferie na wyjeździe... ..	50
Nowe klasy i gabinet higienistki w Niepublicznej Szkole Podstawowej	52
„Warto pomagać”	53
W trosce o rozwój dziecka	54
Sukcesy w tenisie stołowym	56
Zdrowy duch jest w zdrowym ciele, a z wszystkiego jedna racja: gorą sport i rekreacja!	57
Szacowanie szkód łowieckich w 2019 roku	58
Nowinki ubezpieczeniowe	59
„Bratek” rozpoczął rundę wiosenną	60
Z życia Akademii Piłkarskiej „Bratek” Bratkowice... ..	61
Kulinaria	62

Święte Triduum Paschalne

Liturgia Świętego Triduum Paschalnego jest jedną całością.

O jedności poszczególnych celebracji świadczy to, że czwartkowa i piątkowa liturgia nie kończą się błogosławieństwem. Następuje ono dopiero po Wigilii Paschalnej wraz z uroczystym: „Idźcie w pokoju Chrystusa. Alleluja, Alleluja!” (jeżeli rezurekcja jest w nocy, zamiast tego udziela się błogosławieństwa Najświętszym Sakramentem na jej zakończenie). W istocie Triduum Paschalne trwa nieprzerwanie od Mszy Wieczerzy Pańskiej w wieczór wielkoczwartkowy, aż do Nieszporów Uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego w Niedzielę Wielkanocną wieczorem – a więc trzy pełne doby (Triduum oznacza trzy dni).

Wielki Czwartek – Msza Wieczerzy Pańskiej

Msza Wieczerzy Pańskiej nie różni się bardzo od zwykłej Eucharystii. Po raz pierwszy, po wielkopostnej przerwie, zaśpiewamy hymn *Chwała na wysokości Bogu*. Będą nam towarzyszyć dzwony i organy, które od tego momentu zamilkną i zagrają ponownie podczas Wigilii Paschalnej, również w czasie *Chwała na wysokości Bogu*. Zrezygnowanie z gry na instrumentach jest oczywiście wyrazem powagi i smutku, które towarzyszą Męce i Śmierci Pana Jezusa.

Charakterystyczny dla Mszy Wieczerzy Pańskiej jest obrzęd *Mandatum*. Teraz główny celebrans, który sprawuje liturgię *in persona Christi* (łac. w osobie Chrystusa), obmywa nogi dwunastu mężczyznom. Gest ten mówi nam, że istotą ustanowionej przez Chrystusa

Eucharystii, w ogóle istotą naszej wiary, jest miłość („Daję wam przykazanie nowe, abyście się wzajemnie miłowali, tak jak Ja was umiowałem.”). Polega ona na byciu dla siebie nawzajem sługami, tak jak Pan Jezus był sługą dla swoich uczniów.

Msza Wieczerzy Pańskiej kończy się przeniesieniem Najświętszego Sakramentu do kaplicy adoracji (tzw. Ciemnicy)

W czasie procesji przeniesienia śpiewa się hymn św. Tomasza z Akwinu *Pange lingua gloriosi*, czyli *Sław języku tajemnicę*, (którego dwie ostatnie zwrotki, rozpoczynające się od słów *Przed tak wielkim Sakramentem*, doskonale wszyscy znamy).

Po zakończeniu liturgii następuje tzw. *obnażenie ołtarza* (łac. *denudatio altaris*). Codzienna, czysto praktyczna czynność zdjęcia obrusa z ołtarza, w tym świętym czasie nabrała znaczenia symbolicznego i stała się alegorią opuszczenia Jezusa przez uczniów i odarcia Go z szat. Należy także wynieść z kościoła krzyże, a te, które pozostały – zasłonić.

Wielki Piątek – Liturgia Męki Pańskiej

Zgodnie ze starożytną tradycją Kościoła w Wielki Piątek nie celebrowa się Eucharystii.

Liturgia rozpoczyna się od wejścia asysty w całkowitej ciszy. Ołtarz jest obnażony: bez obrusa, krzyża i świeczników. Celebrans pada na twarz, a wszyscy obecni w kościele klękają.

Celebrans podchodzi do miejsca przewodniczenia i bez żadnego wstępu

rozpoczyna modlitwą, po której następują czytania mówiące o Męce Jezusa.

Charakterystyczna dla liturgii Wielkiego Piątku jest uroczysta modlitwa powszechna (łac. *Orationes sollemnes*), którą śpiewa na przemian diakon i celebrans. Wezwań jest dziesięć: za Kościół święty, za papieża, za wszystkie stany Kościoła, za katechumenów, o jedność chrześcijan, za Żydów, za niewierzących w Chrystusa, za niewierzących w Boga, za rządzących państwami oraz za strapionych i cierpiących.

Jednym z najważniejszych elementów Liturgii Męki Pańskiej jest adoracja Krzyża. Uczestnicy liturgii oddają część Krzyżowi Świętemu przez przyklęknięcie lub, zgodnie z miejscowym zwyczajem, np. przez ucałowanie. Później następuje obrzęd Komunii Świętej. Ostatni obrzęd Liturgii Męki Pańskiej to przeniesienie Najświętszego Sakramentu do Grobu Pańskiego. W Grobie jest tylko Najświętszy Sakrament, Krzyż natomiast pozostaje na zewnątrz do uczczenia przez pocałunek. Monstrancja przykryta jest welonem symbolizującym całun, w który owinięte było Ciało Pana Jezusa. Jest on zarazem zasłoną skrywającą tajemniczość wydarzeń Wielkiej Soboty.

Wielka Sobota

W Wielką Sobotę w liturgii nie dzieje się zupełnie nic (poza Liturgią Godzin), jest ona dniem całkowitej liturgicznej ciszy. „Co się stało? Wielka cisza spoiła ziemię; wielka na niej cisza i pustka. Cisza wielka, bo Król zasnął. Ziemia się przeleżała i zamilkła, bo Bóg zasnął w ludzkim ciele, a wzbudził tych, którzy spalili od wieków. Bóg umarł w ciele, a poruszył Otchłań”. Tradycyjnie przychodzimy do kościoła święcić pokarmy.

Wigilia Paschalna, którą rozpoczynamy w sobotę wieczorem, liturgicznie

nie należy już do Wielkiej Soboty, ale do Niedzieli Zmartwychwstania Pańskiego. Dlatego w *Mszale Rzymskiej* jest kategoryczne polecenie: „Wszystkie obrzędy Wigilii Paschalnej odbywają się w nocy: nie wolno ich rozpocząć przed zapadnięciem nocy, a należy je zakończyć przed świtem niedzieli.”

Noc Zmartwychwstania Pańskiego – Wigilia Paschalna

W Jerozolimie obchody Nocy Zmartwychwstania Pańskiego rozpoczynały się przy Grobie Pańskim. Patriarcha Jerozolimy wchodził do ciemnego Grobu i wychodził z zapaloną świecą. Trudno o bardziej wymowny symbol dla ukazania zwycięstwa Zmartwychwstałego Chrystusa nad ciemnością grzechu i nocą śmierci.

Symbol zapalanej świecy jest obecny i w dzisiejszej liturgii – do ciemnego kościoła wnosimy zapalony paschał. Ileż taki jeden płomień jest w stanie dać światła! Od niego będziemy zapalać nasze świece, podobnie jak od Zmartwychwstania Chrystusa bierze początek nasze zmartwychwstanie. Każdy, kto zobaczy to światło coraz bardziej rozjaśniające kościół, nie potrzebuje słów, aby zrozumieć, że Pan naprawdę zmartwychwstał i jest Światłością świata.

Zatrzymajmy się jednak najpierw na zewnątrz kościoła, gdzie przy płonącym ognisku rozpoczyna się liturgia. Po poświęceniu ognia, przyozdabia się paschał znakiem krzyża, alfą i omegą (pierwszą i ostatnią literą alfabetu greckiego) oraz cyframi bieżącego roku, a także pięcioma symbolicznymi gwoździami (pierwotnie były to ziarna kadzidła). Paschał powinien być zrobiony z naturalnego pszczelego wosku.

Przyozdobiony i zapalony Paschał wnosi się procesyjnie do ciemnego kościoła, śpiewając trzykrotnie (przy wejściu, na środku kościoła i przy ołtarzu): „Światło Chrystusa”. Przy drugim wezwaniu zapalamy od Paschału nasze świece (nie róbmy tego przypadkiem od własnej zapalniczki lub zapalniczki), przy trzecim – zapala się wszystkie światła w kościele.

Następnie zostaje wyśpiewane *Ore-dzie paschalne*, zwane także *Benedictio cerei* (łac. *Pochwała świecy*).

Bardzo rozbudowana Liturgia Słowa należy do najstarszych elementów Wigilii Paschalnej. Obecnie używa się dziewięciu czytań: siedmiu ze Starego Testamentu, fragmentu z *Listu św. Pawła do Rzymian* (tzw. *Epistola*) oraz opisu Zmartwychwstania z *Ewangelii wg św. Mateusza, Marka* lub *Łukasza*. Po ostatnim czytaniu ze Starego Testamentu śpiewany jest, przy dźwięku dzwonów, organów i innych instrumentów (jeżeli są), hymn *Chwała na wysokości Bogu*. Wtedy też zapala się świece ołtarzowe. Po *Epistole* śpiewa się uroczyste, wielkanocne *Alleluja*.

Trzecią, po Liturgii Światła i Liturgii Słowa, częścią Wigilii Paschalnej, jest Liturgia Chrzcielna. Po odśpiewaniu litanii do Wszystkich Świętych błogosławi się wodę chrzcielną. Dokonuje się to poprzez odmówienie modlitwy, w trakcie której wstawia się do wody Paschał. Wreszcie udziela się sakramentu chrztu zgodnie z rytuałem (wyrzeczenie się szatana, wyznanie wiary, przyjęcie chrztu, nałożenie białej szaty, zapalenie świecy od Paschału) i sakramentu bierzmowania (nałożenie rąk, namaszczenie krzyżmem). Po włączeniu do wspólnoty Kościoła nowych członków, wszyscy obecni odnawiają swoje przyrzeczenia chrzcielne: z zapalonymi (od Paschału) świecami w rękach wyrzekają się szatana i wyznają wiarę, a następnie zostają pokropieni przez celebransa dopiero co poświęconą wodą.

Modlitwa wiernych kończy Liturgię Chrzcielną, a wraz z przygotowaniem darów rozpoczyna się czwarta część Wigilii Paschalnej – Liturgia Eucharystyczna. Cała liturgia Wigilii zmierza ku Eucharystii, która stanowi szczyt celebracji Misterium Paschalnego. Warto zatroszczyć się o jak najbardziej uroczyste jej sprawowanie.

Podczas niej nowo ochrzczeni przyjmują Pierwszą Komunię Świętą.

W Polsce szczególnie doniosły moment w przeżywaniu wielkanocnej radości stanowi procesja rezurekcyjna. Jest ona uroczystym ogłoszeniem światu Zmartwychwstania Chrystusa i wezwaniem całego stworzenia do udziału w triumfie Zmartwychwstałego. Może się ona odbyć bezpośrednio po Wigilii Paschalnej.

Jak już wspomniałem, Święte Triduum Paschalne nie kończy się wraz z zakończeniem Wigilii Paschalnej, lecz trwa przez całą Niedzielę Wielkanocną, aż do Nieszporów. To jednak zbyt krótko, aby nacieszyć się ze Zmartwychwstania Chrystusa, i dlatego, zgodnie ze starożytnym zwyczajem, świętowanie Wielkiej Nocy rozciągamy na całą Oktawę, aż do Niedzieli Miłosierdzia Bożego.

Ks. Rafał Majerski

CHRYSTUS ZMARTWYCHWSTAŁ! PRAWDZIWIE ZMARTWYCHWSTAŁ!

*Świętując Wielkanoc niech nasze serca przepętnia radość,
doświadczajmy wielkiej miłości Boga do każdego z nas.
Zostaliśmy odkupieni i przeznaczeni do zbawienia przez śmierć
i Zmartwychwstanie Chrystusa.
Cieszymy się godnością dzieci Bożych, którą otrzymaliśmy na chrzcie
świątym. Bądźmy dumni z tego, że jesteśmy narodem chrześcijańskim
od 1050 lat.
Nieśmy radość Zmartwychwstania i Nowego Życia w Chrystusie
tym, którzy potrzebują pocieszenia i miłosierdzia.*

Duszpasterze Parafii

Z ludźmi jestem już od dawna. Na swój wiek się nie uskarżam. Nie przepadam za zmianami! Nie przejmuję się plotkami... Żyję w zgodzie z etnografią, Ze mną ludzie świętować potrafią! Znam obrzędy stare i zaklęcia... Znajdziesz mnie w sztuce ludowej i świętach... – Tradycja.

Wielkanocne tradycje nadal znane czy zapomniane?

Wielkanoc, początkowo zwana Paschą to najstarsza i najważniejsza uroczystość w kulturze chrześcijańskiej, o której Św. Grzegorz z Nazjanzu pisał, „...jest świętem wszystkich świąt”. Pascha była obchodzona już na przełomie II i III wieku, o czym świadczą wzmianki w literaturze. Ostateczny termin świętowania Wielkanocy przypada na rok 325, gdzie na soborze w Nicei przyjęto, że ma być ona obchodzona w pierwszą niedzielę po pierwszej wiosennej pełni księżyca, pomiędzy 22 marca, a 25 kwietnia. Wielkanoc to także najważniejsze święto okresu wiosennego. Istotą uroczystości wielkanocnych jest świętowanie najważniejszego dla Kościoła wydarzenia, jakim jest Zmartwychwstanie Chrystusa, będące zwycięstwem życia nad śmiercią, i chociaż okupione cierpieniem i męką, lecz dające odrodzenie duchowe i zbawienie świata.

Obok religijnego wątku, istnieje drugi ludowy oparty głównie na przedchrześcijańskich tradycjach, związanych z obchodami święta zmarłych, przypadających w czasach prastłowiańskich na dzisiejszy okres Świąt Wielkanocnych oraz uroczystości poświęcone przebudzeniu

się przyrody z zimowego letargu, czyli święto powitania wiosny. Słowianie te dni obudowali wieloma zwyczajami i obrzędami, które wrosły w ich kulturę i świadomość. Chrześcijaństwo wniosło swoją symbolikę, liturgię do tych dni. Nasyciło je nową treścią i stworzyło im przez to warunki do przetrwania w nowej rzeczywistości i w cieniu nowych prawd o prawdziwym Bogu.

W zależności od tego, w jakiej części Polski mieszkamy, możemy znać różne zwyczaje, niektóre z nich zostały przez nas zapomniane, bez innych nie wyobrażamy sobie Świąt Wielkanocnych. Ważne jest, by przekazywać je następnym pokoleniom i nie pozwolić by odeszły w niepamięć.

Niedziela Palmowa

Wielki tydzień rozpoczyna Niedziela Palmowa upamiętniająca uroczysty wjazd Jezusa do Jerozolimy. Palmy, którymi Żydzi go witali, zastąpiliśmy gałązkami wierzby, które w symbolice

Kościola są znakiem Zmartwychwstania, przybranymi kwiatami i ziołami. W różnych regionach Polski są one albo skromniejsze, albo też bardzo okazałe. Skąd jednak wiadomo, że powinniśmy użyć właśnie tej gałązki, z tego drzewa? Mówi o tym pewna legenda. Po śmierci Chrystusa cała natura była pogrążona w żalobie, wierzba babilońska, która usłyszała tę straszną wiadomość z Golgoty, westchnęła „On umarł, teraz smutne moje gałęzie zwieszać się będą zawsze ku wodom Eufratu i płakać łzami jutrzeńki”. Stąd też pradawny zwyczaj robienia palm z wierzby. Dawniej uważano, że palma posiada cudowne właściwości. Toteż lu-

dzie zjadali bazie znajdujące się na gałązkach w celu poprawy i zachowania zdrowia, bądź też wkładano je do ptasich gniazd, co miało na celu otrzymanie łask boskich. Coraz rzadziej spotykane w tradycjach wielkanocnych są procesje z figurką Chrystusa, którą umieszczano na pięknie przystrojonym wózku. Ciągnęli ją do Kościoła najznajmniejsi mieszkańcy wsi i miast. W trakcie procesji dzieci rzucały kwiaty pod koła. Zwykle po procesji i mszy, młodzież recytowała wiersze, rymowanki, bądź też tworzyła widowiska pasyjne.

Wielki Tydzień

Początek Wielkiego Tygodnia oznaczał koniec jakichkolwiek porządków. W tym czasie dziewczęta stroiły swoje domy słomianymi pajakami. Natomiast chłopcy chodzili po wsi, uderzając kijami w drzwi, płoty, co miało na celu odstraszyć złe moce. Wielki Tydzień stał się dla naszych przodków niejako prognozą pogodny na cały rok:

Wielka Środa – taka będzie wiosna,
Wielki Czwartek – takie będzie lato,
Wielki Piątek – wróżył pogodę na zniwa i wykopki,
Wielka Sobota – zapowiadała pogodę na zimę.

Wielka Środa

Jedną z tradycji związana z Wielką Środą polegała na przejściu przez wieś rozradowanej grupy młodzieży ciągnącej łańcuchami, ulicami miejscowości, słomianą kukłę. Po przeciągnięciu jej przez całą wieś, wrzucano ją do wody i obrzucano kamieniami do momentu jej utonięcia. Zwyczaj ten miał symbolizować wymierzenie sprawiedliwości na zdrajcy Judaszu. Wielka Środa była też dniem, w którym gospodarze święcili pola, aby były urodzajne.

Wielki Czwartek

Wielki Czwartek, nazywany świętem kapłanów, to czas, w którym odbywa się znany wielkoczwartkowy obrzęd obmywania stóp dwunastu kapłanom przez biskupa. Dawniej na pamiątkę Wieczery Pańskiej w Wielki Czwartek we wszystkich domach jadano wspólną postną kolację – tajnię. Staropolskie podania mówią, że wielu Polaków po tajni nie jadło już nic, aż do wielkanocnego śniadania.

Wielki Piątek

Wielki Piątek to w kościele puste tabernakulum, cisza i modlitwa, zasłonięty kirem na znak żałoby krzyż i figurka Chrystusa. Wielki Piątek to również dla wielu z nas radość ku końcowi postu. W związku z czym urządzano tzw. pogrzeb żuru i śledzia. Dawniej okres postu był ściśle przestrzegany, aniżeli bywa to dzisiaj. Ludzie ograniczali wtedy spożywanie praktycznie wszystkiego: mięsa, cukru nawet nabiału. Jedzono praktycznie tylko żur i śledzie. Toteż wszyscy mieszkańcy wsi z okrzykami radości zakopywali w przygotowanym dole „znudzone” pożywienie, z którym roztawiali się na cały rok. W niektórych regionach Polski zasypywano dodatkowo garnek z popiołem, który symbolizował koniec smutku i nadejścia radości. Według wierzeń Wielki Piątek posiadał nadprzyrodzoną moc. Wierzono, że woda w rzekach i potokach, zanim wzejdzie słońce posiada właściwości uzdrawiające i zabezpieczające przed chorobami, toteż myto się w nich i kąpią, wierząc, że w ten sposób unikną bólu rąk i nóg przez cały rok. W Wielki Piątek do południa ostatecznie kończono przygotowania do świąt, następowało wtedy gotowanie i malowanie jajek. Młode dziewczęta zbierały się do malowania wielkanocnych jajek, w wodzie, w której gotowały się jajka myły włosy wierząc w ten sposób, że będą one gęste i lśniące.

Wielka Sobota

Wielka Sobota to „dzień święczonego”. Zwyczaj ten, choć w skromniejszej odsłonie, pozostał z nami do dziś. Dawniej ozdobiony bukszpanem kosz był o wiele większy, a znaleźć się w nim musiały: jajka – symbol odradzającego się życia, mięsa i wędliny – symbol płodności i dostatku, baranek – symbol Wiel-

kanocy, chleb – symbol Ciała Chrystusa, chrzan – dający oczyszczenie, sól, pieprz oraz wypieki w postaci bab i mazurków. Ze święconką należało trzykrotnie obejść dookoła dom, by odpę-

dzić złe moce. Podczas nabożeństwa w tym dniu święci się również ogień, wodę i ciernie. Ogień symbolicznie spala to, co stare, woda daje życie. Dawniej wodą spryskiwano dom, by rok był spo-

kojny. Podsycano ogień i wrzucano do niego leszczyny. Popiół rozrzucono w dniu pierwszej orki, co miało zapewnić szczęście i dostatek. Dziś ogień pełni inną rolę, służy do odpalenia Paschału, czyli wielkiej świecy, która pali się aż do końca świąt Wielkiej Nocy.

Wielka Niedziela

Wielka Niedziela w Polsce jest uważana za święto rodzinne. Zaczyna się poranną, uroczystą Mszą świętą, zwaną Rezurekcją. Dzwonią radośnie dzwony w kościołach, mężczyźni strzelają z petard niosąc w ten sposób wieść, że **Chrystus zmartwychwstał!** Po uroczystej Mszy świętej rodzina mogła zasiąść do świątecznego śniadania. Stół przykryty powinien być białym obrusem i udekorowany pisankami, kurczaczkami, baziami, czy świeżymi kwiatami. Na honorowym miejscu należy ustawić koszyk ze święconką. Według starszych przed przystąpieniem do uroczystego śniadania należało zjeść na czczo

święconego chrzanu i chuchnąć trzy razy do komina, bądź zjeść usmażone na maśle pokrzywy. Miało to na celu uniknięcie zgagi po obfitym śniadaniu. Śniadanie wielkanocne rozpoczyna się od dzielenia się poświęconym jajkiem, co podobne jest w swej formie i symbolice do bożonarodzeniowego łamania się opłatkiem. Tę uroczystego poranka najpierw spożywa się pokarmy, które zostały poświęcone poprzedniego dnia. Na stole nie może zabraknąć tradycyjnego żuru, mięs, wędlin, pasztetów, faszerowanych jajek, a na deser drożdżowej babki i mazurków.

Wielki Poniedziałek

Wielkanocny Poniedziałek, często zwany Lanym Poniedziałkiem. Dzień ten sprzyja rodzinnym spotkaniom, dla wielu jednak to czas psot, radości z oblewania innych. Lany Poniedziałek ma znaczenie symboliczne. Dzień ten symbolizuje oczyszczenie z zimowego brudu i budzenie się przyrody na wiosnę. W polskiej tradycji w Lany Poniedziałek oblewa się nawzajem wodą w ramach żartów. Dawniej tylko chłopcy oblewali wodą panny. Im więcej było wody, tym większy honor dla panny. Przemoczona

do suchej nitki dziewczyna miała tzw. wzięcie. Panny, które chciały pozostać suche, przygotowywały okup najczęściej w postaci pisanek. Można było wykupić się też kiebasą lub mazurkiem.

Wielkanoc we wszystkich krajach o korzeniach chrześcijańskich jest najważniejszym i najbardziej oczekiwanym świętem. Dla wielu z nas to czas zadumy i czci Męki Pańskiej. To również moment celebrowania wielu tradycji, obrzędów związanych z tym świętem. Miejmy nadzieję, że wiele wielkanocnych zwyczajów i obrzędów przetrwa długie lata, dając świadectwo kultury ludowej dawnych lat.

Anna Trawka

Opracowano na podstawie: Szymanderska 2003, Uryga 2003, Kuźmińska 2009, Mosiewicz 2005, Mędzelkowski 2016.

Wybory sołtysa i rady sołeckiej w Bratkowicach

31 marca br. w siedzibie Sołeckiej Komisji Wyborczej w Szkole Podstawowej nr 1 w Bratkowicach odbyły się wybory sołtysa i członków Rady Sołeckiej. Zgodnie z zarządzeniem Wójta Gminy Świlcza o „fotel” sołtysa ubiegało się 2 kandydatów – urzędujący dotychczas sołtys **Ryszard Franczyk** i **Zbigniew Bąk**, natomiast do Rady Sołeckiej zostało zgłoszonych 7 kandydatów, czyli wymagana prawem odpowiednia ilość mandatów.

Wyniki wyborów sołtysa:

Uprawnionych do głosowania w sołectwie Bratkowice było 3453 mieszkańców.

W głosowaniu wzięło udział 827 mieszkańców tj. 23,95% uprawnionych.

Głosów ważnych oddano 818

Głosów nieważnych oddano 9

Na poszczególnych kandydatów oddano głosów ważnych:

1. **Ryszard Franczyk** – 764

2. **Zbigniew Bąk** – 54

Radnymi Rady Sołeckiej zostali:

1. **Elżbieta Adach** – Zastawie II

2. **Wioletta Bajek** – Czekaj

3. **Tadeusz Bednarz** – Zastawie I

4. **Małgorzata Homa** – Zapole

5. **Jacek Piątek** – Dąbry

6. **Monika Piątek** – Sitkówka

7. **Mirosław Wiech** – Piaski

Serdecznie gratulujemy panu **Ryszardowi Franczykowi** ponownego wyboru na stanowisko sołtysa Bratkowic. Jest to już jego 4 kadencja. Gratulujemy również wybranym członkom do Rady Sołeckiej. Życzymy owocnej pracy, wielu przedsięwzięć i współpracy z mieszkańcami Bratkowic w trosce o naszą małą Ojczyznę.

Sołtys Ryszard Franczyk

Elżbieta Adach

Wioletta Bajek

Tadeusz Bednarz

Małgorzata Homa

Jacek Piątek

Monika Piątek

Mirosław Wiech

Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej w 2018 roku

Marzec 2018 roku to w działalności Towarzystwa Miłośników Ziemi Bratkowickiej czas zmian i podsumowań. Uczestnicy zebrania sprawozdawczo-wyborczego, które odbyło się 10 marca 2018 r. wybrali nowe władze TMZB na kolejną 3-letnią kadencję. W skład Zarządu weszli:

Lidia Bułatek – prezes,
Cecylia Homa – wiceprezes,
Zdzisława Lesiak – skarbnik,
Dariusz Jamuła – sekretarz,
Tadeusz Bednarz – członek,
Piotr Jucha – członek,
Ks. Józef Książek – kapelan, członek.

Do Komisji Rewizyjnej wybrani zostali:

Józef Bachórz – przewodniczący,
Stanisław Grędyś – członek,
Krystyna Zajac – członek.

Pierwszym krokiem poczynionym przez nowo wybrany Zarząd było spotkanie z przedstawicielami innych or-

ganizacji i instytucji działających w naszej miejscowości, którego celem było zaproszenie do współpracy oraz zaplanowanie wspólnych działań. Najważniejszym efektem tych rozmów był pomysł zorganizowania pikniku, który dzięki współpracy wielu osób udało nam się zrealizować.

Uroczystości patriotyczne

W 2018 roku członkowie Towarzystwa uczestniczyli w uroczystościach upamiętniających ważne wydarzenia historyczne, uchwalenia Konstytucji 3 Maja, Akcji „Burza”, 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Podczas tych uroczystości przedstawiciele Zarządu składali kwiaty reprezentując Towarzystwo wśród innych organizacji i przedstawicieli władz gminnych i powiatowych. Członkowie Towarzystwa reprezentując społeczność Bratko-

wic uczestniczyli również w Gminnych obchodach 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości, które odbyły się w Świlczy.

„Popołudnie z ZUS-em”

To akcja informacyjna, którą Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej zorganizowało w niedzielę 3 czerwca 2018 r. W Bibliotece Publicznej mieszczącej się w budynku Przedszkola dyżur pełnili pracownicy ZUS. Podczas tej akcji mieszkańcy Bratkowic mieli możliwość uzyskać informacje na temat emerytur, rent i ubezpieczeń oraz założyć sobie podgląd do swoich danych w ZUS tzw. PUE.

„Piknik rodzinny”

Towarzystwo było inicjatorem pikniku rodzinnego, który odbył się w 26 lipca 2018 r. Mamy nadzieję, że dał on mieszkańcom Bratkowic i wszystkim przyjezdnym okazję do miłego spędzenia niedzielnego popołudnia, a dzieciom przyniósł trochę radości i dobrej zabawy. Dzięki zintegrowaniu się członków wszystkich organizacji działających w naszej miejscowości (Akademia Piłkarska Bratek, Chór, KGW, LKS Bratek, OSP, Rada Sołecka) udało się zorganizować tę imprezę. Dziękuję za wspólną pracę, życzliwość i pomoc podczas organizacji pikniku. Serdecznie dziękuję również wszystkim mieszkańcom, którzy włączyli się do wspólnej zabawy.

Zebranie sprawozdawcze 2019 r.

Popołudnie z ZUS-em

Piknik rodzinny 2018 – gość specjalny Karol Baran

Msza święta za zmarłych księży i siostry zakonne

Z intencji członków Towarzystwa Miłośników Ziemi Bratkowickiej z Rzeszowa – rodaków z Bratkowic, w naszym kościele parafialnym odprawiona została uroczysta Msza święta za zmarłych księży i zmarłe siostry zakonne. Panom Mieczysławowi Sawickiemu, Stanisławowi Grędyśowi oraz Stanisławowi Franczykowi serdecznie dziękujemy za ogromne zaangażowanie w przygotowanie tej uroczystości. Dziękujemy Pani Barbarze Buda oraz Pani Natalii Skuba-Więclaw za asystę sztandaru, a wszystkim uczestnikom, księdzu proboszczowi oraz ks. Jackowi Lewickiemu dziękujemy za wspólną modlitwę.

Warta przy grobie poległych podczas Świąta Zmarłych

Z inicjatywy mieszkańców i członków Zarządu TMZB podczas ubiegłorocznego dnia Wszystkich Świętych strzelcy z bratkowickiego plutonu powrócili do pięknej tradycji – warty przy grobie Żołnierzy poległych podczas akcji Burza na cmentarzu parafialnym w Bratkowicach. Dziękujemy bardzo Panu Arturowi Szaremu za przywrócenie na prośbę mieszkańców tej pięknej tradycji.

100 lat niepodległości

W kościele parafialnym w Bratkowicach na 100 lecie odzyskania niepodległości przez naszą Ojczyznę uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1 zaprezentowali piękną Wieczornicę. Członkowie naszego Towarzystwa – rodacy z Rzeszowa po jej zakończeniu w asyście uczniów Szkoły Podstawowej nr 1, Pani dyrektor

Joanny Różańskiej oraz członków Zarządu TMZB złożyli kwiaty oraz zaświecili znicze pod pomnikiem zamordowanych podczas akcji „Burza” mieszkańców Bratkowic. By uczcić tak ważne dla naszej Ojczyzny wydarzenie, również członkowie Zarządu zaświecili białe i czerwone znicze na grobie oraz pomnikach upamiętniających pomordowanych mieszkańców Bratkowic, którzy oddali życie za wolność naszej Ojczyzny

Bratkowice – Piękna Wieś Podkarpacka

W dniu 7 grudnia 2018 r. w Jasionce koło Rzeszowa, na terenie obiektu G2A Arena Centrum Wystawienniczo-Kongresowego Województwa Podkarpackiego, odbyło się uroczyste rozstrzygnięcie Konkursu „Piękna Wieś Podkarpacka 2018”. Laureatom zostały wręczone statuetki, a uczestnikom okolicznościowe dyplomy. **Sołectwo Bratkowice zdobyło I miejsce w konkursie uzyskując miano najpiękniejszej wsi Podkarpacia w 2018 roku.** Sołectwo Bratkowice do Konkursu zostało zgłoszone przez Gminę Świlcza. Prezes Towarzystwa Miłośników Ziemi Bratkowickiej Lidia Bułatek przygotowała prezentację oraz wniosek, który po podpisaniu przez Wójta Gminy Świlcza Pana Adama Dzieżdżica został złożony w Departamencie Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie. Jak co roku konkurs odbywał się dwuetapowo. W pierwszym etapie oceniano przygotowaną prezentację multimedialną o miejscowości oraz wniosek. W 2018 roku Komisja Konkursowa dokonała oceny 20 przesłanych prezentacji, spośród których wybrano 10 miejscowości, w których w ramach II etapu przeprowadzono wizje lokalne. Wizytacja Komisji Konkursowej miała miejsce we wrześniu br. Członkowie komisji odwiedzili wówczas Urząd Gminy, a następnie udali się do konkursowego sołectwa, gdzie mieli możliwość zobaczenia wszystkiego, co najpiękniejsze w naszej miejscowości.

„Bratkowice – wymarzone miejsce do

zamieszkania i wypoczynku” to hasło przewodnie prezentacji przygotowanej w ramach I etapu. Podczas wizytacji komisji konkursowej zostały zaprezentowane wszystkie miejsca potwierdzające to hasło, z podkreśleniem ogromnego zaangażowania mieszkańców w dbałość o piękno naszej miejscowości. Ważnym elementem konkursu było i jest promowanie idei wspólnego działania oraz identyfikowanie i rozpowszechnianie najlepszych wzorców współpracy lokalnych społeczności. Bratkowice poszczycić się mogą dużą liczbą organizacji i inicjatyw o charakterze kulturalnym, sportowym i społecznym. Dlatego też, zarówno w prezentacji jak i podczas wizji lokalnej, zostało to zaprezentowane Komisji Konkursowej. Komisja oceniała również kształtowanie ładu przestrzennego, dbałość o środowisko naturalne, estetykę miejscowości oraz aktywność społeczności lokalnej. Bratkowice miały mocnych konkurentów, po pierwszym etapie zajmowały 9 miejsce, jednak podczas wizji lokalnej, dzięki dużemu zaangażowaniu władz Gminy, przedstawicieli społeczności lokalnej i instytucji funkcjonujących w Bratkowicach najbardziej zachwyciły Komisję i wywalczyły I miejsce. Dyplom oraz nagrodę w postaci sprzętu nagłośnieniowego o wartości 8 tys. zł w imieniu mieszkańców odebrali: **Wójt Gminy Świlcza Pan Adam Dzieżdżicz oraz prezes Towarzystwa Miłośników Ziemi Bratkowickiej Lidia Bułatek.** W skład delegacji reprezentującej Gminę Świlcza i sołectwo Bratkowice weszli również: **Zastępca Wójta Sławomir Styka, radni Bratkowic: Barbara Buda, Andrzej Kozdęba, Mieczysław Leja, Kierownikowi Ref. Rozwoju Gospodarczego i Infrastruktury Jacek Lis, Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Świlczy z siedzibą w Trzcianie Dorota Madej.**

Bardzo dziękujemy i gratulujemy wszystkim mieszkańcom, którzy uczestniczą w różnych inicjatywach, są ich pomysłodawcami, wspierają lokalną działalność, a przede wszystkim dbają o piękno naszej miejscowości poprzez dbałość o swoje ogrody, podwórka i obojścia.

Jednocześnie zapraszamy do włączenia się w działalność Towarzystwa, do dzielenia się pomysłami, dzięki którym sprawiać będziemy by nasza miejscowość była jeszcze piękniejsza, by żyło nam się w niej lepiej. By nie zapominać o naszej historii i tradycji mogliśmy się rozwijać i uatrakcyjnić nasze życie i otoczenie.

Lidia Bułatek – prezes

Zapalanie zniczy przed grobem poległych Żołnierzy AK na bratkowickim cmentarzu

1 marca

– Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych

Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych ustanowiony został w lutym 2011 r. i obchodzony jest 1 marca.

Nie jest to data przypadkowa. Bo-
wiem tego w dnia, w 1951 r., w moko-
towskim więzieniu w Warszawie, zamor-
dowano siedmiu członków IV Zarządu
organizacji Wolność i Niezawisłość, nie-
podległościowej organizacji konspira-
cyjnej prowadzącej walkę o wolność
i niezawisłość Polski z nową sowiecką
okupacją. Byli to, pochodzący z Ziemi
Rzeszowskiej, albo z nią związani swoją
działalnością w AK:

ppłk. Łukasz Ciepliński, „Pług” – Pre-
zes IV Zarządu WiN, w czasie okupacji
komendant Rejonowego Inspektoratu
ZWZ-AK Rzeszów,
mjr. Adam Lazarowicz, „Klamra”
z Dębicy,
mjr. Mieczysław Kawalec „Żbik”
z Trzciany,
kpt. Józef Batory „Argus” z Weryni
k. Kolbuszowej,
kpt. Franciszek Błażej „Roman”
z Nosówki,
por. Karol Chmiel „Zygmunt”
z Zagorzyc k. Sędziszowa,
por. Józef Rzepka „Znicz” z Bratkowic.

Aresztowani zostali pod koniec lat
40-tych i osadzeni w mokatowskim wię-
zieniu. Po okrutnym śledztwie i po po-
kazowym procesie sądowym, skazani
zostali na karę śmierci. Apelacja oraz
prośby o łaskę do tow. Bieruta nie przy-
niosły żadnego efektu. Siódemka skaza-
nych oczekiwała na swoją ostatnią dro-
gę, pisząc grypsy pożegnalne do rodzin
i przyjaciół. Grypsy Łukasza Ciepliń-
skiego wynosił z celi współwięźniów ska-
zany na dożywocie. Były przechowywa-
ne w Anglii i dopiero w 2005 r. wróciły
do Polski. Ich głęboka i wzruszająca
treść poznaliśmy dopiero w latach 90-
tych. Są one świadectwem życia i testa-
mentem patrioty do końca wierzącego
w wartości, o które walczył oraz w któ-
rych obronie składał najwyższą ofiarę.
Niżej trzy z grypsów Łukasza Ciepliń-
skiego.

*„Odbiorą mi tylko życie. A to nie naj-
ważniejsze. Cieszę się, że będę zamordo-*

*wany jako katolik za wiarę świętą, jako
Polak za Polskę niepodległą i szczęśliwą,
jako człowiek za prawdę i sprawiedliwość.
Wierzę dziś bardziej niż kiedykolwiek, że
idea Chrystusowa zwycięży i Polska nie-
podległość odzyska, a pohańbiona godność
ludzka zostanie przywrócona”.*

*„Staję przed zarzutem zdrady narodu
polskiego, a przecież już w młodości życie
moje Polsce ofiarowałem i dla niej chcia-
łem pracować. Dla mnie sprawa polska
była największą świętością”. „Andrzeju!
W trakcie okupacji niemieckiej dowodzi-
łem inspektoratem rzeszowskim. Podlega-
ło mi około 20 000 ludzi. Wielu z nich
zginęło w walce o Polskę i o duszę Narodu
Polskiego, wielu jest mordowanych obec-
nie. W pracy i walce widziałem tak wiel-
kie umiłowanie Ojczyzny, bohaterstwo
i bezgraniczne poświęcenie i oddanie
Sprawie, że ze wzruszeniem myślę o nich
i Bogu, dziękuję, że pozwolił dowodzić mi
synami bohaterskiej ziemi Rzeszowskiej”
(gryps do syna).*

„Żołnierze Wyklęci” zwani także
Żołnierzami Niezłomnymi albo żoł-
nierzami drugiej konspiracji, po
II wojnie światowej sprzeciwili się no-
wemu sowieckiemu zaborcy, odbiera-
jącemu Polsce suwerenność i budują-
cemu podporządkowane sobie pań-
stwo. Wielu z nich poległo z bronią
w ręku, a innych więziono i poddawa-
no okrutnym torturom. Część z nich

zasiadała na ławie oskarżonych w po-
kazowych procesach, których wynik
był z góry przesądzony.

Zdaniem historyków ponad 20 tysię-
cy żołnierzy zginęło bądź zostało zamor-
dowanych skrytobójczo lub w więzie-
niach NKWD i UB, część wywieziono
na Wschód do sowieckich więzień
i łagrów, wielu skazano na karę pozba-
wienia wolności.

Fragment programu

W końcu lat 40-tych i na początku
50-tych ponad 250 tys. ludzi więziono
i przetrzymywano w obozach pracy.

Uczestnicy uroczystości

Przemawia Franciszek Batory – brat zamordowanego Józefa Batorego

Ci, którzy ocalili, przez prawie pół wieku żyli w PRL-u z piętnem „bandytów” i „faszystów”, jak określała ich komunistyczna propaganda. A władza ludowa nie dawała im spokoju, stale znajdowali się pod baczna obserwacją służb bezpieczeństwa.

Obchody Dnia Żołnierzy Wyklętych w Niepublicznej Szkole Podstawowej

7 marca w Niepublicznej Szkole Podstawowej odbyły się obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Szkolną uroczystość zaszczylicili swoją obecnością: Pan Sławomir Styka – zastępca wójta gminy Świlcza, radny powiatowy Pan Sławomir Miłek, radni z Bratkowic; Pani Barbara Buda, Pani Natalia Skuba-Więclaw i Pan An-

drzej Kozdęba, sołtys Bratkowic Pan Ryszard Franczyk, Pani Maria Nowożeńska – przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich w Bratkowicach, Pani Lidia Bułatek – prezes Towarzystwa Miłośników Ziemi Bratkowickiej. Światowy Związek Żołnierzy AK w Rzeszowie reprezentował Pan Franciszek Batory – brat kpt. Józefa Batorego – członka IV Zarządu WiN, zamordowanego 1 marca 1951 roku. Wśród uczestników uroczystości byli obecni także emerytowani nauczyciele i pracownicy szkoły oraz mieszkańcy Bratkowic, sojusznicy i przyjaciele szkoły. Uroczystość rozpoczęła się od wspólnego odśpiewania Mazurka Dąbrowskiego. Po przywitaniu gości, dyrektor szkoły wygłosiła okolicznościowe przemówienie, w którym przedstawiła sylwetki kilku Bohaterów – Żołnierzy Niezłomnych, ich tragiczne losy w powojennej rzeczywistości oraz wspo-

mnienia z tamtych lat, Tych, którym udało się przeżyć.

Następnie, minutą ciszy uczczono pamięć wszystkich poległych w walkach zbrojnych o wolną Polskę oraz pamięć Żołnierzy Niezłomnych, których po 6 latach walki z niemieckim okupantem, spotkała ogromna krzywda. Za wierność własnym ideałom i za marzenia o suwerennej Polsce umierali w więzieniach, sowieckich łagrach, byli torturowani i skazywani na śmierć.

Kolejnym punktem uroczystości był program artystyczny w wykonaniu uczniów klas IV – VIII. Duża część programu poświęcona została Danucie Siedzikównie ps. Inka, która należała do AK od 14 roku życia. Była sanitariuszką i łączniczką 5 Brygady Wileńskiej. Za przynależność do Podziemia Niepodległościowego skazana została na karę śmierci. Wyrok został wykonany 28 sierpnia 1946 r. Na 6 dni przed Jej 18 urodzinami.

Po programie artystycznym głos zabral zastępca wójta Pan Sławomir Styka, który skierował do nauczycieli i uczniów słowa podziękowania za bogaty program artystyczny oraz przybliżył zebranym genezę powstania i działalność Armii Krajowej oraz zmagania jej bohaterów o suwerenność kraju. Część oficjalną zakończyło wystąpienie Pana Franciszka Batorego, który w roku 1950 był naocznym świadkiem procesu IV Zarządu WiN i opowiedział jak wyglądały te sfingowane procesy, których wyniki były z góry ustalone. W swoim wystąpieniu mówił także o bohaterstwie skazanych w tym procesie, szczególnie o płk. Łukaszu Cieplińskim i pochodzącym z Bratkowic Józefie Rzepce.

Janina Gawęł

Karol Wojtyła

Wigilia wielkanocna 1966

Jest taka Noc, gdy czuwając przy Twoim grobie, najbardziej
jesteśmy Kościołem –
Jest to noc walki, jaką toczy w nas rozpacz z nadzieją:
Ta walka wciąż się nakłada na wszystkie walki dziejów,
Napełnia je wszystkie w głąb
(wszystkie one – czy tracą swój sens? Czy go wtedy właśnie zyskują?)

Tej Nocy obrzęd ziemi dosięga swego początku.
Tysiąc lat jest jak jedna Noc: Noc czuwania przy Twoim grobie.

Krystyna Parnowska-Różecka

Pisanki

Pisanki, pisanki, jajka malowane
Nie ma Wielkanocy bez barwnych pisanek
Pisanki, pisanki, jajka kolorowe
Na nich malowane bajki pisanekowe
Na jednej kogucik, a na drugiej słońce
Śmieją się z trzeciej laleczki tańczące
Na czwartej kwiatuszki, a na piątej gwiazdki
Na każdej pisance piękne opowiadki.

„Wypełnię me śluby dla Pana, przed całym Jego ludem,
W dziedzińcach Pańskiego domu, pośrodku ciebie, Jeruzalem”

Psalm 116B

Dlaczego wybrałam Urszulanki, i tak w ogóle, dlaczego zakon?

To tajemnica powołania człowieka przez Boga, której nie można pojąć, ale którą można doświadczyć w swoim własnym życiu. Do klasztoru wstąpiłam 21.11.2010 r., w wieku 30 lat. Śluby wieczyste złożyłam 15.08.2018 r. w Zgromadzeniu Sióstr Urszulanek Serca Jezusa Konającego w Sanktuarium Św. Urszuli Ledóchowskiej w Pniewach. O samej uroczystości można by wiele napisać, ponieważ było to jedno z najważniejszych wydarzeń w moim życiu. Po wielu latach zmagania się z samą sobą w końcu odnalazłam pokój w sercu, swoje miejsce. Każdy człowiek pragnie poznać prawdę o sobie, chce być szczęśliwy i żyć pełnią życia. Odkrywanie mojej drogi zajęło mi dobrych kilka lat. Nie było to łatwe, ponieważ... do klasztoru nie chciałam wstąpić. Owszem, pragnęłam odkryć swoją własną drogę życia, ale... niekoniecznie w klasztorze. Uważałam, że bycie siostrą zakonną to wielka łaska i jeszcze większa ofiara, na którą mnie osobiście nie stać.

Po maturze oraz w czasie studiów bardzo się modliłam o rozeznanie swojej drogi życia, o poznanie prawdy, o odwagę podjęcia właściwej decyzji. Pan Bóg stopniowo otwierał mi oczy na prawdę o mnie, którą tak bardzo pragnęłam poznać. Duch Święty prowadził mnie poprzez Słowo Boże, Rodzinę, kapłanów, rekolekcje, różnych ludzi. Gdy

już pracowałam zawodowo, natknęłam się na postać św. Urszuli, która mnie oczarowała, pociągnęła ku sobie. To człowiek, kobieta, siostra, nauczycielka, wychowawczyni wielkiego formatu pod każdym względem. Historię jej rodziny, życia, powstawania zgromadze-

S. Anna Przywara

nia przeczytałam jednym tchem. Takie zwyczajne, a jednocześnie święte życie.

Dlaczego Urszula Ledóchowska jest mi taka bliska? To bardzo proste; była człowiekiem o wielkim sercu, bezgranicznie kochała Boga i chciała każdego do Niego przyprowadzić. Czyniła to z nieustanną pogodą ducha, która Jej zdaniem, jest znakiem prawdziwej więzi z Chrystusem. Zachwycała dobrocią, bezpośrednim stylem bycia, szczerością, umiejętnością wchodzenia w relacje z każdym, bez względu na wyznanie, przekonania, pozycję społeczną. Ceniła

bardzo przyjaźń, otwarcie mówiła o doświadczeniu cierpienia, trudów w swoim życiu, jednocześnie zawsze całkowicie pokładając ufność w Bogu. „Jak Bóg chce” to słowa, które ciągle powtarzała i którymi żyła.

Nasze Zgromadzenie służy Bogu poprzez bycie z człowiekiem na wzór Matki Urszuli. To ewangelizacja głównie poprzez pracę wychowawczą, nauczycielską. Troska o człowieka, troska o dziecko. Czym się zajmuję obecnie? Jestem we wspólnocie zakonnej w Lipnicy pod Poznaniem. Od 3 lat jestem wychowawczynią w Domu Dziecka „W Słońcu”, w którym mieszkają chłopcy w wieku od 10 do 19 lat. Wcześniej-

sze moje lata w klasztorze, to służba w domu samotnej matki, w przedszkolu, w domu dziecka z dziewczętami. My Urszulanki szare, bo tak się potocznie o nas mówi, zajmujemy się głównie pracą apostolską z dziećmi, młodzieżą, z ubogimi, tak w kraju jak i na świecie.

Matka Urszula swoim życiem uczy, że świętość jest dostępna dla każdego i wynika z wiernego wypełniania codziennych, zwyczajnych obowiązków z miłością i uśmiechem, który tak bardzo zbliża nas do każdego człowieka i roz-

prasza chmury nagromadzone w duszy, na cichym znoszeniu naszych codziennych, małych i wielkich krzyżyków z miłości do Jezusa. Będąc w klasztorze już kilka lat, coraz bardziej osobiście doświadczam tego, jak bardzo są to słowa prawdziwe.

Życzę sobie i każdemu spotkanemu człowiekowi doświadczenia Bożej miłości, otwartych oczu na dobro, które każdego dnia się wokół nas wydarza. Doświadczamy go w drobnych, pozornie nic nieznaczących gestach, słowach, w uśmiechu. Trwamy w okresie Wiel-

kiego Postu, więc na zakończenie przytoczę fragment z listu św. Urszuli z 6.02.1920 r., który co prawda jest napisany do siostr, ale myślę, że są to słowa, które mogą być adresowane do każdego z nas: „Już zaraz Post. Raz jeszcze chcę Was zachęcić do tej wielkiej, czynnej miłości Ukrzyżowanego Pana naszego. On nas tak bardzo kochał, więc pragniemy Jego miłości, chcemy go kochać – jak umiemy najgoręcej (...) Dla ukrzyżowanego Pana naszego bądźmy pilne w pracy, dobre, uprzejme (...) dla wszystkich. Odważnie naprzód po drodze doskonałości, dla Jezusa Ukrzyżowanego – oddajmy Mu miłość za miłość, ofiarę za ofiarę, pracę za pracę.”

Dołączając się do życzeń Matki Urszuli życzę wszystkim Czytelnikom, wytrwałości w postanowieniach wielkopostnych i pięknego spotkania z Jezusem Zmartwychwstałym w czasie Świąt Wielkanocnych! Szczęść Boże.

**s. Anna Przywara,
Urszulanka Serca Jezusa Konającego**

ks. Jan Twardowski

Wielkanocny pacierz

Nie umiem być srebrnym aniołem –
Ni gorejącym krzakiem –
Tyle Zmartwychwstań już przeszło –
A serce mam byle jakie.

Tyle procesji z dzwonami –
Tyle już alleluja –
A moja świętość dziurawa
Na ćwiartce włoska się buja.

Wiatr gra mi na kościach mych
psalmy –
Jak na koślawej fujarce –
Żeby choć papież spojrział
Na mnie – przez białe swe palce.

Żeby choć Matka Boska
Przez chmur zabite wciąż deski –
Uśmiech mi Swoją zesłała
Jak ptaszka we mgle niebieskiej.

I wiem, gdy łzę swoją trzymam
Jak złoty kamyczek z procy –
Zrozumi mnie mały Baranek
Z najcichszej Wielkiej Nocy.

Pyszczyk połóż na rękę –
Sumienia wywróci podszewkę –
Serca mojego ocali

„Kształtuj swoją młodość”

Oddział Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Diecezji Rzeszowskiej przy parafii pw. św. Jana Chrzciciela w Bratkowicach działa już od ponad 23 lat. Stowarzyszenie zrzesza młodych ludzi od 14 roku życia, którzy pragną pogłębić swoją relację z Panem Bogiem, czy też odnaleźć ją na nowo.

KSM jest wspólnotą, gdzie można realizować swoje pasje, poznać wspaniałych ludzi, a czasem i przyjaciół na całe życie.

Oddział został założony 19 listopada 1995 roku, w skład kierownictwa wchodził: Wiesław Lis (prezes), Anna Grędysa (z-ca prezesa), Renata Książek (sekretarz), Małgorzata Lewicka (skarbnik), a pierwszym księdzem asystentem był ks. Krzysztof Gac. Był to 44 oddział KSM w Diecezji Rzeszowskiej. Liczył wtedy ok. 20 członków. Byli to uczniowie szkół średnich oraz studenci. Działalność w początkowych latach istnienia, w dużej mierze, nie różniła się od aktualnej. Młodzi podczas spotkań medytowali teksty Pisma Świętego, rozmawiali na nurtujące ich tematy, ale także integrowali się przy śpiewie i wspólnych ogniskach. KSM-owicze wykonywali także palmy wielkanocne, z którymi uczestniczyli w Światowym Dniu Młodych w Katedrze Rzeszowskiej.

Aktualnie kierownictwo oddziału przedstawia się następująco: Michał Przywara (prezes), Mateusz Daniel

(z-ca prezesa), Monika Mierzwa (sekretarz), Katarzyna Grędysa (z-ca sekretarza), Patrycja Wojton (skarbnik), Sylwia Mytych (z-ca skarbnika), a księdzem asystentem od września 2018 r. jest ks. Rafał Majerski.

Spotykamy się co piątek, z wyłączeniem okresu ferii zimowych i wakacji, w salce parafialnej. Spotkania rozpoczynamy Mszą świętą, a kończymy odśpiewaniem hymnu Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży. Mają one różny charakter – formacyjny, duchowy czy integracyjny. Od czasu do czasu na spotkania zapraszamy gości, którzy dzieląc się świadectwem swojego życia, pokazując jak działa Pan Bóg. Jeśli pozwala na to pogoda, spotkania odbywają się na świeżym powietrzu. Wtedy to tańczymy, bawimy się w zabawy ruchowe czy też organizujemy sobie podchody. Rok formacyjny tradycyjnie kończymy ogniskiem.

W ciągu całego roku oddział aktywnie włącza się w życie naszej parafii. Przygotowujemy liturgię i śpiew na Mszę świętą skierowaną szczególnie do dzieci. Organizujemy także czuwania

Wycieczka do Zakopanego 2018 r.

Jasełka 2019 r.

modlitewne i wieczornice patriotyczne. Przed świętami Bożego Narodzenia, już od dwóch lat, przeprowadzamy akcję „*Sianko dla Jezusa*”, podczas której rozprawdazmy paczuski z sianem i opłatkiem na stół wigilijny. Z tego miejsca chcielibyśmy serdecznie podziękować za tak ogromne zainteresowanie naszą działalnością oraz za każdą złożoną ofiarę.

Tradycyjnie w okolicach święta Trzech Króli, po wielu tygodniach intensywnych przygotowań i pracy, wystawiamy Jasełka. W tym roku nosiły one tytuł „*1-0 dla Nieba*”. Tematem przewodnim była walka dobra i zła. W sposób szczególny chcieliśmy pokazać, jak diabeł i jego diabelski zastęp próbuje działać, aby odciągnąć ludzi od świętowania na-

Ognisko młodzieżowe

Wyjazd na lodowisko do Dębicy 2019 r.

rodzenia Pana Jezusa. W dzisiejszym świecie, tak jak dawniej istnieje dobro i zło. Często człowiek pod wpływem pokus, łatwiejszego i wygodniejszego życia, nie zdając sobie sprawy ulega złu. Jednak dzięki sile dobrych aniołów, może go przezwyciężyć, stać się lepszym człowiekiem oraz czynić dobro. Punktem kulminacyjnym Bożonarodzeniowego przedstawienia było przyjście na świat Syna Bożego. Poprzez to wydarzenie Lucyfer ze swoim zastępem przegrał walkę z Archaniołem – strażnikiem dobra. Dziękujemy za tak liczne przybycie, miłe przyjęcie oraz za hojne serca. Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy w sposób bezinteresowny przyczynili się do zorganizowania naszego przedsięwzięcia.

W tym roku mieliśmy także okazję uczestniczyć w VII Koncercie Kolęd i Pastorałek, który odbył się w naszym kościele parafialnym. Był to nasz pierwszy tego typu koncert, co sprawiło nam jeszcze więcej radości.

Nie zapominamy oczywiście o odpoczynku! W pierwszy weekend ferii wybraliśmy się na lodowisko, gdzie mogliśmy się wyszaleć oraz aktywnie spędzić popołudnie. Na przełomie maja i czerwca wyjeżdżamy także na wycieczkę, do tej pory jeździliśmy do Zakopanego. Podczas wędrówek górskich pokonujemy swoje słabości, umacniamy swoją wiarę. Możemy mnóstwo czasu spędzić razem i czerpać z tego wiele radości.

Jednym z najbardziej charakterystycznych elementów działalności Oddziału KSM w Bratkowicach są Drogi Krzyżowe w blasku świateł. Ich tradycja sięga ponad 15 lat. Od początku

przedstawiane były pantomimy i krótkie scenki. Tak pozostało do dnia dzisiejszego. Najbardziej zapamiętane nabożeństwo miało miejsce w 2009 r., kiedy to została wniesiona trumna, a „Anioły Śmierci” ukazywały grzechy i postawy oddzielające człowieka od Boga. Wywołało ono wiele emocji i na prośbę parafian przedstawiono je jeszcze raz w Wielki Piątek. Pierwsza tegoroczna Droga Krzyżowa także nie była klasycznym nabożeństwem. 14 nakazów płynących z męki Pana Jezusa, pokazały nam jak lepiej żyć i jak dążyć do miłości Boga. Przygotowane rekwizyt, teksty rozważań, a także śpiew razem stworzyły pewnego rodzaju „kodeks drogowy” prowadzący nas do Pana Boga.

Zapraszamy wszystkich młodych ludzi od 7 klasy szkoły podstawowej w każdy piątek po Mszy świętej wieczornej. Przyjdź, a na pewno znajdziesz coś dla siebie i poznasz wspaniałych ludzi, a może i przyjaciół na całe życie. Jeśli tylko chcesz działać i dzielić się dobrem z innymi, a także realizować swoje pasje to KSM jest właśnie wspólnotą dla Ciebie. Mamy nadzieję, że wkrótce zobaczymy się na spotkaniu.

Zapraszamy także na turnusy wakacyjne – „Wakacje z Bogiem”, możliwe że na niektórych z nich spotkasz właśnie nas. Więcej informacji na stronie www.ksm.rzeszow.pl

Znajdziesz nas na Facebooku: **KSM Bratkowice**.

Z KSM-owskim GOTÓW!
Michał Przywara
prezes Oddziału

Peregrynacja św. Stanisława Kostki

Oprawa Mszy Św.

Ewa Skarżyńska

Wielkanocny stół

... Palmy – pachną jak łąka
w samym środku lata.
Siada mama przy stole,
A przy mamie – tata.
I my.
Wiosna na nas
zza firanek zerka,
a pstrokate pisanki
chcą tańczyć oberka.
Wpuśćmy wiosnę.
Niech słońcem
zabłyśnie nad stołem
w wielkanocne świętowanie,
jak wiosna wesołe!...

Stanisław Aleksandrak

Pisanki

Dzieci obsiadły stół i malują pisanki:
pierwsza – ma kreski,
druga – ma kółka złote,
trzecia – drobne kwiaty,
czwarta – dużo kropek,
piąta – srebrne gwiazdki,
szósta – znów zygzaki,
siódma – barwne kwiaty jak astry lub maki,
ósma – wąskie szlaczki z zieloniutkich listków,
dziewiąta – największa – ma już prawie wszystko:
i kropki, i zygzaki, i pasczków wiele,
i czerwień, i złoto, i błękit, i zieleń,
i piękne gwiazdy na jajku ktoś posiał,
dumne były z niego Hania i Małgosia...

Strażacy podsumowali rok swojej działalności

Zgodnie ze statutem Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP, corocznie we wszystkich jednostkach OSP na terenie kraju, także w naszej gminie, przeprowadzane są zebrania sprawozdawcze, podsumowujące strażacką działalność za miniony rok. Zawsze organizowane są w okresie stycznia i lutego na podstawie wcześniej opracowanego przez Zarząd Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Świlczy i uzgodnionego z Zarządami jednostek OSP harmonogramu.

Takie zebranie odbyło się 16 lutego 2019 r. w Ochotniczej Straży Pożarnej w Bratkowicach, jednej z najliczniejszych jednostek w gminie Świlcza, działającej w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. Na koniec 2018 r. bratkowicka OSP liczyła ogółem 83 członków, w tym 61 czynnych, 21 wspierających i 1 honorowy. Jednostka służy społeczeństwu już 113 lat. Prowadzi też kronikę swojej działalności, obejmującą lata 1906-2018. Obecnie spisany jest VIII tom.

Przebieg zebrania

Otwierając strażacką debatę **dh Mieczysław Leja** – prezes Zarządu OSP, powitał zaproszonych gości i strażaków. Zebranie prowadził **dh Jan Górski** – naczelnik bratkowickiej jednostki. Zgodnie z harmonogramem zebrania **dh M. Leja**, przedstawił zebranyom obszernie sprawozdanie z działalności Zarządu OSP za 2018 r. Już na wstępie na jego prośbę, symboliczną minutą ciszy uczczono pamięć zmarłego w 2018 r. śp. **dh. Józefa Przywarę**.

W przedstawionym sprawozdaniu **dh M. Leja**, wymienił najważniejsze wykonane zadania statutowe i prace społeczne na rzecz OSP, które znacznie przyczyniły się do lepszego funkcjonowania jednostki. W roku sprawozdawczym, jak powiedział prezes – strażacy bratkowickiej OSP, uczestniczyli ogółem w 29 zdarzeniach, w tym: 10 pożarów (1 budynek mieszkalny, 2 – gaszenie pożarów sadzy w kominie, 1 warsztat samochodowy, 1 budynek gospodarczy, 5 pożarów suchych traw na nieużytkach), 19 interwencji to tzw. wyjazdy do miejscowych zagrożeń: 11 wypadków drogowych i kolizji, 2 – usuwanie rozlanych na jezdni substancji ropopochodnych, 1 – pomoc zaccadzonemu dziecku, 1 – poszukiwanie zatoniętego ciała w bratkowickim zalewie, w tym prowadzenie reanimacji w celu przywrócenia mężczyźnie funkcji życiowych, 1 – uwal-

nianie z rowu przydrożnego przewróconego konia, 1 – zabezpieczanie terenu w związku z nieszczelnością rury gazowej, 1 – usuwanie z jezdni odłamanego konaru drzewa, 1 wyjazd do alarmu fałszywego.

W dalszej części sprawozdania **dh M. Leja** wymienił nazwiska tych druhów, którzy w ciągu roku sprawozdawczego najczęściej wyjeżdżali do akcji ratowniczo-gaśniczych. Do grona tego należą druhowie: **Grzegorz Pięta, Marek Rządeczka, Piotr Chmaj, Robert Selwet, Jan Górski, Józef Mazan, Michał Kwas, Robert Kwas, Krzysztof Plizga, Krzysztof Kania, Paweł Stec, Dawid Ziobro, Tadeusz Bednarz i inni**. Prezes podziękował również wszystkim tym druhom, którzy aktywnie angażowali się w prace społeczne na rzecz OSP i środowiska. Szczególne podziękowanie złożył **dh. Robertowi Kwasowi** – trenerowi drużyny bratkowickiej OSP oraz wszystkim zawodnikom, którzy swoim zaangażowaniem i determinacją, przyczynili się do sukcesów w zawodach sportowo-pożarniczych różnego szczebla. Wymienił też skład osobowy drużyny, do którego należą druhowie:

Robert Selwet, bracia Sławomir i Piotr Wojtonowie, Kamil Kula, Bartosz Zajac, Michał Kwas, Dawid Ziobro i Paweł Stec.

Kończąc sprawozdanie **dh M. Leja**, podziękował wszystkim osobom, instytucjom, firmom i organizacjom społecznym, za dotychczasową owocną współpracę, pomoc i wsparcie. Szczególne słowa podziękowania skierował do **Adama Dziedzica** – Wójta Gminy Świlcza, wyrażając mu wdzięczność za dotychczasową konstruktywną współpracę i wspieranie działalności statutowej OSP, poprzez przekazywane dotacje finansowe na zakup niezbędnego sprzętu ratowniczo-gaśniczego. Prezes OSP, docenił też dotychczasową dobrą współpracę z Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie, Zarządem Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Świlczy, miejscową firmą meblową „Restol”, Leśnictwem, Kołem Gospodyń Wiejskich, Towarzystwem Miłośników Ziemi Bratkowickiej oraz Ludowym Klubem Sportowym „Bratek”.

Szczerze słowa podziękowania, skierował również do **ks. kan. dh. Józefa Książka** – proboszcza parafii, kapelana

Od lewej: **dh J. Górski, dh M. Leja** – składa sprawozdanie, **A. Dziedzic, mł. bryg. B. Bar, dh B. Cioch, ks. J. Książek**

bratkowickich strażaków, a jednocześnie kapelana powiatowego straży pożarnych. Wyraził mu wdzięczność za całoroczną opiekę duszpasterską i duchową wśród strażaków oraz bardzo dobrą dotychczasową współpracę z Zarządem OSP.

Po wystąpieniu prezesa, sprawozdanie z działalności finansowej Zarządu OSP za okres sprawozdawczy, złożył **dh Zbigniew Bułatek** – skarbnik. Natomiast szczegółowe sprawozdanie Komisji Rewizyjnej OSP, podsumowujące działalność Zarządu jednostki za 2018 r. przedstawił **dh Robert Kwas** – przewodniczący. Jak powiedział – nie stwierdzono większych uchybień. W związku z tym przewodniczący, zgłosił wniosek o udzielenie absolutorium Zarządowi OSP za rok sprawozdawczy. Natomiast obszerny plan działalności Zarządu OSP na 2019 r. przedstawił **dh Józef Bachórz** – sekretarz, a plan finansowy na ten rok, przedstawił skarbnik OSP.

Po wysłuchaniu wszystkich sprawozdań i planów, przewodniczący zebrania **dh Jan Górski**, zarządził głosowanie członków OSP nad udzieleniem absolutorium Zarządowi OSP za rok sprawozdawczy oraz za przyjęciem planów działalności i finansowego na 2019 r. Druhowie przyjęli je jednogłośnie.

Ważnym punktem zebrania było przyjęcie nowego członka w szeregi OSP. Akces wstąpienia wyraził **Grzegorz Pałka**, który w obecności wszystkich uczestników zebrania, złożył uroczyste ślubowanie, które przyjął od niego **dh Mieczysław Leja** – prezes Zarządu OSP.

Wystąpienia gości zaproszonych

Nieodłączną częścią każdego zebrania, są wystąpienia okolicznościowe zaproszonych osób. Podczas tegorocznego zebrania sprawozdawczego, głos zabierali kolejno:

– **dh Bogdan Cioch** – komendant gminny Związku OSP RP w Świlczy, który w swojej wypowiedzi poruszył następujące sprawy: wsparcie finansowe samorządu gminnego na działalność statutową jednostek OSP, zakup sprzętu pożarniczego i umundurowania, wsparcie finansowe Związku OSP RP na rzecz jednostek OSP, kontrola przeprowadzana przez KM PSP w Rzeszowie w jednostkach OSP gminy Świlcza, działających w Krajowym Systemie Ratowniczo-

Przemawia Adam Dziedzic – Wójt Gminy Świlcza

Przemawia mł. bryg. Bogdan Bar

Przemawia ks. J. Książek. Obok – dh. B. Cioch. mł. bryg. B. Bar, A. Dziedzic, dh. M. Leja, dh J. Górski

Gaśniczym, sprawy bieżące dot. działalności statutowej OSP, szkolenia dla członków OSP. Kończąc swoją wypowiedź komendant, podziękował wszystkim strażakom za ofiarny udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych, ćwiczeniach, szkoleniach pożarniczych oraz w pracach społecznych na rzecz OSP

i środowiska. Podziękował również **ks. Józefowi Książkowi** – kapelanowi, za wsparcie duchowe wśród strażaków ochotników, działających w jednostkach OSP w naszej gminie.

– **mł. bryg. Bogdan Bar** – zastępca naczelnika Wydziału Operacyjnego w Komendzie Miejskiej PSP w Rzeszo-

wie. W swojej wypowiedzi przedstawił statystykę pożarów i innych zdarzeń, jakie miały miejsce w 2018 r. na terenie powiatu rzeszowskiego. Jak poinformował – Jednostki Ratowniczo-Gaśnicze PSP w Rzeszowie, wyjeżdżały do 2433 zdarzeń. Rok wcześniej tych zdarzeń było 2520 (spadek o 3%). Natomiast w gminie Świlcza – dodał, strażacy z jednostek OSP wyjeżdżali do 127 zdarzeń. Poinformował również o planowanych dotacjach z Komendy Głównej PSP w Warszawie na działalność statutową i operacyjną jednostek OSP. Wszystkim strażakom złożył podziękowanie za udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych i dobrą współpracę z jednostkami PSP, podczas wspólnych działań.

– **ks. kan. dh Józef Książek** – kapelan OSP, w swoim wystąpieniu, podziękował wszystkim druhom bratkowickiej jednostki, za aktywne angażowanie się w życie religijne parafii, a także za ofiarny udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych i szlachetną postawę miłości wobec człowieka będącego w potrzebie. Wyraził też uznanie i podziękowanie za zaangażowanie w podnoszenie wiedzy pożarniczej i umiejętności np. podczas szkoleń, kursów, ćwiczeń i zawodów sportowo-pożarniczych. Kapelan pogratulował strażakom – zawodnikom, za zwycięstwo w ubiegłorocznych gminnych zawodach sportowo-pożarniczych, które zakwalifikowało drużynę do startu w powiatowych zawodach w 2019 r. W dalszej wypowiedzi kapelan, wyraził wdzięczność bratkowickim druhom za szczególne angażowanie się w życie parafii, udział w różnych uroczystościach kościelnych i patriotycznych, a także za godne pełnienie warty honorowej przy Grobie Chrystusa w okresie Wielkanocy. Podziękował również za uczestnictwo w procesji Bożego Ciała oraz zabezpieczanie trasy, podczas przejścia procesji fatimskich i innych.

Na zakończenie swego wystąpienia ksiądz kapelan poprowadził modlitwę w intencji zmarłego w 2018 r. **śp. dh. Józefa Przywary** i zmarłych na początku 2019 r. druhów: **śp. dh. Stanisława Piątka** i **śp. dh. Henryka Wąsika**.

– **mgr inż. Adam Dziedzic** – Wójt Gminy Świlcza, już na wstępie swego wystąpienia podziękował strażakom za zaproszenie na zebranie sprawozdawcze OSP. Powiedział, że codzienna rola strażaków w życiu każdej społeczności, także tej bratkowickiej jest olbrzymia. Wójt zapewnił, że jako samorządowiec uczy-

ni wszystko, by strażę pożarne w gminie stały na jak najwyższym poziomie. Jeszcze w 2017 r. – dodał Wójt, Gmina przeznaczyła na działalność ochotniczych straży pożarnych kwotę około 190 tys. zł. W 2018 r. była to już kwota około 320 tys. zł, a na 2019 r. będzie to kwota około 380 tys. zł. Widać jak zmienia się wysokość tych kwot na przestrzeni kilku lat. Widać to np. w przypadku Bratkowic, gdzie w 2017 r. była to kwota 11 tys. zł, a w roku 2018 – 34 tys. zł. Szkoda, że te dotacje z Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego dla jednostek OSP, działających w tym Systemie, są dużo niższe – powiedział **A. Dziedzic**.

W dalszym wystąpieniu Wójt, podziękował strażakom za poświęcanie własny czas na szkolenia, kursy i ćwiczenia doskonalące pożarnicze umiejętności, co często wiąże się z wyjazdem poza dom. Wyraził też uznanie i podziękowanie za ofiarny udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych na terenie swoich miejscowości i gminy. Pogratulował również Zarządowi OSP za otrzymane absolutorium za rok sprawozdawczy oraz podziękował za dotychczasową konstruktywną współpracę z samorządem gminy, co – jak powiedział jest pokłosiem tego, co zostało już zrobione

w bratkowickiej OSP i będzie realizowane w przyszłości. Należy dobrze rozmawiać – dodał Wójt i jeżeli jest wspólne zrozumienie to każdy problem można rozwiązać (...).

Mówi się – kontynuował dalej Wójt, że Bratkowice są miejscowością, w której patriotyzm jest głęboko zakorzeniony. Wy, jako strażacy, pomagaliście ofiarom przy rewitalizacji pomnika ku czci pomordowanych i poległych akowców w centrum wsi. Ten pomnik wygląda obecnie przyzwoicie i jest należycie zadbane. Jest to godne miejsce pamięci, gdzie obchodzone są uroczystości rocznicowe akcji „Burza” i patriotyczne, składane są kwiaty, zapalane znicze. To również dzięki Wam, strażakom – dodał Wójt, ta pamięć o bohaterskich akowcach z Bratkowic trwa nadal. W dalszej wypowiedzi Wójt podziękował strażakom za dotychczasową bezinteresowną ciężką pracę i pomoc przy dystrybucji warzyw oraz owoców, które przekazane zostały mieszkańcom Bratkowic bezpłatnie. Na zakończenie swojego wystąpienia Wójt, złożył wszystkim strażakom i ich rodzinom życzenia noworoczne. Zarządowi OSP, życzył natomiast dobrej, tak jak dotychczas współpracy z samorządem Gminy.

Strażacy i zaproszeni goście w czasie zebrania

Dyskusja

Po oficjalnych wystąpieniach, wywiązała się ożywiona dyskusja, w której uczestniczyli zarówno strażacy, jak i osoby zaproszone. Głos w dyskusji zabierali kolejno:

– **dh Robert Kwas** – przewodniczący Komisji Rewizyjnej, który poruszył sprawy dotyczące m.in. nowego umundurowania strażackiego tzw. trójdzielnego dla jednostek OSP, szkolenia dla członków OSP z zakresu ratownictwa drogowego z uwzględnieniem gaszenia pożarów samochodów hybrydowych i ratowania osób w razie wypadku, czy kolizji, udział strażaków OSP Bratkowice w uroczystościach kościelnych, patriotycznych, strażackich, bezpłatne udostępnianie pomieszczeń w Domu Strażaka na organizowanie np. Jasełek, prób wokalnych miejscowego Chóru „Resonantae” i innych uroczystości.

– **dh Michał Kwas** – zwrócił się z pytaniem do Zarządu OSP w sprawie zorganizowania szkolenia dla członków JOT-u z zakresu ratownictwa ludzi i podawania tlenu osobom poszkodowanym np. w wypadkach.

– **dh Robert Selwet** – zastępca naczelnika OSP, poruszył temat dot. zorganizowania dla grupy członków OSP kursu z zakresu kierowania ruchem drogowym, podczas akcji ratowniczo-gaśniczych, wypadków drogowych i kolizji.

Wyjaśnień i odpowiedzi na stawiane pytania udzielali: **mł. bryg. Bogdan Bar**, **dh Bogdan Cioch**, **dh Mieczysław Leja** i **dh Jan Górski**.

Goście zaproszeni

Corocznie Zarząd OSP i strażacy OSP Bratkowice, zapraszają do udziału w zebraniu sprawozdawczym m.in. przedstawicieli samorządu Gminy, Państwowej Straży Pożarnej, Zarządu Oddziału Gminnego Związku OSP RP oraz lokalnych organizacji społecznych. Na tegoroczne zebranie sprawozdawcze OSP przybyli: **Adam Dziedzic** – Wójt Gminy Świlcza, **Barbara Buda** – wiceprzewodnicząca Rady Gminy, **Andrzej Kozdęba** – radny gminy, **ks. kan. dh Józef Książek** – proboszcz parafii, a jed-

nocześnie kapelan bratkowickiej OSP, **mł. bryg. Bogdan Bar** – zastępca naczelnika Wydziału Operacyjnego Komendy Miejskiej PSP w Rzeszowie, **dh Bogdan Cioch** – komendant gminny Związku OSP RP w Świlczy, **dh Ryszard Franczyk** – sołtys wsi, **Maria Nowożeńska** – przewodnicząca miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich.

Zgodnie ze strażacką tradycją, po zakończonym zebraniu odbyło się wspólne spotkanie integracyjne druhów i osób zaproszonych.

Test i fot. Władysław Kwoczyński

Alleluja!!!

Chrystus umarł, zmartwychwstał i żyje!

Niech ta pewność przenika całe nasze życie i nadaje mu sens i kierunek.

Niech Zmartwychwstały Jezus Chrystus napełni Wasze serca miłością i pokojem.

Niech przemieni każdy smutek w radość, każdy płacz i zmartwienie w szczęście.

Niech zwycięstwo dobra nad złem i życia nad śmiercią

będzie przesłaniem nadchodzących Świąt Wielkanocnych,

staje się źródłem radości i nadziei oraz dodaje sił w realizacji codziennych planów.

*Radosnego wiosennego nastroju,
serdecznych spotkań w gronie rodziny
i wśród przyjaciół oraz
wesołego „Alleluja” w imieniu
bratkowickich strażaków
czytelnikom i wszystkim mieszkańcom
Bratkowic*

*życzy Mieczysław Leja
Prezes Ochotniczej Straży Pożarnej
w Bratkowicach.*

*Na nadchodzące Święta Wielkiej Nocy
niosące radość, nadzieję i odrodzenie życia
pragniemy złożyć najserdeczniejsze życzenia
wszelkiej pomyślności.*

*Niech budząca się do życia przyroda
doda Wam sił i energii
niezbędnej do przezwyciężenia przeciwności,
pozwoli cieszyć się życiem
i pogodnie patrzeć w przyszłość.*

**Przewodniczący
Rady Gminy Świlcza
Piotr Wanat**

**Wójt
Gminy Świlcza
Adam Dziedzic**

*Zdrowych, Pogodnych Świąt
Wielkanocnych,
pełnych wiary, nadziei i miłości.
Radosnego, wiosennego nastroju,
serdecznych spotkań w gronie
rodziny
i wśród przyjaciół
oraz wesołego "Alleluja"*

*życzą
Mieczysław LEJA
Barbara BUDA
Natalia SKUBA-WIEGLAW
Andrzej KOZDĘBA
bratkowicz radni
Rady Gminy Świlcza*

Wielkanoc 2019

Z powiewem wiosny...

Wiosna, wiosna... Przyroda budzi się do życia, zakwitają pierwsze kwiaty, drzewa i krzewy zielenią się pierwszymi listkami. Jest to doskonała zachęta, by ten naturalny rozkwit kwiatów i roślin wprowadzić do upiększenia naszych mieszkań.

Sklepy, giełdy i markety oferują mnóstwo dodatków dekoracyjnych, z pewnością każdy znajdzie wśród nich coś dla siebie. Jednak do najpiękniej prezentujących się ozdób należą te wykonane własnoręcznie. Satysfakcja z ich wykonania jest duża, a przede wszystkim takie dekoracje mają w sobie to „coś”, czyli tzw. „duszę”.

Wiosenną, świąteczną atmosferę w swoich domach stworzymy przez ozdobienie go stroikami i żywymi kwiatami oraz zielenią. Na drzwiach pięknie będzie wyglądał zawieszony, wprowadzający już od progu w świąteczny nastrój, wieniec wypleciony z gałązek wierzby czy bazi. Ozdobiony np. puchatymi figurkami kurczaczek lub zajączków, z pewnością wywoła radość naszych pociech, a także uśmiech na twarzach przybywających gości.

Natomiast wielkanocny stół możemy przystroić **bukietem z kwiatów ciętych**. Na taką dekorację świetnie nadają się żonkile lub tulipany, które często rosną w przydomowych ogrodach. Zwróćmy również uwagę na kwiaty wyrastające z cebulek. **Należy wyróżnić przede wszystkim hiacynty i krokusy. Można z nich stworzyć równie imponujące kompozycje, co bukiety z kwiatów ciętych.**

Kwiaty te kwitną w okresie Wielkanocy i symbolizują nowe, odradzające się życie, przez co idealnie wpasowują się w klimat świąt. Tradycyjnie pamiętajmy, by **wysiać owies lub rzeżuchę w ozdobnych doniczkach lub w skorupkach jajek.**

Wiosenne barwy – żółć, zieleń, pomarańcz, biel, które pojawiają się na świątecznie przystrojonych stołach, pisankach i stroikach, poza ożywieniem naszych domów, mają podkreślać głębię i wyjątkowość świąt. Szukając wiosennych inspiracji warto wybrać się na organizowane targi, wystawy, kiermasze ogrodnicze. To doskonała okazja, by poznać nowości na nowo rozpoczynający się sezon.

W ostatnim czasie odbyły się Targi Ogrodnicze GARDEN EXPO zorganizowane w G2 Arena w Jasionce.

Oprócz pooglądania lub zakupu ciekawych roślin można było uzyskać informacje dotyczące ich pielęgnacji.

W ramach targów odbyła się bardzo ciekawa impreza, florystyczne show pt. „...z powiewem wiosny”. Wy-

Wyk. Bernadeta Kwoka

Wyk. Piotr Marzec

Wyk. Tomasz Max Kuczyński

darzenie to uświetnili zaproszeni znani i cenieni w Europie i w świecie mistrzowie florystyki: Tomasz Max Kuczyński i Piotr Marzec. Podczas pokazu swych wyrafinowanych dzieł zapre-

zentowali najnowsze trendy, style i techniki florystyczne. Na scenie pojawiły się również znane, nie tylko na Podkarpaciu, mistrzyni florystyki: Elżbieta Kosydar, Katarzyna Witecka i Małgorzata Szwagiel. Panie zaprezentowały przepiękne, artystyczne prace, pełne kunsztu i profesjonalizmu.

Dla nas był to niezapomniany pokaz, pełen wrażeń i inspiracji.

Zachwyceni cudnymi kwiatami, wiosenną magią kolorów i zapachów, z przyjemnością ogłaszamy: nadeszła WIOSNA!!

Tekst i fot. Bernadeta Kwoka

Maria Konopnicka

Dzielenie się święconym jajkiem

Zadzwończyły już dzwony,
dzień nastał wesoły.
Pod święconym pieczywem
uginają się stoły.

Leży jajko święcone
malowane farbami –
kto też dzisiaj tym jajkiem
będzie dzielił się z nami?

A więc ojciec i matka –
oni pierwsi najpewniej,
potem bracia i siostry,
i sąsiedzi i krewni,

Potem... nie wiem kto dalej,
a odgadnąć to sztuka
może jakiś gość z drogi
do drzwi chaty zapuka.

Może dziadzius zgrzybiały,
co się modli w kościele?
To się także tym jajkiem
z biednym dziadkiem podzielę.

Informacje z Powiatu

Szanowni Państwo, drodzy Czytelnicy

Zanim napiszę kilka słów o działalności Rady i Zarządu Powiatu Rzeszowskiego, pragnę podziękować i pogratulować nowo wybranemu zarządowi TMZB na czele z Panią prezes Lidią Bułatek.

Cieszy mnie fakt reaktywacji działalności Towarzystwa oraz wydanie kolejnego numeru czasopisma „Ziemia Bratkowicka”. Gratuluję organizacji festynu w 2018 r., a szczególnie gratulacje należą się Państwu za zaangażowanie w konkurs „Najpiękniejsza Wieś Podkarpacia 2018”, w którym to Bratkowice zajęły pierwszą lokatę. To niewątpliwy sukces wielu osób, a zwłaszcza naszych wspianiałych mieszkańców, którzy na co dzień dbają o „swoje” Bratkowice.

W pierwszych słowach pragnę również podziękować wszystkim mieszkańcom Bratkowic, biorącym udział w jesiennych wyborach samorządowych. Szczególnie gorąco dziękuję tym, którzy poparli moją kandydaturę. W wyniku tych wyborów po raz drugi zostałem radnym Powiatu Rzeszowskiego i mam zaszczyt reprezentować interes naszych pięknych Bratkowic i całej gminy Świlcza.

Rada Powiatu Rzeszowskiego liczy 29 radnych. Na pierwszym swoim posiedzeniu dokonała wyboru ze swojego grona przewodniczącego rady, którym został piszący te słowa – **Tomasz Wojton** oraz dwóch wiceprzewodniczących, którymi zostali:

– **Tadeusz Chmiel** – gmina Sokołów Młp

– **Jerzy Bednarz** – gmina Kamień

Wyłoniono również Zarząd Powiatu w składzie:

Starosta p. **Jodłowski Józef** – gmina Lubenia

Wicestarosta p. **Marek Sitarz** – gmina Trzebownisko

Członkowie zarządu:

– p. **Lucyna Sokołowska** – gmina Głogów Młp

– p. **Jan Sieńko** – gmina Dynów

– p. **Tadeusz Pachorek** – gmina Świlcza

Koniec roku i początek nowego dla wszystkich samorządów wiąże się z uchwalaniem nowego budżetu. Tak też było i w samorządzie powiatu, którego to budżet radni podczas IV sesji przyjęli jednogłośnie. Budżet na rok 2019 jest niewątpliwie budżetem inwestycyjnym.

Planowane dochody budżetu to – ponad **164 mln zł**, wydatki – **180 mln zł**, z czego prawie **62 mln zł** to wydatki majątkowe.

Ważną pozycję w planowanym budżecie stanowią wydatki na rozbudowę sieci dróg powiatowych. W tym tak ważnych jak łączniki autostrady A4, drogi ekspresowej S-19 z drogami powiatowymi. Planowana kwota wydatków to prawie **39 mln zł**. Jest to bardzo duże i kosztowne zadanie, jednak bar-

dzo ważne dla rozwoju naszego regionu, oraz bezpieczeństwa, a także komfortu naszych mieszkańców.

Czas podsumować wydatki na drogi i chodniki powiatu rzeszowskiego na terenie gminy Świlcza w minionej kadencji samorządów. Powiat rzeszowski realizował wiele inwestycji wspólnie z samorządem gminy Świlcza.

Wspólne finansowanie zadań pozwoliło na wykonanie w latach 2015-2018 – **7,574 km** nowych chodników oraz – **17,748 km** nowych nawierzchni asfaltowych za łączną kwotę ponad **10 mln** złotych. Dodatkowo wykonano wiele remontów częściowych nawierzchni, malowanie pasów na jezdni, montaż nowych i naprawa uszkodzonych znaków i barier, udrażnianie rowów przydrożnych oraz koszenie i zimowe utrzymanie dróg.

Wiele z tych robót zostało wykonanych w Bratkowicach, by przypomnieć tu najważniejsze: remont drogi 1333R Miłocin – Czarna Sędziszowska i budowa przy niej chodnika. Nowe odcinki chodnika na Dąbrach i przy parku podworskim w kierunku lasu wraz z częściowym remontem nawierzchni drogowej. Wszyscy widzimy, że jest jeszcze wiele do zrobienia i zapewniam Państwa, że dołożę wszelkich starań by powstawały kolejne odcinki chodników, a nasze drogi stawały się coraz bezpieczniejsze.

Rok 2018 był rokiem 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, oraz odbudowy II Rzeczypospolitej. Odzyskana w 1918 roku wolność nie była jeszcze całkowita, a potrzeba stworzenia wielu jednolitych instytucji państwowych dla terenów z trzech zaborów była ogromna. Jednym z pierwszych takich urzędów był powołany w dniu 27 stycznia 1919 roku, przez Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego, na mocy dekretu o organizacji państwowych urzędów pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami – **Państwowy Urząd Pracy**. W krótkim czasie urzędy te rozpoczęły walkę z panującym bezrobociem i łagodziły jego skutki. Jubileusz tego wydarzenia, oraz ustanowiony w 2010 roku na dzień 27 stycznia – Dzień Pracownika Publicznych Służb Zatrudnienia stał się powodem do zorganizowania przez Powiatowy Urząd Pracy w Rzeszowie uroczystej konferencji pod honorowym patronatem starosty powiatu rzeszowskiego. Udział w niej wzięło wielu znamie-

Gabinet Starosty Józefa Jodłowskiego

Sala plenarna Podkarpackiego Urzędu Marszałkowskiego

nitych gości, m.in.: **Stanisław Szwed** – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, **Wiesław Łyszczyk** – Główny Inspektor Pracy, **Marek Kulawczyk** – dyrektor Departamentu Informatyki w MRPiPS, **Jerzy Kędziora** – przewodniczący Ogólnopolskiego Konwentu Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy, przedstawiciele władz Województwa Podkarpackiego na czele z **Ewą Leniart** – Wojewodą Podkarpackim, **Marią Kurowską** – Członkiem Zarządu Województwa Podkarpackiego. **Henryk Wolicki** – Pełnomocnik Prezydenta Miasta Rzeszowa,

Zarząd Powiatu Rzeszowskiego, posłowie, dyrektorzy instytucji i urzędów, przedstawiciele wszystkich Służ Mundurowych, partnerzy ze Słowacji, a przede wszystkim dziesiątki pracodawców, dzięki którym Powiatowy Urząd Pracy przez szereg lat, mógł się rozwijać i budować nowe rynki pracy.

Uroczystym wydarzeniem podczas gali była dekoracja 14 pracowników PUP – Medalami za Długoletnią Służbę nadanymi przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – Andrzeja Dudę. Wyróżnienie to przyznawane jest za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej w służbie Państwu.

Powiatowy Urząd Pracy w Rzeszowie aktywnie wspiera osoby bezrobotne, oferując liczne formy pomocy. W wyniku przyjęcia przez Radę Powiatu uchwały o przystąpieniu do realizacji projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powie-

cie rzeszowskim” zorganizowane zostaną w 2019 roku liczne staże i prace interwencyjne.

Wydatkowane będą środki na podjęcie działalności gospodarczej i stworzenie bądź doposażenie stanowiska pracy w wysokości łącznej prawie **13 mln zł**. Tak ogromna kwota niewątpliwie przyczyni się do ułatwienia osobom młodym wejścia na rynek pracy.

Rada powiatu podjęła jeszcze szereg uchwał związanych z funkcjonowaniem samorządu powiatowego oraz samorządów gmin z terenu powiatu. Zarówno w dziedzinie współpracy przy inwestycjach jak i przy organizacji wielu wydarzeń kulturalnych i sportowych. Podjęto również uchwałę w sprawie zadań i środków na realizację zadań

z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej w 2019 r. na kwotę **2 mln zł**.

Rada podjęła również uchwałę o nawiązaniu współpracy z Przedsiębiorstwem Komunalnym „Użgorodzka Regionowa Agencja Rozwoju” z Ukrainy. Nawiązanie współpracy z tym partnerem niewątpliwie przyczyni się do wymiany doświadczeń i promocji obu stron projektu. Zostaną przygotowane ulotki, albumy i inne pamiątki. Na zorganizowanych spotkaniach z wymiany doświadczeń będą mogli skorzystać przedsiębiorcy zarówno polscy jak i ukraińscy.

Niecodziennym wydarzeniem była też wizyta w Starostwie Powiatowym młodzieży z 8 klasy szkoły podstawowej nr 2 w Bratkowicach. Na prośbę wychowawcy klasy zorganizowałem uczniom „terenową” i praktyczną lekcję WOS. Młodzi ludzie z bliska mogli zobaczyć pracujących urzędników i zapoznać się zadaniami, jakimi zajmuje się szczebel powiatu. Udaliśmy się też do Centrum Powiadomienia Ratunkowego nr 112, gdzie zobaczyli nowoczesne techniki połączeń alarmowych – ratujących często nasze życie i zdrowie. Dowiedzieli się jak korzystać z tego numeru alarmowego, o co zapyta operator i jak należy odpowiadać.

Na koniec wycieczki grupa odwiedziła Podkarpacki Urząd Marszałkowski, gdzie na Sali plenarnej młodzież mogła zasiąść w fotelach radnych, a nawet marszałka i dowiedzieć się jak w praktyce jest tworzone prawo lokalne, jak pracują radni i czym się zajmują.

Tomasz Wojton

Wielkanoc to czas otuchy i nadziei.

Czas odradzania się wiary w siłę Chrystusa i drugiego człowieka.

Życzę, aby Święta Wielkanocne przyniosły radość oraz wzajemną życzliwość, a czas spędzony przy Świątecznym stole był okazją do wielu ciepłych, serdecznych i rodzinie spędzonych chwil.

Życzę dużo zdrowia oraz wszelkiej pomyślności.

Radosnego Alleluja!!!

*Wszystkim Czytelnikom „Ziemi Bratkowickiej”,
Mieszkańcom naszej wioski oraz przybyłym Gościom*

Radny Powiatu Rzeszowskiego Tomasz Wojton

Wizytacja kanoniczna w parafii Bratkowice

Wizytacja biskupa w parafii jest zawsze ważnym wydarzeniem. A jeżeli jeszcze jest połączona z Sakramentem Bierzmowania, nabiera wymiaru nadprzyrodzoności – jest urzeczywistnieniem Kościoła jako Mistycznego Ciała Chrystusa, który poprzez swoich Apostołów przychodzi do ludzi, aby stać się dla nich „Drogą, Prawdą i Życiem” (por. J 14, 6) i aby też spełniły się Jego słowa, że „Kto was przyjmuje, Mnie przyjmuje; a kto Mnie przyjmuje, przyjmuje Tego, który Mnie posłał.

Do naszej wspólnoty parafialnej w Bratkowicach z wizytacją kanoniczną 3 i 4 marca 2019 r. przybył J. E. ks. Bp Edward Białogłowski.

Ks. Biskup u wejścia do świątyni parafialnej otrzymał symboliczny klucz. Po przekroczeniu progu świątyni nastąpiła modlitwa za parafian. Reprezentanci parafii przywitani byli Gościem oraz ks. Proboszczem.

W każdej Eucharystii Ks. Biskup wygłosił dla nas pasterskie słowo. W niedzielę o godz. 9:00 spotkał się z grupami młodzieżowymi: *Katolickim Stowarzyszeniem Młodzieży, Oazą, Liturgiczną Służbą Ołtarza*, a o godz. 11:00 przewodniczył Mszy świętej. Po jej zakończeniu spotkał się z następującymi grupami: *Radą Parafialną, Różami Różańcowymi, Akcją Katolicką, Stowarzyszeniem Przyjaciół Wyższego Seminarium Duchownego, Zespołem Caritas, Chórem, Ochotniczą Strażą Pożarną i Poradnią Rodzinną*. W czasie spotkania poszczególne grupy składały sprawozdania ze swojej działalności.

O godzinie 15:00 ks. Biskup odwiedził także chorych w naszej parafii.

W czas wizytacji wpisało się także poniedziałkowe odwiedziny wszystkich szkół naszej parafii. Były to następują-

ce szkoły: *Niepubliczna Szkoła Podstawowa, Szkoła Podstawowa Nr 1, Szkoła Podstawowa Nr 2 oraz Publiczne Przedszkole*.

Podczas wizytacji uczniowie zaprezentowali ciekawe przedstawienia i inscenizacje związane z Patronem Szkoły i Dniem Świętego Kazimierza Królewicza.

Ks. Biskup nie zapomniał też o parafianach, którzy zakończyli swą ziemską wędrówkę i odeszli do wieczności. W godzinach popołudniowych odwiedził także parafialny cmentarz.

Na zakończenie wizytacji kanonicznej w naszej parafii o godz. 17:00 przewodniczył uroczystej Mszy świętej, podczas której udzielił naszej młodzieży Sakramentu Bierzmowania.

Wizytacja biskupia w diecezji jest czynnością apostolską. Ukazuje ona, że Biskup jest fundamentem i znakiem jedności Kościoła diecezjalnego. Wizytacja stanowi także okazję do pogłębienia kontaktów z duszpasterzami, wiernymi oraz różnymi wspólnotami modlitewnymi i apostolskimi, działającymi w parafii.

Na pewno należy się naszemu Gościowi serdecznie podziękować za Jego obecność wśród nas, za Jego modlitwę oraz słowa skierowane do wiernych. Wszyscy chcemy wierzyć, że to spotkanie zaowocuje w przyszłości dobrymi czynami i pozwoli nam przybliżyć się do Królestwa Bożego.

ks. Wiesław

Bierzmowanie w naszej parafii

Tak jak głosi nauka Kościoła katolickiego pierwszym sakramentem przyjmowanym przez chrześcijanina jest sakrament Chrztu Świętego. Jednak nie jest on kompletny, ponieważ potrzebuje dopełnienia, którym jest przyjęcie Sakramentu Bierzmowania.

W dniu 4.03.2019 roku w Kościele parafialnym pw. św. Jana Chrzciela w Bratkowicach, 83 kandydatów z klasy 3 gimnazjum i klasy 8 szkoły podstawowej przyjęło sakrament Dojrzałości Chrześcijańskiej.

Sakramentu udzielił J.E. ks. Biskup Edward Białogłowski na zakończenie wizytacji kanonicznej. Sama ceremonia udzielenia sakramentu odbyła się sprawnie i w odpowiednim szyku.

Przygotowanie do tego wydarzenia wymagało od młodzieży, rodziców, bliskich oraz księży wielu wyrzeczeń, czasu, emocji, nauki, a przede wszystkim zaangażowania w swoje wewnętrzne przygotowanie do tego ważnego dnia. Kandydaci musieli przejść szereg egzaminów, począwszy od parafialnego, następnie diecezjalnego, a na końcu spotkanie z Delegatem Biskupa ds. Bierzmowania.

Młodzież rzetelnie i z wytrwałością przygotowywali księża wikariusze z naszej parafii: ks. Wiesław Lisowicz oraz ks. Rafał Majerski. Przyjęcie tego sakramentu było bardzo emocjonujące dla kandydatów jak dla ich bliskich.

Aneta Bułatek

Światowy Dzień Chorego 2019

Święto chrześcijańskie obchodzone 11 lutego, ustanowione przez papieża Jana Pawła II w dniu 13 maja 1992 roku – w 75 rocznicę objawień fatimskich.

Celem obchodów jest objęcie miłością wszystkich cierpiących, zarówno duchowo, jak i fizycznie, i zwrócenie uwagi świata na ich potrzeby. Niektórzy twierdzą, że ustanowienie Dnia Chorych miało związek z chorobą Parkinsona, która zdiagnozowana została u papieża w 1991 roku. Ponadto już 7 lat wcześniej, 11 lutego w 1984 roku papież napisał list apostolski „Salvifici Doloris” o chrześcijańskim sensie ludzkiego cierpienia, które jego zdaniem jest częścią tożsamości człowieka, która wzywa go do tego, by przetrwał samego siebie. Tym samym dojrzewa duchowo i odnajduje zbawczy sens cierpienia, wyrażający się w dwóch imperatywach: „Czyń dobro cierpieniem” i „Czyń dobro cierpiącym”. Kościół zachęca tym samym do wolontariatu, który od setek lat pomaga chorym i potrzebującym na całym świecie – niezależnie od wyznania, poglądów politycznych i statusu społecznego.

Często myślimy, że jesteśmy samowystarczalni, pełni sił, niezależni. Jednak wszystko nabiera innych barw, kiedy pojawia się w naszym życiu doświadczenie choroby czy cierpienia. Rozpacz, niecierpliwość, brak nadziei, pytania, jak długo będziemy przykuci do łóżka, czy dane nam będzie przeżyć kolejny dzień, czy zdążymy wybaczyć bliskim, pojednać się z Bogiem. Doświadczenie to weryfikuje ludzkie możliwości, pokazuje, że nie jesteśmy zdani tylko na siebie, że możemy liczyć na pomoc innych, a nasze życie jest w rękach Stwórcy. Cierpienie bowiem jest wielką próbą i wielkim wyzwaniem, jakiego doświadcza chory człowiek i jego rodzina oraz najbliższe otoczenie.

Człowiek doświadcza cierpienia, jest ono nieodłącznym elementem ludzkiego życia, jest to zjawisko powszechne, towarzyszy człowiekowi na każdym etapie rozwoju. Źródła i przyczyny cierpienia może być wiele, składają się na nie częściowo czynniki zewnętrzne i częściowo wewnętrzne. Czynniki zewnętrzne stanowią nieodłączny element ludzkiego losu — już narodzenie człowieka naznaczone jest stanem cierpienia. Niezamierzoną przyczyną cierpienia bywa

powszechne zjawisko choroby. Czynnikiem nierozdzielnie związanym z ludzkim cierpieniem jest starość i wszystkie towarzyszące jej symptomy. Cierpienie jest rzeczywistością przeżywaną indywidualnie przez osobę ludzką. Tylko człowiek, gdziekolwiek żyje i cierpi, stawia pytanie o sens i przyczynę tego faktu.

Jak mówią ludzie, jedno cierpienie nie jest równe drugiemu. Istnieją bowiem różne jego odmiany: fizyczne, czyli po prostu odczuwanie bólu poprzez nerwy obecne w naszym ciele. Spowodowane jest jakimś bodźcem, bądź urazem np. złamaniem kości. Jest także cierpienie

psychiczne, spowodowane złym słowem, kłamstwem, utratą ukochanej osoby. Jest po stokroć gorsze, gdyż dotyka naszej duszy, odciska na niej swoje niezatarte piętno.

Cecylia Homa

DZIEŃ PRACOWNIKA SŁUŻBY ZDROWIA

Dzień Pracownika Służby Zdrowia oraz Światowy Dzień Zdrowia obchodzone są **7 kwietnia**, w rocznicę powstania Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Światowy Dzień Zdrowia ustanowiony został w roku 1948. Co roku obchodzony jest pod innym hasłem, a celem akcji w tym dniu jest zwrócenie szczególnej uwagi na najbardziej zaniedbane obszary i problemy związane ze zdrowiem społeczeństw na świecie. Tematem przewodnim Światowego Dnia Zdrowia w 2019 r. jest powszechna opieka medyczna. Miliony ludzi wciąż nie mają do niej dostępu – lub muszą wybierać pomiędzy opieką medyczną a jedzeniem, ubraniem lub nawet mieszkaniem.

To również dzień, w którym warto zauważyć i docenić starania, poświęcenie i zaangażowanie pracowników służby zdrowia. Podziękować im, za ofiarną i ciężką pracę, w odpowiedzialnej służbie na rzecz chorych, za zaangażowanie, bezinteresowność, profesjonalizm i determinację w ratowaniu najcenniejszej wartości jaką jest życie ludzkie. Społecznego znaczenia i wartości dla Ich codziennej pracy nie można w żaden sposób przecenić. Ratowanie życia drugiemu człowiekowi jest bowiem honorem i zobowiązaniem, a Ci, którzy podejmują się tej odpowiedzialnej misji, zasługują na najwyższe uznanie.

Cecylia Homa

Gabinet stomatologiczny w Szkole Podstawowej Nr 1 w Bratkowicach

W Szkole Podstawowej Nr 1 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Bratkowicach od niedawna działa nowoczesny gabinet stomatologiczny.

Korzystać z niego mogą najmłodsi mieszkańcy gminy Świlcza oraz młodzież do 18 roku życia w ramach NFZ. Gabinet został utworzony dzięki dotacji Rządowego programu: „Poprawa dostępności do świadczeń stomatologicznych dla dzieci i młodzieży w szkołach w 2018”. Kwota dofinansowania, którą otrzymała gmina, wynosi 108 100 zł. Przeznaczona została na zakup profesjonalnego sprzętu stomatologicznego niezbędnego do zabezpieczenia świadczeń. Ponadto gmina sfinansowała prace adaptacyjne pomieszczenia, które wymagały odpowiedniego przystosowania. Gabinet jest nowoczesny i przyjazny dzieciom.

Kompleksowa opieka stomatologiczna oraz edukacja prozdrowotna jamy ustnej, którą zapewnia gabinet daje gwarancję przeciwdziałania próchnicy u dzieci i młodzieży z gminy Świlcza.

Gabinet stomatologiczny zapewnia opiekę stomatologiczną w ustalonych dniach w godzinach rannych i popołudniowych.

Rejestracja odbywa się telefonicznie pod numerem telefonu 791 777 788, 503 114 503 lub osobiście w gabinecie.

Stomatolodzy Państwo Katarzyna i Krzysztof Jasińscy zgodzili się odpowiedzieć na kilka ważnych pytań.

Kiedy najlepiej pójść po raz pierwszy z dzieckiem do stomatologa?

Pierwsza wizyta w gabinecie stomatologicznym powinna odbyć się pomiędzy 6 a 12 miesiącem życia dziecka, wtedy zaczynają wyrzynać się pierwsze ząbki. Właściwe dbanie o zdrowie zębów mlecznych i unikanie ich przedwczesnej utraty jest niezbędne i kluczowe również dla zdrowia zębów stałych oraz prawidłowego rozwoju zgryzu. Wczesne wizyty kontrolne u dentysty są bardzo ważne. Lekarz powinien na nich sprawdzić, czy rozwój uzębienia mlecznego u dziecka przebiega właściwie, ocenić stan szkliva, a przede wszystkim rozwiązać wszelkie wątpliwości dotyczące kolejności wyrzynania zębów, profilaktyki próchnicy i wad zgryzu, diety oraz higieny.

Regularne wizyty kontrolne od wczesnego dzieciństwa u dentysty mają jeszcze inne bardzo ważne funkcje – adaptacyjną i wychowawczą. W ten sposób nie tylko dbamy o zdrowie zębów i jamy ustnej dziecka, ale również przyzwyczajamy je do wizyt w gabinecie stomatologicznym. Uczy się więc ono, że tak jak powinniśmy wykonywać regularne badania okresowe, tak samo profilaktycznie powinniśmy kontrolować stan jamy ustnej u stomatologa.

Jak zwalczyć strach dziecka przed dentystą?

Pierwsza wizyta przedszkolaka u dentysty na długo pozostanie mu w pamięci. Warto zadbać o to, aby spotkanie ze stomatologiem rozpocząć od miłej przygody. Najlepiej zaplanować pierwszą wizytę wtedy, kiedy nic złego się nie dzieje, nie widać próchnicy, a zęby nie bolą. Wiele rodziców jak najdłużej odkładają pierwszą wizytę swojego dziecka, najczęściej do momentu, kiedy jest to konieczne, bo pojawiają się niepokojące zmiany i ból. Jest to bardzo poważny błąd, gdyż taka wizyta jest dla dziecka bardzo traumatyczna. Zawsze będzie kojarzyła się ze stresem i strachem. Nie rokuje to dobrze na chęć powrotu do dentysty

w przyszłości, nawet do rutynowej kontroli.

Lęk przed dentystą, czyli dentofobia wynika najczęściej z negatywnych wspomnień z dzieciństwa, nie milego hałasu podczas borowania spowodowanego pracą turbiny czy opowiadań osób starszych. Aby zwalczyć zjawisko dentofobie u dziecka należy wybrać kolorowy gabinet przyjazny dziecku udekorowany w ulubione postacie z bajek, znaleźć odpowiedniego dentystę mającego psychologiczne podejście do dzieci. Najważniejszym elementem jest odbudowa zaufania dziecka, dopiero kolejnym krokiem pomocniczym jest wdrożenie innowacyjnych rozwiązań np. sedację wziewną, znieczulenie komputerowe, laserowe znieczulenie bólu czy usuwania próchnicy bez borowania.

Kiedy pójść z dzieckiem do ortodonta?

Pierwsza wizyta u ortodonta powinna się odbyć obowiązkowo ok. siódmego roku życia. Jeśli lekarz stomatolog, pediatra czy logopeda zauważą jakieś nieprawidłowości warto wybrać się wcześniej. Jeśli występują poniższe objawy u Państwa pociech, warto skonsultować je z ortodontą odpowiednio wcześniej:

- szkodliwe nawyki takie jak: ssanie kciuka, przedłużone ssanie smoczka, obgryzanie ołówków, kredek itp.;
- oddychanie przez usta, stale otwarta buzia, chrapanie;
- przedwczesna utrata zębów mlecznych z powodu próchnicy lub urazu;
- krzywo wyrastające zęby, brak miejsca na rosnący ząb, duże przerwy między zębami;
- widoczna asymetria na twarzy lub bródce i/lub cofnięta lub zbyt wystająca broda (wady zgryzu to nie tylko potocznie nazywane krzywe zęby, ale także dysproporcje w wielkości szczęki i żuchwy układający się w „nieprawidłowy zgryz”);
- wystające do przodu górne przednie zęby;

- szpara między zębami przednimi w kierunku pionowym lub poziomym;
- wada wymowy;
- trudność w zamykaniu ust;
- zgrzytanie lub zaciskanie zębów.

Jakie rady dałaby Pani dzieciom, aby miały zdrowe i ładne zęby?

Zdrowe i ładne zęby to przede wszystkim zęby w pełnych łukach zębowych oraz zdrowym przyzębiu. Chcąc dbać o piękne i zdrowe zęby, należy łączyć wiele prozdrowotnych praktyk. Z jednej strony trzeba pielęgnować zęby, dbać o jamę ustną każdego dnia, a z drugiej regularnie odwiedzać stomatologa co pół roku.

Chociaż wszyscy wiedzą, że lepiej zapobiegać niż leczyć, to mimo wszystko najczęściej do stomatologa udajemy się, jeżeli konieczne jest leczenie. Kluczem do sukcesu jest systematyczne dbanie o higienę jamy ustnej. Należy szczotkować zęby po każdym posiłku, nie rzadziej niż 2 razy dziennie, korzystać pasty do zębów, nitki dentystrycznej oraz płukanek do ust. W trakcie domowej higienizacji wykonujemy masaż dziąseł, oczyszczając je i wzmacniając oraz pamiętamy o higienie języka.

Jeżeli domowe sposoby są niewystarczające, a na zębach pojawił się kamień lub przebarwienia należy skorzystać z profesjonalnej higienizacji w gabinecie stomatologicznym, czyli scalingu oraz piaskowania.

Kolejnym ważnym aspektem dbania o zdrowie zębów jest dieta. Należy ograniczyć spożywanie produktów bogatych w cukier i kwasy, natomiast wdrożyć produkty bogate w wapń. **Wapń jest podstawowym budulcem kości, zębów oraz tkanki łącznej.** Odpowiada za strukturę zębów, między innymi za budowę szkliwa, czyli ich najmocniejszej ochrony. Jego niedobory mogą skutkować kruchością i łamliwością zębów i podatnością na próchnicę. W procesie wchłaniania wapnia duże znaczenie ma witamina D. Dlatego też stałe wzbogacanie diety o produkty zawierające wapń oraz witaminę D ma bardzo korzystny wpływ na stan naszego uzębienia. Wapń najła-

Dlaczego warto leczyć zęby mleczne?

Wyleczone zęby mleczne zmniejszają ryzyko występowania próchnicy zębów stałych. Zęby mleczne utrzymują miejsce dla przyszłych zębów stałych, co przyczynia się do prawidłowego rozwoju szczęki i zapobiega powstawaniu niektórych wad zgryzu. Nieleczona próchnica zębów mlecznych może powodować: zaburzenia mowy, zaburzenia ze strony układu pokarmowego spowodowane źle rozdrobnionym pokarmem i połykaniem dużych kawałków, powstanie zmian ropnych w jamie ustnej, uszkodzenie zawiązków zębów stałych, obrzęki twarzy, zakażenie całego organizmu, nieprzyjemny zapach

twiej jest znaleźć w produktach mlecznych – mleku, jogurtach, serach. Witamina D w dużych ilościach znajduje się zaś w rybach (takich jak łosoś, makrela, tuńczyk), serze i mleku.

Wszystkie zęby muszą być wyleczone, niezależnie czy to zęby mleczne czy stałe. Należy pamiętać, że próchnica to choroba zakaźna. Bakterie próchnicy powodujące infekcję jamy ustnej, mogą równie skutecznie przyczynić się do powstania stanów zapalnych innych narządów organizmu człowieka. Toksyny bakteryjne przenikając do krwi, sieją i zakażają cały organizm. Niejednokrotnie nieleczone zęby dzieci stanowią podstawową przyczynę częstych powikłań górnych dróg oddechowych. Dlatego warto regularnie odwiedzać stomatologa. Szybciej i łatwiej jest pozbyć się drobnych przebarwień, niż zaawansowanej próchnicy.

z ust, brak akceptacji ze strony rówieśników i niską samoocenę

Stan zdrowia zębów i jamy ustnej ma znaczący wpływ na zdrowie całego naszego organizmu. Próchnica, choroby dziąseł i przyzębia, a także wady zgryzu i utrata zębów niosą ogólnozdrowotne konsekwencje. Powinniśmy mieć świadomość, że nieleczona próchnica zębów może mieć bardzo przykre skutki dla naszego ogólnego zdrowia. Odpowiadające za jej powstawanie bakterie w stanie nagłego spadku odporności organizmu mogą szybko przedostać się do krwiobiegu, powodując wiele chorób takich jak zapalenie mięśnia sercowego, zapalenie nerek czy nawet sepsę. Osoby z chorobami dziąseł i przyzębia są bardziej narażone na zawał serca czy udar mózgu.

Rozmawiała Iwona Rogóż

*Gdzie słyszysz śpiew – tam wchodzi, tam dobre serca mają.
Źli ludzie – wierzą mi – Ci nigdy nie śpiewają*

Johann Wolfgang von Goethe

Śpiewanie w chórze – hobby, sposób na życie czy strata czasu?

Śpiewanie w chórze – jako forma spędzania wolnego czasu – cieszy się coraz większą popularnością. Przyglądając się sytuacji artystycznej choćby w naszej rodzimej gminie można zauważyć, że na jej terenie działa sześć chórów (cztery mieszane, jeden męski i jeden dziecięcy).

Wydawać by się mogło, że to dużo, prawda? Skąd wynika takie zainteresowanie tym – nazwijmy go na potrzeby tego artykułu – *hobby*? Czy to *hobby* jest pozytywną formą spędzania wolnych chwil? Czy śpiewanie w chórze może być sposobem na życie, czy jest może niepożądaną nikomu stratą czasu? Odpowiedź na te pytania nie jest prosta i nie jest jednoznaczna. Postaram się jednak przytoczyć szereg przykładów, że ze śpiewania w chórze płyną praktycznie same korzyści.

W chórach amatorskich (bo o takich mowa) próby nie są samą przyjemnością – nie ma co tego ukrywać. Każdy z początkujących adeptów sztuki wokalne, który wybierze się na pierwszą w swoim życiu próbę chóru może przeżyć szok. Próba to odpowiedzialność ciążąca na każdym z Chórzystów, ale także na Dyrygencie. Dlatego niewątpliwie amatorski chór jest grupą społeczną (nie chce być inaczej), ale w tym wszystkim grupa ta ma niezwykłą specyfikę. To dobrowolne zrzeszenie miłośników muzyki. Grupa ta jest niezwykle zróżnicowana – wiekowo, men-

talnie, charakterowo. Już same motywy wstąpienia do chóru są bardzo różnorodne. Poza oczywistymi jak: chęć śpiewu zbiorowego, kulturalnego spędzenia wolnego czasu, oderwania się od codzienności wpływ mają również krewini, znajomi, inne grupy czy organizacje społeczne. Często uczestnictwo w próbach chóru po prostu uczy śpiewu, poprawnej postawy czy wręcz poprawnego oddychania (!), a to z kolei ma wręcz zbawienne skutki zdrowotne.

Śpiew chóralny to zdrowie

Śpiew nie tylko poprawia zdrowie fizyczne, ale również psychiczne. Podczas tego procesu w mózgu uwalniana jest dopamina, czyli hormon szczęścia, który obniża poziom stresu (redukcja kortyzolu). Ale to tylko początek zalet śpiewu chóralnego. Intrygujące są wyniki badań i eksperymentów prof. Grahama Welcha z Uniwersytetu Londyńskiego. Poza oczywistymi wnioskami (uwalnianie dopaminy podczas śpiewu) odkrył on, że podczas prób chóru, a szcze-

gólnie śpiewu zespołowego na próbach uspokaja się praca serca – zmniejsza się liczba jego uderzeń na minutę, normuje się również ciśnienie krwi, które ulega obniżeniu. Co więcej, serca wszystkich Chórzystów uczestniczących w próbach zaczynają bić w zbliżonych (czy wręcz jednakowych) rytmach – wspólnie zwalniają czy przyspieszają. Jest to związane z konstrukcją utworów opracowywanych na próbach. Wszystkie ekspresje artystyczne pożądane w konkretnej kompozycji powodują przyspieszenie, z kolei fragmenty spokojne doprowadzają do uspokojenia pracy serca. Można wręcz spotkać się z opinią, że śpiewanie zespołowe (pod okiem czy – będąc dokładnym – ręką dyrygenta) jest łagodną odmianą aerobiku poprawiającym kondycję serca. U śpiewaków zauważono również zwiększenie pojemności płuc. Często lekarze zalecają wręcz śpiewanie, jako formę wspomagającą leczenie chorób układu oddechowego (m.in. rozedmy, zwiłknięcia płuc czy astmy). Śpiewanie pobudza również układ odpornościowy (o układach krążenia, mięśniowym i oddechowym była mowa wcześniej). U śpiewaków (a dokładnie w składzie ich ślin) podczas badań na Uniwersytecie Johanna Wolfganga Goethego we Frankfurcie wykazano zwiększone wydzielanie immunoglobulin odpornościowych. U ludzi w średnim wieku i starszych śpiewanie hamuje również procesy starzenia się mózgu. Brzmi wspaniale prawda? A to dopiero początek zalet płynących z tego *hobby*.

Chór, jako grupa społeczna i korzyści z tego płynące

Jak już wspominałem chór amatorski to specyficzna grupa społeczna. Chórzycy w tego typu zespołach uczestniczą

Chór Męski Resonantae z Bratkowic

w próbach i koncertach w sposób dobrowolny i bezinteresowny. Motywy wstąpienia do chóru są różnorodne i zróżnicowane (o czym już pisałem powyżej). Co więc motywuje członków zespołu? Z naukowego punktu widzenia na pierwszym miejscu należałoby usytuować umiłowanie śpiewaniu chóralnego. Same zamięłowanie do chóralistyki nie wystarczyło by jednak, aby mogło powstać coś tak pięknego jak chór. Wspólnota celów i zadań, poczucie solidarności, poczucie wspólnego obowiązku potęguje tylko koleżeństwo, okazję nawiązania kontaktów towarzyskich, a także powstanie niesamowitych znajomości czy przyjaźni często na całe życie wartych całego naszego czasu i dóbr doczesnych. Oczywiście ilość prób może być przytłaczająca i nużąca, jednak poczucie dumy czy wręcz czysta satysfakcja płynąca z pięknie zaśpiewanego koncertu konsoliduje wspólnotę, jaką jest chór.

Chór Męski Resonantae z Bratkowic a liczby w sezonie 2018/2019

W minionym roku nasz chór prowadził ożywioną działalność artystyczną. W roku 2018 wzięliśmy udział w około 15-stu koncertach, przeglądach, konkursach i szeroko rozumianych wydarzeniach artystycznych w praktycznie każdym zakątku województwa podkarpackiego i nie tylko. Mieliśmy przyjemność śpiewać m.in. na V Rzeszowskim Festiwalu Kolęd i Pastorałek o zasięgu międzynarodowym (styczeń 2018), XVIII Koncercie Pieśni Wielkanocnej w Kosinie k/Łańcuta (kwiecień 2018), VII Przeglądzie Chórów Pieśni Maryjne w Lubaczowie (październik 2018), IV Koncercie Pieśni Patriotycznych u nas w Bratkowicach, którego rok rocznie jesteśmy współorganizatorami (listopad 2018), I Wieczorze Chóralno-Organowym w Kolegiacie Jarosławskiej (listopad 2018), XI Koncercie Kolęd Chwalmy Boże Dziecię we Fryszaku (styczeń 2019) czy II Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Bielińcu k/Niska (styczeń 2019). Dodatkowo w sierpniu 2018 roku mieliśmy przyjemność zaśpiewać koncert w Jaskini Bielańskiej na Słowacji i w Dębnie Podhalańskim w Pieninach, gdzie uświetniliśmy Mszę Św.

We wszystkich koncertach, w których uczestniczyliśmy w sezonie arty-

Wszyscy uczestnicy IV Koncertu Pieśni Patriotycznych w Bratkowicach

stycznym 2018/2019 spotkaliśmy blisko 50 (!) chórów. Przyjmując średnio, że w każdym z nich śpiewa około 25 miłośników chóralistyki daje nam to liczbę 1250 Chórzystów – ludzi, dzielących się z nami tą samą pasją, ludzi rozumiejących doskonale trud swojej i naszej pracy, ludzi, z którymi zaczęły (lub dopiero się zaczęły) przyjaźnie nawet na całe życie. Niesamowita prawda? Nie było by jednak tego bez ciężkiej pracy wszystkich Panów z Chóru Męskiego Resonantae z Bratkowic. Gdyby nie ich zaangażowanie, systematyczne uczestnictwo w próbach i chęć uczestnictwa w wydarzeniach artystycznych nie moglibyśmy pochwalić się tak bogatym dorobkiem artystycznym.

Plany na przyszłość

Po bardzo wymagającym od nas okresie, o którym wspominałem w poprzednim akapicie, troszkę zwalniamy tempo. Ale tylko troszeczkę. W listopadzie tego roku już po raz kolejny zapraszamy na V Koncert Pieśni Patriotycznych, którego niezmiennie jesteśmy współorganizatorami. Pojawia się całkiem nowe zespół chóralne, których warto posłuchać. Dodatkowo w 2021 roku Chór Męski Resonantae będzie świętował Jubileusz 25-lecia pracy artystycznej. Wydarzenie tego kalibru wymaga wielu przygotowań. Nowy repertuar – jego opracowanie to na pewno godziny żmudnej, ale bardzo satysfakcjonującej pracy. Całość tego trudu zwinęcy na pewno niezwykle Koncert Jubileuszowy. Już dzisiaj serdecznie zapraszamy!

Śpiewanie w chórze – hobby, sposób na życie czy strata czasu?

Czy śpiewanie w chórze jest więc pozytywną formą spędzania wolnych chwil? Czy może być ono sposobem na życie? Myślę, że informacje i argumenty zaprezentowane i przytoczone przeze mnie w artykule klarują tylko jedną możliwą odpowiedź – jak najbardziej TAK(!). Poczucie przywiązania do grupy, przyjaźnie na całe życie, zbawienne skutki zdrowotne ukazują, że śpiewanie w chórze na pewno nie jest stratą czasu. To *hobby*, które z czasem może stać się sposobem na życie.

Czekamy na Ciebie!

Korzyści płynące ze śpiewania chóralnego są ogromne (co starałem się doświadczyć we wcześniejszej części artykułu). Dlatego, jeśli masz ochotę wstąpić w szeregi Chóru Męskiego Resonantae z Bratkowic to czekamy właśnie na Ciebie! Jesteś facetem? Lubisz śpiewać? Masz od 16-stu do 60-ciu lat? Nie boisz się wyzwania? Chcesz być częścią czegoś wyjątkowego? Przyjdź! Więcej informacji z chęcią udzielię osobiście, ale z pewnością każdy z obecnych Chórzystów również odpowie na nurtujące Cię pytania. Bo pamiętaj: *Gdzie słyszysz śpiew – tam wchodzi, tam dobre serca mają. Żli ludzie – wierzaj mi – Ci nigdy nie śpiewają.*

Jakub Pięta
Dyrygent Chóru Męskiego
Resonantae z Bratkowic

Największe bogactwo, to robienie tego, co kochasz

Jestem instruktorem fitness, trenerem personalnym, specjalistą ds. żywienia, biegaczem-amatorem oraz przedstawicielem firmy ForeverLiving Products. Może zacznę od początku. Nazywam się Sabina Zięba.

Ze sportem związałam się jakieś 5, 6 lat temu i zaczęło się oczywiście od typowych ćwiczeń w domu tylko po to, aby zrzucić parę kilogramów i ujędrnić ciało. W tamtym okresie zauważałam niesamowite rezultaty, jakie daje aktywność fizyczna, i nie chodzi mi tylko o wygląd zewnętrzny, ale również o samopoczucie. Z czasem zaczęłam się coraz bardziej interesować treningami, dodatkowo doszły zainteresowania związane z dietetyką, i w taki oto sposób zrobiłam szczególnie uprawnienia i kursy z tym związane i dzisiaj mogę powiedzieć, że to była najlepsza zawodowa decyzja w moim życiu. Praca, którą wykonuję na co dzień, daje mi wiele satysfakcji i tak naprawdę wcale nie czuję, że pracuję, ponieważ uwielbiam to co robię.

Na co dzień prowadzę zajęcia Fitness w Domu Kultury w Bratkowicach i myślę, że mogę się pochwalić tym, że trwa to już 3 lata. Trzy lata temu – dokładnie w marcu – kiedy otwierałam tutaj Fitness, wiedziałam, że muszę zrobić wszystko, aby zainteresowanie i frekwencja na zajęciach były duże. Zajęcia, które prowadzę są bardzo różne, każdy znajdzie coś dla siebie. Są to treningi, które pozwolą zgubić zbędne kilogra-

Bal Sportowca – na zdjęciu z mężem Mateuszem

my, pozwolą wzmocnić mięśnie, spalić mnóstwo kalorii, a przede wszystkim poczuć się świetnie! Wiele kobiet zapomina o sobie, o swoim wyglądzie, często jest tak, że myślimy o każdym do-

okoła, tylko nie o nas samych, ale pamiętajcie drogie Panie, że jeśli my same będziemy dobrze wyglądać i świetnie się czuć w swoim ciele, to energia będzie z nas wręcz kipieć! Nie szukaj wymówek, tylko wygospodaruj kilka godzin tygodniowo tylko dla siebie, a od razu zobaczysz różnicę. Zróbmy to dla siebie i dla naszego zdrowia, przekażmy również zdrowe nawyki naszym dzieciom.

Z dziewczynami mamy swoją grupę na Facebooku – Fitness Girls Bratkowice – jeśli chcecie dołączyć – zapraszam serdecznie. Kilka razy do roku organizuję dla dziewczyn również pomiary składu ciała, jest to pomiar na profesjonalnej wadze, która pokazuje nie tylko masę ciała, ale również zawartość tkanki tłuszczowej, masy mięśniowej, zawartości wody w organizmie, czy wiek metaboliczny. Z dziewczynami organizujemy również kilka razy do roku spotkania integracyjne w naszym własnym gronie, a w okresie letnim zajęcia raz w tygodniu prowadzone są na stadionie sportowym w Bratkowicach.

Z dietetyką również jestem związana od wielu lat, dzięki czemu mogłam już dziesiątkom osób pozbyć się zbędnych kilogramów i przede wszystkim zmienić nawyki żywieniowe. Wiele osób boi się przejść na dietę, ponieważ uważają, że dieta, to ogromne wyrzeczenia, rezygnacja z przypraw czy ulubionych potraw. Zawsze słucham klienta i tego, co on ma do powiedzenia w kwestii odżywiania i razem ustalamy, co znajdzie się w diecie. Diety, które układam są smaczne, zdrowe, szybkie w przygotowaniu i składają się z produktów, które możemy znaleźć w każdym sklepie. Wiem dobrze, że samemu jest ciężko schudnąć, jeśli ktoś nie ma wiedzy na temat nawet odnośnie tego, jak liczyć kalorie to może być ciężko, zawsze w takiej sytuacji warto zasięgnąć pomocy specjalisty.

Od roku jestem również przedstawicielem amerykańskiej firmy ForeverLivingProducts – jest to firma, która ma największe plantacje aloesu na świecie, z którego produkuje rewelacyjne

Fitness Bratkowice

Ultramaraton Magurski Krempna

produkty dbające o nasze zdrowie. Aloes jest nam znany już od wieków, dobrze wiemy, że ma rewelacyjne właściwości gojące, kojące, jest świetny na rany, blizny, oparzenia i nie tylko. Aloes do picia, który oferuje Forever jest jednym z najczystszych dostępnych na rynku. Produkty, które mamy w swojej ofercie, to miąższ aloesowy do picia, suplementy diety, programy oczyszczające organizm oraz produkty dbające o nasze zdrowie i wygląd na co dzień – jak kremy, dezodorant czy pasta do zębów. Oferta jest dosyć szeroka.

Moim dodatkowym zajęciem jest również prowadzenie zajęć w jednym z rzeszowskich Klubów Fitness oraz prowadzenie zajęć personalnych dla dzieci i dorosłych dobranych indywidualnie do klienta.

Na koniec zostawiłam moją największą pasję, czyli bieganie. Biegam już od trzech lat, natomiast od roku biegam ultramaratony. Zastanawiacie się pewnie, co to jest ultramaraton? Jest to każdy bieg na dystansie powyżej maratonu, gdzie długość maratonu to 42 km. Przyjmuje się, że pierwsza typowa długość ultramaratonu to 50 km. Biegi ultra to głównie biegi w terenie, po górach, wzniesieniach, błocie, śniegu, kamieniach, przeważnie w ciężkich warunkach. Niekiedy start jest w nocy, czasami trzeba jechać dzień wcześniej, ponieważ start jest z samego rana, czasami trzeba biec po kilku kilometrowym strumyku w zimie, gdzie buty są doszczętnie przemoczone, tutaj nie da się niczego przewidzieć. Mój najdłuższy bieg jak do tej pory to 58 km, gdzie suma przewyższeń na trasie, to prawie 1900 metrów, a przebiegłam to w 6 godzin i 29 minut, gdzie zdobyłam pierwsze miejsce wśród kobiet (47), pokonałam prawie dwustu panów, a w dodatku bie-

głam ze złamaną kostką u prawej nogi – tak jak pisałam wcześniej, w biegach ultra wszystko może się zdarzyć, niczego nie da się przewidzieć. Kto mnie zna, to pewnie często widzi mnie jak biegam. Bieganie mocno kształtuje charakter.

Myślę o stworzeniu w przyszłości Teamu Biegowego dla dzieci, młodzieży i dorosłych – tutaj w Bratkowicach. W maju wybieram się na szkolenie do Warszawy, po którym będę mieć wszelkie uprawnienia.

Lubeński Cross na trasie

Moje największe osiągnięcia w roku 2018:

- 1 Miejsce Duch Pogorza Dubiecko 30 km – czas 3 godz. 5 minut (marzec)
- 2 Miejsce Lubeński Cross Lubenia 22 km – czas 2 godz. 10 minut (czerwiec)
- 2 Miejsce Ultramaraton Podkarpac-ki Rzeszów (mój debiut na dystansie ultra) 50 km – czas 5 godz. 5 minut (maj)

- 2 Miejsce Ultra Przesilenie Dynów 50 km – czas 5 godz. 19 minut (czerwiec)
- 1 Miejsce Ultramaraton Magurski Krempna, Beskid Niski 58 km (przewyższenia 1838m) – czas 6 godz. 29 minut (sierpień)
- 2 Miejsce w kategorii wiekowej Maraton Rzeszowski 42 km – czas 3 godz. 50 minut (październik)

W tym roku brałam udział w konkursie na najpopularniejszego sportowca województwa podkarpackiego organizowanego przez Gazetę Codzienną Nowiny i dzięki głosom czytelników zajęłam Pierwsze miejsce w powiecie i Drugie miejsce w województwie. Dziękuję wszystkim, którzy na mnie głosowali i którzy docenili moje osiągnięcia.

Dodam, że jestem żoną i mamą dwóch córeczek.

Skąd biorę na to wszystko czas i energię? Ostatnio ktoś bardzo mądry mi powiedział, że: „jak usypiasz, to nie możesz przez to zasnąć, jak się budzisz rano, wręcz wyskakujesz z łóżka, bo nie możesz się doczekać, kiedy zaczniesz to robić. Kiedy o tym myślisz, masz gęsią skórę – jak to znajdziesz, to wiesz, że to jest to” – i to jest właśnie PASJA!

Gdzie możecie mnie spotkać? Na zajęciach fitness w Bratkowicach, na ścieżkach biegowych, na różnych eventach organizowanych przez naszą Gminę, na Facebooku (MissHealthy), mam również stronę internetową, która niedługo przejdzie całkowitą metamorfozę. Jeśli macie do mnie pytania, chcecie rozpocząć ze mną współpracę, chcecie zapisać się na zajęcia Fitness, zacząć przygodę z bieganiem lub po prostu chcecie się ze mną spotkać, piszcie śmiało.

Sabina Zięba

Bratkowice wczoraj

Baza Kółka Rolniczego

Przedszkole Publiczne w budowie

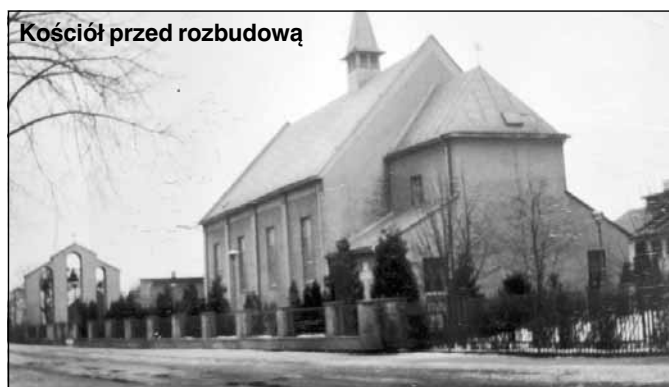
Zlewnia mleka

Pawilon Handlowy

SP nr 1

Kościół przed rozbudową

Dom Nauczyciela

Park Podworski

Dom Strażaka

Wnętrze dawnego kościoła

Bratkowice dziś

Obchody 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości

Młode pokolenie pamięta!

Wizytacja ks. Biskupa w placówkach oświatowych

Fot. ze zbiorów placówek oświatowych

Sakrament Bierzmowania

Fot. ks. Rafał Majerski

Dzień Seniora 2019

„U Babci jest słodko,
Świat pachnie szarlotką”

Dzień Seniora 2019

Dzień Seniora to szczególne święto, święto ludzi starszych, którym należy się szacunek i uznanie za bezinteresowną miłość i mądrość, jakimi obdarowują młodsze pokolenie. Niosą ciepło i zrozumienie. Kultywują stare obrzędy i zwyczaje. To Seniorzy są źródłem życiowej mądrości, której nabywa się z upływem lat.

20 stycznia 2019 roku w Szkole Podstawowej Nr 1 w Bratkowicach odbyło się uroczyste spotkanie z okazji Dnia Seniora. Obchody tego święta stały się już tradycją w naszej szkole.

W spotkaniu uczestniczyli: Wójt Gminy Świlcza mgr inż. Adam Dziezdzic, pan Piotr Wanat – Przewodniczący Rady Gminy, ks. Józef Książek – proboszcz parafii Bratkowice, pan Tomasz Wojton – Radny Rady Powiatu Rzeszowskiego, pan Mieczysław Leja – radny wsi Bratkowice, Prezes Ochotniczej Straży Pożarnej w Bratkowicach, pan Andrzej Kozdęba – radny wsi Bratkowice, pani Lidia Bułatek – Prezes Towarzystwa Miłośników Ziemi Bratkowickiej, pan Ryszard Franczyk – sołtys wsi Bratkowice, pani Maria Nowożeńska – przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich w Bratkowicach, pani Marta Grzesik – przewodnicząca Rady Rodziców, państwo Władysława i Mieczysław Sawiccy.

Liczenie zgromadzonych seniorów i gości powitała Dyrektor Szkoły pani mgr Joanna Różańska i złożyła gorące życzenia. Serdeczne życzenia zostały także skierowane do zacnych gości przez pana Wójta Adama Dziezdzica.

Program uroczystości był ciekawy i różnorodny. Udział wzięli:

- uczniowie klasy pierwszej, którzy przygotowali montaż słowno-muzyczny pod opieką pani Elżbiety Bąk,
- uczniowie klasy drugiej i trzeciej przedstawili „Bajkowe jasełka” pod opieką pani Grażyny Lasoty i pani Marty Rząsy,

- soliści i chór szkolny przygotowany przez pana Sławomira Maternę,
- Zespół Taneczny „Koloret” prowadzony przez panią Ewę Chmaj,
- Zespół Muzyczny pod kierunkiem pana Sławomira Materny z koncertem koled.

Miłym akcentem były wykonane przez dzieci upominki dla Babć i Dziadków wręczone podczas spotkania oraz słodki poczęstunek przygotowany przez rodziców.

Była to wyjątkowa uroczystość pełna serdeczności i wdzięczności. Szczególne twarze Babć i Dziadków utwierdziły nas w przekonaniu, że ważne są te spotkania i chwile spędzone wspólnie z wnukami.

Do zobaczenia za rok!

Grażyna Lasota

Dorota Gellner

Pisanki

Patrzcie,
ile na stole pisanek!
Każda ma oczy
malowane,
naklejane.
Każda ma uśmiech
kolorowy
i leży na stole grzecznie,
żeby się nie potłuc
przypadkiem
w dzień świąteczny.
Ale pamiętajcie!
Pisanki
nie są do jedzenia
Z pisanek się wyklują
świąteczne życzenia!

Strefa Aktywności Gospodarczej w Gminie Świlcza gotowa

Strefy Aktywności Gospodarczej to wydzielone i przygotowane do inwestycji obszary, odpowiadające zapotrzebowaniu potencjalnych inwestorów, tworzone najczęściej przez samorządy lokalne.

W ramach projektu „Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości w ramach ROF poprzez przygotowanie terenów inwestycyjnych i stworzenie kompleksowej oferty inwestycyjnej ROF”, który był współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, Gmina Świlcza uzbroiła tereny inwestycyjne w miejscowości Świlcza dla potrzeb lokowania działalności gospodarczej mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.

Teren leży w odległości nie większej niż 10 km od istniejących szlaków komunikacyjnych (droga szybkiego ruchu – S-19, linia kolejowa E30) w bezpośrednim sąsiedztwie drogi powiatowej numer 1386R oraz drogi powiatowej numer 1333R. Wykonane uzbrojenie terenu obejmuje: sieć kanalizacji sanitarnej, sieć kanalizacji deszczowej, sieć wodociągowej, sieć dróg wewnętrznych. Obecnie trwają prace związane z ogłoszeniem przetargu na sprzedaż działek.

Strefa posiada kluczowe znaczenie dla wzrostu poziomu inwestycji komercyjnych, zwiększa atrakcyjność inwestycyjną naszej gminy, rozwija przedsiębiorczość i kreuje nowe miejsca pracy.

Zainteresowanych Przedsiębiorców zapraszamy do kontaktu z Urzędem Gminy pod tel. 17 86 70 124 lub mailowo ug.swilcza@intertele.pl.

Barbara Buda

Sołectkie wieści

- Zarząd Dróg Powiatowych oraz Urząd Gminy w 2018 r. wykonał w okresie wiosennym czyszczenie obrzeży dróg powiatowych i gminnych przy chodnikach usunięto pozostałości piasku po okresie zimowym, wyczyszczono również studzienki po okresie zimowym, wyczyszczono również studzienki kanalizacyjne. Podobne prace będą wykonane w tym roku na terenie Bratkowic.
- Wykonano naprawę mostu na rowie melioracyjnym na Zastawiu I poprzez wymianę połamanych kręgów betonowych na rurę drogową, odmalowano również bariery ochronne na w/w moście.
- Na przystanku PKS w centrum wioski zamontowano multimedialną tablicę informacyjną Urzędu Gminy.

- Pracownicy UG w okresie usunęli płotki przeciwniegiowe oraz pojemniki z piaskiem.
- Zarząd Dróg Powiatowych oraz Urząd Gminy dokonał doraźnych napraw dziur na drogach powiatowych i gminnych, wykonano również koszenie obustronne rowów i poboczy w Bratkowicach, podobne prace będą wykonane w tym roku.
- Zarząd Dróg Powiatowych odmalował przejścia dla pieszych i poziome znaki drogowe na terenie wioski.
- Wykonano przebudowę drogi gminnej na Piaskach tzw. Strategicznej, położono nawierzchnię asfaltową wraz z odwodnieniem na dł. 800 mb.
- Położono nawierzchnię asfaltową na drodze gminnej Skwocza-Blich na dł. 415 mb.
- Urząd Gminy na bieżąco montuje lustra drogowe w miejscach niebezpiecznych i na łukach drogi na terenie Bratkowic, ma to na celu poprawę bezpieczeństwa mieszkańców i użytkowników drogi.
- Odczyszczono i pomalowano stoły i ławki na zalewie w Bratkowicach, w okresie wakacyjnym funkcjonowało „miejsce wykorzystywane do kąpieli”, w soboty i w niedziele pełnili służbę ratownicy WOPR,
- 19 sierpnia 2018 r. na stadionie w Bratkowicach odbyły się „Dożynki Gminne 2018” sołectwa z naszej gminy zaprezentowały piękne wieńce dożynkowe.
- Zarząd Dróg Powiatowych wykonał przejście dla pieszych w Sitkówce wraz z oznakowaniem.

- Trwa budowa boisk sportowych przy szkołach podstawowych Nr 1 i Nr 2 na Czekaju.
- Odmalowano znaki poziome na szlaku pieszo-rowerowym od skrzyżowania do wiaduktu nad autostradą A4.
- Wybudowano chodnik przy drodze Bratkowice-Kupno, od skrzyżowania z drogą na Zastawie I w kier. północnym do drogi nad Zalew o dł. 180 mb.
- Pracownicy UG dokonali sprzątnięcia centrum wioski oraz terenu wokół cmentarza przed dniem Wszystkich Świętych.
- W centrum wioski obok Domu Strażaka zamontowano tablicę informacyjną dotyczącą obszaru terytorialnego Gminy Świlcza.
- We współpracy z radnym powiatowym Panem Tomaszem Wojtonem wykonano zatoczkę przystankową na przystanku w Sitkówce II
- Na Zapolu i Dąbrach wybudowano perony przystankowe wraz z wiatami.
- Wybudowano ciąg pieszo-rowerowy na Zapolu od wiaduktu nad A4 w kier. Trzciany o dł. 830 mb.
- Zamontowano kosze na śmieci na ciągu pieszo-rowerowym, w rejonie parku podworskiego oraz na przystankach Dąbry i Zapole.
- Po remoncie drogi gminnej tzw. strategicznej zamontowano znaki drogowe w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu.
- Na Dąbrach wykonano dalszą część chodnika w kier. Zapola o dł. 150 mb, Zarząd Dróg Powiatowych wykonał na Dąbrach nową nawierzchnię asfaltową o dł. 200 mb.
- W 2018 r. UG dwukrotnie przeprowadził zbiórkę odpadów wielkogabarytowych, podobna zbiórka będzie przeprowadzona w kwietniu br. po wcześniejszym ogłoszeniu.
- Na Dąbrach wybudowano dwa perony przystankowe dla wsiadających i wysiadających.
- Urząd Marszałkowski przeprowadził konkurs „Najpiękniejsza Wieś Podkarpacka”, w którym to Bratkowice zdobyły I miejsce. Bardzo się z tego cieszę i wszystkim Państwu gratuluję.

**Ryszard Franczyk
Sołtys Bratkowic**

Pragnę złożyć mieszkańcom Bratkowic serdeczne podziękowania za udział w wyborach Sołtysa i Rady Sołeckiej, za oddane głosy na moją osobę.

Tak duży mandat zaufania jakim mnie Państwo obdarzyli zobowiązuje do jeszcze bardziej wytężonej pracy, służenia pomocą i radą, w dbaniu o rozwój Bratkowic i poprawę standardów życia mieszkańców.

Bardzo dziękuję za wybór na funkcję Sołtysa Bratkowic.

Ryszard Franczyk

***Z okazji Świąt Wielkiej Nocy
składamy wszystkim mieszkańcom Bratkowic
życzenia wszelkiej pomyślności, zdrowia,
spokoju, radości ze wspólnego świętowania
w gronie najbliższych.***

***Niech cud Zmartwychwstania Pańskiego
przemienia serca, wyzwala dobro, oddala troski
dnia codziennego.***

***Wesołego Alleluja!
życzy Sołtys i Rada Sołecka***

Maria Konopnicka

Jak to będzie?

Jutro będzie Wielkanoc,
babki w piec już wsadzone,
gotują się kielbasy
i mięć będziemy święcone!
Najpierw obrus bielutki
mama na stół położy
na nim stanie pośrodku
ten baranek Boży.
Jajkiem będziemy się dzielić
wszyscy w domu z kolei,
życzyć sobie pociechy,
życzyć sobie nadziei.
Potem będą mazurki,
właśnie robi je mama.
A rodzynki, migdały
– obieram ja sama.
A na boku stać będzie
w kubku woda święcona.
I kropidło z wstążeczką
od sąsiada Szymona.
Z rana przyjdzie ksiądz proboszcz
i poświęci stół cały.
Domek także pokropi,
by się dzieci chowały.

Nowoczesna biblioteka publiczna jest instytucją aktywną, dynamiczną. Wychodzi naprzeciw czytelnikowi, pragnie poznać i zaspokoić jego potrzeby, przyciągnąć go udostępniając różne środki zdobycia wiedzy, wykształcenia, rozrywki.

Andre Maurois

Nowoczesna biblioteka

Biblioteka Publiczna w Bratkowicach uchodzić może za nowoczesną bibliotekę. Świadczyć może o tym zarówno bogaty księgozbiór, jak i szeroka oferta działań, wydarzeń i imprez, jaką kierujemy do naszych użytkowników.

Ponadto biblioteka jest jedynym miejscem w Bratkowicach, gdzie mieszkańcy mogą skorzystać z ksero lub skanera. Współczesna biblioteka to nie tylko zbiór książek. Choć i nim możemy się poszczycić. W naszych zbiorach zgromadzone jest bowiem 14 492 woluminów. Na półkach naszej biblioteki znaleźć można zarówno klasykę literatury polskiej jak i obcej, „perełki” często niespotykane w innych bibliotekach. Jednocześnie księgozbiór jest systematycznie wzbogacany o nowości wydawnicze. Wielokrotnie pisaliśmy o naszych działaniach, dlatego tym razem może trochę również o naszej podstawowej działalności statutowej, czyli o gromadzeniu i udostępnianiu księgozbioru. Choć i działaniami pochwalamy się, ponieważ jak zwykle dużo w naszej bibliotece się dzieje.

Biblioteka Publiczna w Bratkowicach poszczycić się może długą historią funkcjonowania, już w przyszłym 2020 roku obchodzić będziemy 65. rocznicę jej powstania. To długi okres działalności bibliotecznej. Początki bibliotekarstwa w Bratkowicach sięgają 1936 roku, kiedy to powstał pierwszy punkt biblioteczny. Jednak **dopiero od 25 listopada 1955 roku możemy mówić o rozpoczęciu działalności bratkowickiej księżnicy, w tym bowiem dniu dokonano pierwszego wpisu do księgi inwentarzowej.** Na przestrzeni lat księgozbiór systematycznie się powiększał, od początku działalności biblioteki do końca ubiegłego roku wprowadzono do księgozbioru

23 551 woluminy. W wyniku systematycznej selekcji księgozbioru pod względem aktualności i stanu fizycznego książek zubytkowano, czyli wykreślono z inwentarza 9259 woluminów. **Dlatego też na dzień 31.12.2018 roku liczył on 14 292 woluminów** (w gminie Świlcza to druga co do ilości zgromadzonego księgozbioru biblioteka).

Ferie zimowe w bibliotece

Udostępnianie to nasze drugie podstawowe statutowe zadanie, **księgozbiór biblioteki w 2018 roku był wypożyczany przez naszych czytelników 10946 razy.** Zaznaczyć trzeba, że ten poziom wypożyczeń (10 – 11 tys. rocznie) utrzymuje się na przestrzeni kilku ostatnich lat. Ilość czytelników również utrzymuje się na poziomie ok. 500 osób zarejestrowanych w danym roku. Jednak cyfra ta nie odzwierciedla ilości osób korzystających z księgozbioru biblioteki. Mimo naszych starań często książki wypożyczane są dla całej rodziny na kartę jednego użytkownika. Niektóre nasze czytelniczki pełnią rolę „pośredników” udostępniając książki swoim sąsiadkom, osobom starszym, które same ze względu na brak czasu, albo dużą odległość nie

mogą same dotrzeć do naszej biblioteki. Świadomi jesteśmy tego, że statystycznie może to nie jest ilość zadowalająca, jednak dla nas, jako personelu bibliotecznego, najważniejsze jest, że książki są czytane i udostępniane, nawet jeśli odbywa się to „pocztą pantoflową”. Bo jak pisał Joachim Lelewel *„Biblioteka nie jest po to, by była w paki pozamykana albo do ozdoby służąca, jest po to by była powszechnie użytkowana”*. Dlatego zachęcamy wszystkich do użytkowania naszej biblioteki i do korzystania z jej zbiorów.

O wspomnianych na początku działaniach również należy napisać kilka słów, ponieważ stały się one nieodzownym elementem funkcjonowania naszej biblioteki. W ubiegłym 2018 roku zorganizowaliśmy dla naszych użytkowników **53 imprezy o charakterze czytelnickim, edukacyjnym i kulturalnym, a w wydarzeniach tych uczestniczyło 1436 osób.**

W bieżącym roku dla naszych młodszych czytelników tradycyjnie już przygotowaliśmy zajęcia pod hasłem „Ferie w krainie książek”, w ramach których uczestniczyć mogli w zajęciach plastycznych, grach planszowych, aktywnie spędzić czas w otoczeniu książek. W kalendarz imprez czytelnickich wpisały się również „Spotkania z bajką”, podczas których spotykamy się z przedszkolakami na czytaniu bajek. Podczas tych odwiedzin przedszkolaki bardzo chętnie spędzają czas na zabawie w Kąciku malucha. Do przedszkolaków dołączyli w tym roku podopieczni Żłobka, którzy w marcu po raz pierwszy odwiedzili naszą bibliotekę i wysłuchali bajeczek. Wielką atrakcją dla przedszkolaków

Prace wykonane podczas warsztatów

Spotkanie z bajką

było zorganizowane 6 marca spotkanie ze Smokiem Maciusiem – postacią z bajki, którą mamy w naszych zbiorach.

Okres świąteczny w naszej bibliotece to tradycyjnie już warsztaty rękodzieła, tym razem Panie pod okiem Pani Wandy

Dziędzic wykonały piękne pisanki ze sznurka przyozdabiając je kwiatami z juty. Bardzo dziękujemy Pani Wandzie za instruktaż i za to, że od lat możemy liczyć na jej bezinteresowną pomoc i zaangażowanie w realizację warsztatów, których tak bardzo nasze Panie oczekują. W okresie przedświątecznym również już tradycyjnie prezentujemy w naszej bibliotece wystawę palm i stroików wielkanocnych wykonanych przez Panią Wandę Dziędzic. Bardzo chętnie prezentujemy prace Pani Wandy by pokazać jej wielki talent i zamiłowanie do rękodzieła artystycznego.

To dopiero początek, kalendarz imprez czytelniczych, kulturalnych i edukacyjnych przygotowanych przez naszą bibliotekę na cały rok jest bogaty, zachęcamy do śledzenia naszej strony na portalu społecznościowym Facebook i do udziału w naszej ofercie działań i wydarzeń.

Lidia Bułatek

Tragiczny pożar w Bratkowicach

W nocy z 16/17 lutego 2019 r. kilka minut po godzinie pierwszej w Bratkowicach w przysiółku Zastawie, wybuchł groźny pożar, o którym natychmiast zaalarmowano odpowiednie służby ratownicze.

Po przyjeździe bratkowickich strażaków, jako pierwszych na miejsce akcji, ogniem objęty był już cały drewniany budynek (garaż). Według wstępnej informacji, jaką otrzymali strażacy, wewnątrz płonącego garażu znajdował się 31-letni właściciel posesji. Strażacy byli zdeterminowani i za wszelką cenę próbowali dostać się do środka, by ratować mężczyznę. Niestety ze względu na bardzo wysoką temperaturę płomieni i zagrożenie zawalenia się dachu, nie było to możliwe, pomimo, że strażacy byli wyposażeni w aparaty do ochrony dróg oddechowych. W tej sytuacji strażacy nie mogli ryzykować własnym życiem.

Garaż i złożone obok niego drewno na opał, płonęły jak pochodnia. Po kilkudziesięciu minutach intensywnego gaszenia ognia prądami wody, podawanymi przez przybyłe na miejsce akcji zastępy strażaków, udało się opanować płomienie. Wówczas strażacy, wyposażeni w aparaty do ochrony dróg oddechowych, weszli do środka. Ich oczom ukazał się makabryczny widok – zwęglone ciało mężczyzny. Ponadto w pożarze spłonął znajdujący się w garażu samochód osobowy i inne wyposażenie, ale w porównaniu z wartością ludzkiego życia nie ma to najmniejszego znaczenia...

Strażacy bez chwili wytchnienia przystąpili do dogaszania pogorzeliska, dokładnie przerzucając i polewając wodą żarzące się jeszcze pozostałości drewnianego garażu.

Według opinii bratkowickich strażaków ochotników – to była jedna z najtrudniejszych nocnych akcji ratowniczo-gaśniczych, w jakich uczestniczyli w ciągu ostatnich kilkunastu lat tym bardziej, że mimo ich ofiarności i determinacji nie udało się uratować ludzkiego życia.

Najgorsze, co może przydarzyć się strażakom podczas akcji ratujących życie człowieka, jest ich bezsilność w walce z bardzo groźnym żywiołem ognia, mimo dysponowania nowoczesnym sprzętem ratowniczo-gaśniczym. Wspólna akcja ratowniczo-gaśnicza strażaków zawodowych i ochotników, zakończyła się kilka minut po godzinie czwartej rano. Utrudzeni i zmęczeni mozolną akcją strażacy, po przekazaniu pogorzeliska służbom dochodzeniowym, powrócili do swoich remiz.

Uczestniczący w akcji

W tej trudnej i ciężkiej akcji ratowniczej uczestniczyło: 3 zastępy strażaków z Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej nr 1 w Rzeszowie, samochód operacyjny z Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej PSP nr 2 w Rzeszowie oraz 4 jednostki OSP z naszej gminy: Bratkowice, Mrowla, Świlcza i Trzciana. Ogółem z ogniem walczyło ponad 30. strażaków zawodowych i ochotników. Zastęp OSP Bratkowice, składał się z druhow: **Józef Mazan, Piotr Chmaj, Michał Kwas, Krzysztof Plizga i Adam Jucha**. Na miejsce akcji przybył również Zespół Ratownictwa Medycznego z Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Rzeszowie, patrol Policji z Głogowa Młp., prokurator wraz grupą techników kryminalistyki, biegły z zakresu pożarnictwa oraz Pogotowie Energetyczne. Nieznana jest faktyczna przyczyna powstania pożaru. Szczegółowe dochodzenie w celu ustalenia okoliczności i przyczyn tego tragicznego pożaru, prowadzi Policja pod nadzorem Prokuratora i biegłego z zakresu pożarnictwa.

Fot. Adam Jucha

Strażacy i Caritas zaapelowali o pomoc dla pogorzelców

Strażacy OSP Bratkowice i miejscowy Caritas, poruszeni tą smutną tragedią, zgłosili potrzebę przeprowadzenia

w kościele, zbiórki pieniężnej wśród parafian z przeznaczeniem na pomoc i wsparcie dla poszkodowanej przez pożar rodziny. Dotknięta smutkiem i bólem po tragicznej śmierci męża, żona i małaletnia córka, pozostały bez środków do życia. W obliczu tej ludzkiej tragedii, organizatorzy akcji pomocowej, zwrócili się do mieszkańców z prośbą

o szczerą i ofiarną pomoc finansową, która chociaż w znikomym stopniu złagodzi ból żony i córki po stracie ukochanej osoby. Ponadto strażacy OSP Bratkowice, zadeklarowali bezinteresowną pomoc w uprzątnięciu pogorzeliska. Do pomocy zaprosili również mieszkańców Bratkowic.

Władysław Kwoczyński

Pomogli pogorzelcom...

Strażacka służba niesienia bezinteresownej pomocy osobom potrzebującym to nie tylko gaszenie pożarów to także szeroki zakres działań ratowniczo-gaśniczych, jak: wyjazdy do wypadków drogowych, kolizji i innych zdarzeń losowych, gdzie często ratowane jest ludzkie życie. To również angażowanie się strażaków w życie lokalnego społeczeństwa, udział w akcjach pomocowych, charytatywnych i pracach społecznych na rzecz środowiska.

Bardzo ważna dla strażaków ochotników jest ofiarna i szczerą pomoc tym osobom, które w wyniku tragicznego pożaru czy innego zdarzenia, zostały szczególnie poszkodowane np. straciły w pożarze kogoś bliskiego, dom lub inny dobytek.

OSP w Bratkowicach w okresie swojej ponad 110-letniej działalności, wielokrotnie angażowała się w ofiarną i bezinteresowną pomoc pogorzelcom, którzy niejednokrotnie w pożarach tracili cały dorobek swego życia. Wówczas stra-

żacy organizowali wśród mieszkańców Bratkowic i sąsiednich miejscowości zbiórkę, głównie płodów rolnych (żywność, zboże, ziemniaki, siano dla zwierząt itp.). Ludzie wspierali też pogorzelców skromnymi datkami pieniężnymi, często też pomagali w odbudowie spalonych domów i budynków gospodarskich. Obecnie pomoc dla pogorzelców lub poszkodowanych w wyniku klęsk żywiołowych – to przeważnie wsparcie finansowe z budżetu państwa, samorządu gminy, ośrodka pomocy społecznej, sponsorów oraz dobrowolne datki pie-

nieżne przekazywane przez mieszkańców, podczas organizowanych kwest. Tak było np. w Bratkowicach w niedzielę 3 marca br., kiedy to mieszkańcy po każdej Mszy św. przekazywali datki pieniężne z przeznaczeniem dla poszkodowanej w tragicznym pożarze rodziny z Zastawia.

Akcja porządkowania...

Zgodnie z wcześniejszą zapowiedzią, ogłoszoną przez ks. proboszcza w kościele i informacjami zamieszczonymi m.in. w „Parafianinie” z dn. 24.02.2019 r. oraz na stronie internetowej Bratkowic – strażacy miejscowej OSP, zadeklarowali bezinteresowną pomoc przy porządkowaniu pogorzeliska po tragicznym pożarze, jaki miał miejsce w nocy z 16/17 lutego 2019 r. w Bratkowicach. W pożarze śmierć poniósł 31-letni mężczyzna – mąż i ojciec kilkuletniej córki.

Akcja porządkowania pogorzeliska odbyła się w sobotę 2 marca 2019 r., a uczestniczyło w niej 28 strażaków miejscowej OSP i kilkunastu mieszkańców Bratkowic. Chętnych do pracy nie brakowało tym bardziej, że każdy chciał w jakiś sposób pomóc tej szczególnie poszkodowanej przez pożar rodzinie. Wszystkimi pracami kierował i koordynował **dh Mieczysław Leja** – prezes OSP, a jednocześnie radny gminy Świlcza. On też załatwiał wszelkie formalności, związane z udostępnieniem przez Urząd Gminy oraz Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Świlczy, niezbędnego sprzętu do załadunku i transportu odpadów pozostałych po pożarze. W akcję pomocową zaangażował się również **Tomasz Wojton** – Przewodniczący Rady Powiatu rzeszowskiego (mieszkaniec Bratkowic). To dzięki jego bezinteresownej pomocy, przywieziono na miejsce odpowiednią ilość ziemi, którą przeznaczono na wyrównanie terenu w celu zneutralizowania zapachu spalenizny. Wykonywane prace polegały głównie na uprzątnięciu terenu z resztek spalonego drewnianego garażu, wywiezieniu złomu do punktu skupu, poukładanie resztek drewna opałowego itp. Prace trwały trzy godziny (od 9⁰⁰-12⁰⁰). Przebiegały sprawnie i z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa.

Następnego dnia w niedzielę 3 marca 2019 r. miejscowy Zespół Caritas, przeprowadził w kościele po każdej Mszy św. zbiórkę pieniędzy z przeznaczeniem na wsparcie dla poszkodowanej w pożarze rodziny. Zebrane dobrowolne datki przekazano żonie tragicznie zmarłego męża. Również **ks. kan. Józef Książek** – proboszcz parafii, okazał szczerze współczucie, wsparcie duchowe i finansowe oraz modlitwę, tak bardzo potrzebną w tych trudnych chwilach dla rodziny, boleśnie doświadczonej tragicznym pożarem.

Mieszkańcy Bratkowic i strażacy w szczególnych chwilach dla ludzi poszkodowanych podczas pożaru czy innego zdarzenia losowego, zawsze potrafią być solidarni, okazać pomoc, współczucie i ofiarność. W przeszłości dali już tego dowód nie jeden raz. Jak mówią bratkowiccy strażacy – podejmując wszelkie akcje pomocowe i charytatywne na rzecz osób poszkodowanych podczas pożarów czy innych nieszczęść losowych, kontynuujemy w ten sposób szlachetne tradycje naszych poprzedników. Jako strażacy ochotnicy jesteśmy wrażliwi na każdą ludzką krzywdę i nieszczęście, a niesienie pomocy bliźnim będącym w potrzebie jest naszym najwyższym nakazem i moralnym obowiązkiem. Oby jakiegokolwiek nieszczęścia i tragedie, omijały nasze domy, rodziny oraz ludzkie osiedla.

Tekst i fot. Władysław Kwoczyński

„Szkoła Niepodległej”

W ubiegłym roku, w marcu, Niepubliczna Szkoła Podstawowa przystąpiła do akcji – konkursu „Szkoła Niepodległej” zorganizowanej przez Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej pod patronatem Ministra Edukacji Narodowej. Akcję zorganizowano dla uczczenia 100. rocznicy odzyskania niepodległości, a jej celem było uzyskanie miana „SZKOŁA NIEPODLEGŁEJ”.

Przystępujące do tej akcji szkoły miały obowiązek wykonania siedmiu, wybranych przez siebie zadań.

Do końca grudnia 2018 roku szkoła zrealizowała następujące zadania:

- 1) Kartka z kalendarza – moja miejscowość 100 lat temu.
- 2) Udział w obchodach świąt narodowych.
- 3) Przygotowanie spektaklu słowno-muzycznego związanego z obchodami 3 V lub 11 XI przeznaczonego dla szerszej niż szkoła publiczności.
- 4) Chwała bohaterom – uczczenie miejsc pochówku bohaterów związanych z walką o wolność Polski.
- 5) Złóż życzenia Marszałkowi – przygotowanie i wysłanie kartek z życzeniami imiennymi lub urodzinowymi do Muzeum w Sulejówku.
- 6) Selfie z bohaterem – stworzenie galerii pomników bohaterów.
- 7) Odwiedziny miejsc pamięci w tym także w Wilnie, Lwowie lub w Grodnie.

Wykonana kartka z kalendarza przedstawiała zdjęcie Szkoły Podstawowej

nr 2 sprzed około 100 lat i współczesną fotografię tej szkoły oraz opis słowny związany z tworzeniem oświaty w Bratkowicach. W ramach realizacji zadań, opisany został udział uczniów szkoły

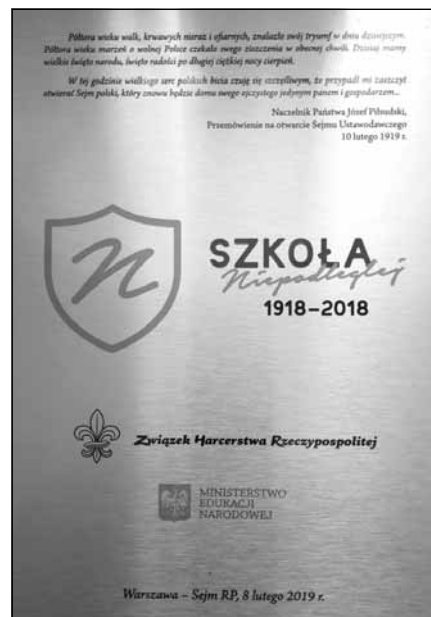

Klasy I-III przy pomniku Tadeusza Kościuszki w Krakowie

Rzeszów – przy pomniku Tadeusza Kościuszki

oraz pocztu sztandarowego w gminnych i wiejskich obchodach świąt 3 maja i 11 listopada, a także w wojewódzkich obchodach rocznicy powstania Polskiego Państwa Podziemnego. W listopadzie ub. r. odbyła się uroczysta akademicka z okazji 100. rocznicy odzyskania niepodległości, na którą zaproszeni zostali rodzice i mieszkańcy. W czerwcu ub.r. uczniowie klas IV-VII wędrując ulicami Rzeszowa, poznawali pomniki naszych bohaterów narodowych, zwiedzili Stary Cmentarz, gdzie znajdują się mogiły powstańców listopadowych i styczniowych oraz udali się na cmentarz Pobitno na mogiłę Leopolda Lisa-Kuli. Dzieci umieści-

ły na grobach chorągiewki, kwiaty i zapaliły znicze, a przy pomnikach wykonały selfie z bohaterem. W listopadzie wszystkie klasy przygotowały kartki urodzinowe dla Marszałka Józefa Piłsudskiego, które w grudniu zostały wysłane do Muzeum w Sulejówku. Czerwcową wycieczką klas I-III do Krakowa i wrześniową wycieczką klas IV-VIII do Lwowa, zwiedzanie Cmentarza Łyczakowskiego i Cmentarza Orłąt Lwowskich, były zorganizowane jako realizacja zadania 7.

W styczniu br. realizacja zadań została oceniona pozytywnie i do szkoły dotarła informacja, że Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Bratkowicach otrzymała miano „Szkoły Niepodległej”. Uroczystość wręczenia certyfikatów odbyła się 8 lutego b.r. w Warszawie w Sali Kolumnowej Sejmu. Na tej uroczystej gali, szkołę reprezentowała Pani mgr Faustyna Ząbczyk – nauczyciel języka polskiego. Uroczystość rozpoczęła się od konferencji naukowej „Droga do niepodległości” z udziałem premiera RP Mateusza Morawieckiego, marszałków Sejmu i Senatu oraz zaproszonych gości. Po konferencji premier Mateusz Morawiecki uroczystie otworzył wystawę „Niepodległa” z oka-

Lwów – na Cmentarzu Orląt Lwowskich

Rzeszów – przy mogile Leopolda Lisa Kuli.

zji 100. rocznicy rozpoczęcia obrad Sejmu Ustawodawczego 10 lutego 1919 r. Na zakończenie uroczystości odbyła się gala podsumowująca konkurs „Szkoły Niepodległej”, podczas której

szkołom wręczono certyfikaty, dyplomy i wiele innych nagród.

Do programu zgłosiło się 400 szkół z całej Polski, ale zaledwie 215 udało się przejść symboliczny szlak i osiągnąć

cel. Wśród tych 215 szkół jest także Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Bratkowicach.

Janina Gawęł

„Podczas każdego tańca, któremu oddajemy się z przyjemnością, Umysł traci swoją zdolność kontroli a ciałem zaczyna kierować serce”.

Taniec – uczy, bawi, inspiruje

Do najprzyjemniejszych aktywnych form spędzania wolnego czasu należy zaliczyć taniec. W skuteczny sposób redukuje stres i pozytywnie wpływa na nasze samopoczucie.

Taniec wpływa też na zwiększenie pewności siebie. Wyzwania, które do tej pory wydawały się czymś nieosiągalnym

nie stanowią problemu. **Strach mija. Rośnie też nasze poczucie własnej wartości.** Regularne zajęcia taneczne pozy-

tywnie oddziałują na **zwiększenie możliwości ruchowych naszego ciała oraz poczucie rytmu.**

Taniec jest bardzo popularną formą ruchu dla każdego, bez względu na wiek.

Dziecko, które uczęszcza na zajęcia taneczne, ma zdecydowanie bardziej skoordynowane ciało, potrafi wykonywać skomplikowane ćwiczenia fizyczne, jest sprawniejsze i posiada lepszą kondycję od innych rówieśników. Szybciej się uczy i zapamiętuje.

Każdy rodzaj tańca **wyrabia koordynację**, ponieważ już sama nauka kroków wymaga dobrej synchronizacji ruchów i dostosowania ich do tempa muzyki.

Taniec nowoczesny wywodzi się z baletu, jednak pozbawiony jest jego sztywnych reguł. Może być tańczony zarówno w parze, jak i pojedynczo; bardzo często tańczy się go w grupie, według określonej choreografii. Łączy w sobie elementy różnych stylów. Ideą tańca nowoczesnego jest wyrażanie emocji poprzez ruch.

Zespół Tańca Nowoczesnego **KOLORET**, działający przy Gminnym Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Trzcie, zrzesza 160 dzieci z terenu gminy w wieku 5-18 lat. Zajęcia odbywają się w Bratkowicach, Rudnej Wielkiej i Świlczy. Atmosfera, jaka panuje na zajęciach sprawia, że młodzi ludzie potrafią bawić się tańcem i czerpać z niego ogromną radość i satysfakcję, a przy okazji zarażać swoją pasją innych. Układy tworzone są pod wpływem inspiracji muzyką, podkreślone dodatkowo kostiumami i rekwizytami.

Zespół corocznie bierze udział w różnych imprezach i koncertach na terenie gminy i województwa.

W ubiegłym roku zespół uczestniczył w koncercie charytatywnym odbywającym się na scenie plenerowej rzeszowskiego rynku, połączonym z II Biegiem Świadomości o chorobie Pradera-Williego.

Zespół **KOLORET** prezentował się również w Gminnych obchodach stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości, gdzie swoim występem uświetnili także ważną uroczystość.

W 2017 r. zespół brał udział w VIII Międzynarodowym Festiwalu Pieśni i Tańca „Praga Fest”, gdzie zaprezentował układ taneczny „Gladiator”.

W tym roku zespół będzie reprezentował gminę, biorąc udział w międzynarodowym festiwalu we Włoszech. Przygotowując się, szlifował nowe kroki i układy w czasie zgrupowania tanecznego organizowanego przez GCKSiR w Bodzentynie.

Ewa Chmaj

W naszym ogrodzie

Wiosna to w ogrodzie najbardziej pracowity okres. To czas porządków, nie tylko w naszych domach, ale również w naszych ogrodach.

To czas wysiewu nasion, sadzenia roślin, konserwacji maszyn ogrodniczych oraz uprzątnięcie ogrodu po zimie. Nie możemy również zapominać o zdjęciu osłon chroniących rośliny, które zakładaliśmy jesienią. Po długiej i szarej zimie czekamy z utęsknieniem, aby nasz ogród zakwitł gamą kolorów. Wiosna zazwyczaj rozkwita w ogrodach drobnymi kwiatami krokusów, przebi-

my wtedy: czarnuszki, gipsówki, nagietki. W połowie kwietnia natomiast: godecje, maciejki, smagliczki, a na rozsadniaku w ogrodzie: aksamitki, astry, cynie, gazanie, które w maju przesadzimy na rabaty. Od marca do połowy maja rozmnażamy przez podział: astry jesienne, bergenie, floksy, liliowce, rudbekie. To tylko nieliczne, ale chyba najbardziej znane w naszych ogrodach. Możemy to zro-

bzy oraz pojawiają się pierwsze konwalie i fiołki. To dobra pora na sadzenie krzewów ozdobnych (w tym róż), oraz drzewek owocowych, takich jak maliny, czy jeżyny. Z drzew można sadzić morele i brzoskwinie. W czasie prac w ogrodzie nie możemy również zapominać o trawniku. Odpowiednio pielęgnowany może być ozdobą w naszym ogrodzie. Prace przy nim zaczynamy od jego wygrabienia, potem uzupełniamy ubytki w darni, które mogły być spowodowane uszkodzeniami po mrozie, ale również w wyniku zniszczeń spowodowanych przez krety. Na końcu nawozimy go.

Po tych zabiegach zostało nam jeszcze przeglądnięcie i sprawdzenie stanu technicznego naszych kosiarek, podkaszarek i sezon ogrodniczy możemy uznać za rozpoczęty. Teraz tylko dużo pracy, czasu i cierpliwości, by w lecie móc cieszyć się pięknym i zadbanym ogrodem. Bardziej zapaleni ogrodnicy, którzy z ogrodu chcą zrobić strefę relaksu, mogą skorzystać z ofert sklepów ogrodniczych i marketów budowlanych, które oferują wszelaki wybór ozdób i zestawów wypoczynkowych. To już pole do popisu dla naszej wyobraźni. Bo jak będzie wyglądał nasz ogród, to już indywidualna sprawa każdego z nas. Pamiętajmy, że każdy wysiłek i czas, który poświęcimy na pielęgnację ogrodu, nie będzie czasem zmarnowanym. Ogród odwziedczy nam się latem pięknymi kwiatami. Jego wygląd będzie cieszył nie tylko nas samych. Stanie się on naszą wizytówką. A każdy gość, który odwie-

śniegów, prymulek. Widać ją również na oczarach i młodych pąkach drzew. Wiosna w pełni to kwitnące na żółto forsycje oraz piękne tulipany.

Prace w ogrodzie zaczynamy od zdjęcia osłon chroniących byliny przed zmarznięciem. Najlepiej zrobić to w pochmurny dzień, by słońce nie przypaliło wyrastających pod okryciem delikatnych liści. Torf, korę możemy po rozgarnięciu pozostawić na rabatach jako ściółkę. Liście, słomę i gałęzie drzew iglastych przenieść na kompostownik. Należy również w tym czasie przeprowadzić zabiegi pielęgnacyjne, takie jak: przycinanie krzewów ozdobnych i owocowych, spulchnić i przekopać glebę. Pod drzewami, krzewami i na grządkach warto rozłożyć kompost, oraz przeprowadzić nawożenie trawnika.

Na przełomie marca i kwietnia, gdy ziemia już rozmarznie, możemy wysiewać niektóre gatunki kwiatów. Wysiewa-

bić mechanicznie używając łopaty lub rozdzielić rękami na mniejsze. Maj to pora, kiedy zakwitają „królowe” tego miesiąca: azalie i rododendrony, olśniewające magnolie. Zaczynają też kwitnąć

dzi naszą wioskę, będzie mógł powiedzieć, że Bratkowice nie na darmo otrzymały tytuł „Najpiękniejszej wioski na Podkarpaciu”.

Katarzyna Wdowik

Już od wielu lat przedwiosnie i wiosna to okresy, w których wyraźnie wzrasta liczba pożarów łąk i nieużytków. Spowodowane jest to, wypalaniem traw i pozostałości roślinnych. Trzeba pamiętać, że po zimie trawy są wysuszone i palą się bardzo szybko.

W rozprzestrzenianiu ognia pomagają także powiewy wiatru. W przypadku gwałtownej zmiany jego kierunku, pożary bardzo często wymykają się człowiekowi spod kontroli.

Za ponad 95% przyczyn ich powstania odpowiedzialny jest człowiek. Podczas pożaru powstaje duże zadymienie, które jest szczególnie groźne dla osób przebywających w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca zdarzenia, z uwagi na

możliwość zaccadzenia. Powoduje ponadto zmniejszenie widoczności na drogach, co może prowadzić do powstania groźnych w skutkach kolizji i wypadków drogowych, a przecież przez Bratkowice przebiega autostrada A 4 i ten ruch samochodowy jest naprawdę wielki.

Pożary nieużytków, z uwagi na ich charakter i zazwyczaj duże rozmiary, angażują znaczną liczbę sił i środków straży pożarnych. Każda interwencja to poważny wydatek finansowy. Strażacy zaangażowani w akcję gaszenia pożarów traw, łąk i nieużytków, w tym samym czasie mogą być potrzebni do ratowania życia i mienia ludzkiego w innym miejscu. Może się zdarzyć, że przez lekkomyślność ludzi nie dojadą z pomocą na czas tam, gdzie będą naprawdę niezbędni np. do wypadku na bratkowickim odcinku autostrady, czy zdarzenia na drogach lokalnych.

Pożary traw powodują również spustoszenie dla flory i fauny. Niszczone są miejsca lęgowe wielu gatunków gnieźdzących się na ziemi i w krzewach.

Palą się również gniazda już zasiedlone. Dym uniemożliwia pszczołom i trzmielom oblatywanie łąk. Owady giną w płomieniach, co powoduje zmniejszenie liczby zapylonych kwiatów, a w konsekwencji obniżenie plonów roślin. Giną zwierzęta domowe, które przypadkowo znajdują się w zasięgu pożaru (tracą orientację w dymie, ulegają zaccadzeniu). Dotyczy to również zwierząt leśnych. Płomienie niszczą miejsca bytowania zwierzyny łownej, m.in. bażantów, kuropatw, zajęcy, a nawet saren.

Na terenie Polski wypalanie traw jest zabronione. Za nieprzestrzeganie tego zakazu grozi grzywna do 5 000 zł, areszt, a w niektórych przypadkach kara do 10 lat więzienia.

MIESZKAŃCU!

Zastanów się dwa razy, czy dobrze robisz „sprzątając” łąki i nieużytki za pomocą zapałki.

**Mieczysław Leja
Prezes OSP Bratkowice**

Zajęcia logopedyczne w przedszkolu

Mowa nie jest czynnością wrodzoną, lecz nabytą, a to oznacza, że człowiek uczy się jej całe życie. O ile proces rozwoju języka trwa całe życie, o tyle ustalenie się prawidłowej wymowy poszczególnych głosek powinno być zakończone do 6 roku życia.

Wkraczając w szkolne progi, wymowa pierwszoklasisty powinna odpowiadać przyjętej normie. Niestety coraz częściej uczeń przekraczający próg szkolny przejawia trudności w komunikowaniu się. Dlatego okres przedszkolny to czas intensywnego stymulowania rozwoju mowy dziecka. Zadanie to należy przede wszystkim do rodziców oraz nauczycieli, jeśli jednak mowa dziecka nie rozwija się prawidłowo pomóc powinien logopeda. Z całą pewnością należy przyznać, że logopeda pełni szczególną rolę już na etapie edukacji przedszkolnej, kiedy dziecko nabywa kompetencji umożliwiających mu posługiwanie się językiem i mową w sposób prawidłowy.

Kim jest logopeda?

Logopeda jest terapeutą, pracującym nie tylko z małymi dziećmi, ale też z młodzieżą, czy osobami dorosłymi. W przedszkolu logopeda przeprowadza badania przesiewowe, których celem jest

ustalenie stanu wymowy poszczególnych dzieci. Zdarza się, że szczegółowa diagnoza logopedyczna pokazuje nieprawidłowości w budowie anatomicznej narządów mowy, zaburzenia głosu, problemy ze słuchem, czy oddychaniem,

wówczas logopeda zaleca konsultacje ze specjalistami – stomatologiem, ortodontą, laryngologiem, audiologiem, foniatrą czy pediatrą. Po ustaleniu diagnozy i zorientowaniu się w możliwościach dziecka, logopeda dokonuje wyboru od-

powiednich metod pracy i ustala ogólne zasady postępowania korekcyjnego. Opracowuje plan terapii logopedycznej. W trakcie zajęć logopeda proponuje dziecku czynności poprzedzające wywołanie prawidłowego dźwięku, wywołuje dane głoski, utrwała je i automatyzuje w mowie spontanicznej. Powodzenie terapii logopedycznej nie może odbyć się bez udziału rodziców dziecka, dla nich logopeda prowadzi konsultacje logopedyczne.

Współpraca z rodzicami

To niewątpliwie nieodłączny element terapii logopedycznej. Bez czynnego udziału rodziców w terapii ich dziecka nie możemy mówić o jakichkolwiek efektach. Tylko systematyczność i konsekwencja są gwarancją sukcesu.

Organizacja zajęć logopedycznych w Przedszkolu Publicznym w Bratkowicach

Zajęcia logopedyczne w naszym przedszkolu są prowadzone w oparciu o autorski program terapii logopedycznej „*W krainie pięknej wymowy*”, opracowany przez logopedę Karolinę Ząbczyk. Czteruosobowe grupy, dobierane według podobieństwa wady wymowy uczestniczą w 30 minutowych zajęciach raz w tygodniu. Podstawowym warunkiem efektywnej terapii logopedycznej jest aktywna postawa zarówno dziecka jak i rodzica. Rodzic, zgadzając się na uczestnictwo dziecka w zajęciach logopedycznych na terenie przedszkola zobowiązuje się do systematycznych, ćwiczeń z dzieckiem nad prawidłową wymową oraz stosowania się do zaleceń logopedy. Koniecznym warunkiem jest także prowadzenie zeszytu – będącego miejscem gromadzenia materiału językowo-obrazkowego do pracy w domu, ale też formą komunikacji między logopedą, a rodzicem.

Międzynarodowy Dzień Logopedy

Z okazji Międzynarodowego Dnia Logopedy, który przypada 6 marca, w grupie dzieci 5- i 6-letnich zorganizowano dzień zabaw logopedycznych. Ce-

lem zajęć było usprawnianie narządów mowy podczas artykulacji poszczególnych głosek, a także kształtowanie kompetencji kluczowych – Porozumiewanie się w języku ojczystym. Przedszkolaki zostali zapoznani ze specyfiką pracy logopedy, miały również okazję poznać

Dinusia, pacynkę, która stanowi nieodłączny element terapii logopedycznej w naszym przedszkolu. Zaproponowane ćwiczenia i zabawy logopedyczne sprawiły dzieciom mnóstwo radości.

Karolina Ząbczyk
logopeda

Jak wspierać rozwój mowy dziecka?

Mów do dziecka, zapewnij mu "kąpiel słowną", opowiadaj o wszystkich wykonywanych czynnościach. Staraj się o kontakt wzrokowy.

Czytaj dziecku jak najwięcej, wspólnie opisujcie ilustracje. Staraj się, aby dziecko mogło patrzeć na Twoje usta.

Rysuj, maluj, wycinaj razem z dzieckiem, bawcie się plasteliną. Sprawność manualna ręki wpływa korzystnie na rozwój języka.

Pozwól dziecku odkrywać nowe smaki. Podawaj dziecku pokarmy o różnej konsystencji. Żucie i gryzienie to świetne ćwiczenie dla narządów artykulacyjnych.

Wyłącz telewizor, nie dawaj dziecku tableta, smartfona, czy laptopa. Korzystanie przez dziecko z wysokich technologii hamuje aktywność lewej półkuli mózgu, odpowiedzialnej za rozwój mowy.

by Karolina Ząbczyk
logopeda

Dzień Otwarty w Szkole Podstawowej Nr 1 w Bratkowicach

Jak co roku, w Szkole Podstawowej Nr 1 w Bratkowicach zorganizowano Dzień Otwarty. Miał on na celu przybliżenie naszej placówki przyszłym uczniom i ich rodzicom.

W dniu 13 marca 2019 r. naszą szkołę odwiedziły dzieci z Przedszkola im. Jana Pawła II w Bratkowicach wraz z wychowawczyniami i rodzicami. Przybyłych gości powitała Pani Dyrektor Joanna Różańska i zaprosiła do zapoznania się ze szkołą i ofertą edukacyjną. Podczas pobytu wszyscy mieli możliwość obejrzenia szkoły, spotkania z uczniami klas 1-3 i ich nauczycielami. Spotkanie rozpoczęli trzecioklasiści witając młodszych kolegów w swojej klasie i prezentując umiejętności wokalne, recytatorskie i taneczne. Następnie w drugiej klasie odbyły się zajęcia z wykorzystaniem tablicy interaktywnej, które bardzo spodobały się najmłodszym. Dzieci z zaciekawieniem pracowały

przy tablicy wykonując różne zadania. Z kolei na dużej sali gimnastycznej przedszkolaki wraz z uczniami klasy pierwszej brały udział w zajęciach ruchowych na sprawnościowym torze przeszkód. Przyszli uczniowie odwiedzili też bibliotekę i świetlicę szkolną. Dzieci dowiedziały się jak pracuje szkolna biblioteka i jak będą spędzać

wolny czas w świetlicy. Tam też wykonały piękne prace plastyczne – biedronki. Po tak pracowitym czasie, w szkolnej stołówce z apetytem zjadły słodki poczęstunek. Panie kucharki przygotowały pyszny budyń, który bardzo wszystkim smakował. Był to z pewnością dzień pełen wrażeń, w którym przedszkolaki mogły poczuć się uczniami, mogły poznać starszych kolegów i nauczycieli.

Serdecznie zapraszamy przyszłych uczniów w progi naszej szkoły od nowego roku szkolnego. Zapewniamy, że dołożymy wszelkich starań, by dzieci czuły się w naszej szkole bardzo dobrze oraz mogły tu zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności i zdolności.

Marta Rząsa

Mamy się czym pochwalić, czyli Dzień Otwarty w Szkole Podstawowej Nr 2 w Bratkowicach

W dniu 2 marca 2019 r. zorganizowaliśmy Dzień Otwarty, aby zaprezentować się i pokazać szerszej społeczności ofertę edukacyjną, jaką dysponuje nasza szkoła.

Na to wydarzenie zaprosiliśmy wszystkie dzieci z obwodu naszej szkoły urodzone w latach 2012-2013 oraz wszystkich chętnych. Rozpoczęcie zostało zaplanowane na godzinę 10:00, ale główni zainteresowani, czyli dzieci z mamami ciekawi nowych wrażeń pojawili się nawet wcześniej. Trzeba podkreślić, że goście dopisali bardzo licznie i sala zajęć Oddziału Przedszkolnego wypełniła się cała.

mi pieczę sprawowała pani Elżbieta Borciuchna początku zaprezentowali się przed gośćmi uczniowie naszej szkoły.

Mali goście wraz z rodzicami wysłuchali melodii wykonywanych na fletach przez uczennice – Faustynę Kmieć, Julię Kycińską, Julię Lis z klasy II, na gitarze przez Wiktorię Kwokę z klasy IV, na skrzypcach przez Julię Zajac z klasy VII oraz na saksofonie wykonaną przez Franciszka Depę z klasy V. Później wszyscy

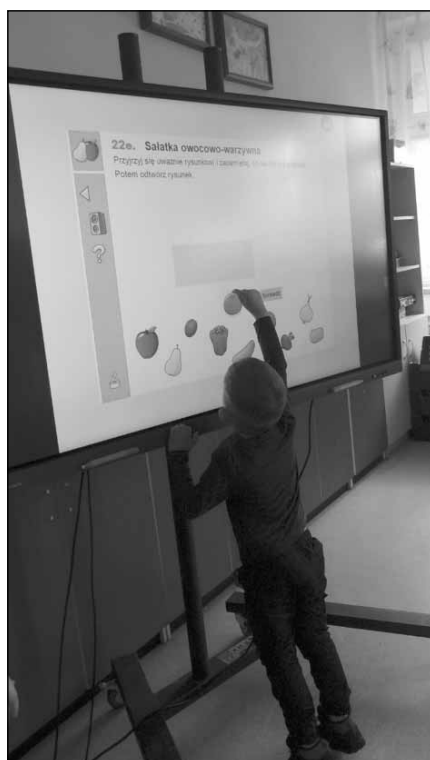
mieli możliwość muzykowania na ksylofonach, metalofonach, fletach i instrumentach perkusyjnych.

Wszyscy odważnie wcielili się w role małych muzyków i aktywnie brali udział w zajęciach. Z kolei zajęcia ruchowe, które odbyły się na sali gimnastycznej to był wielki tor przeszkód, który przygotowały i poprowadziły panie Agata Cach i Małgorzata Król. Dzieci balansując ciałem trafiały piłeczkami do celu

Wszystkich zebranych przywitała pani dyrektor Barbara Wasilewska-Naróg i powiedziała kilka słów o szkole. Następnie odbyło się pierwsze z zaplanowanych zajęć otwartych dla zaproszonych dzieci i rodziców oraz rodziców dzieci z Oddziału Przedszkolnego prowadzone przez panią Władysławę Jucha. Dzieci z klasy „0” 5 i 6-letnie oraz chętne dzieci spoza szkoły uczestniczyły w zajęciach, podczas których poprzez zabawę, rozwiązywanie zagadek, rozmowę, układanie puzzli poznawały cechy otaczającej przyrody, ćwiczyły spostrzegawczość, pamięć, rozwijały i wzbogacały słownictwo. Za swoje zaangażowanie i włożony wysiłek zostały nagrodzone słodyczkami.

Następnie dzieci zostały podzielone na kilka zespołów oznaczonych różnokolorowymi motylami i przeszły do następnych sal, gdzie czekały ich kolejne atrakcje. Na zajęciach muzycznych „W krainie muzykolandii”, nad który-

za pomocą nóg, wykonywały skoki na jednej i dwóch nogach na różne wyspy, pęzały pod płótkami, pokonywały płótek górą, chodziły na szczudłach, trafiały gumowymi żabkami do celu, przenosiły biegnąc slalomem różne przedmioty, trafiały do wózka na określonej odległość.

Wszyscy świetnie się bawili, było dużo śmiechu i zabawy. Ponieważ nasza szkoła posiada w każdej klasie tablicę multimedialną, na jednej z nich zajęcia dla najmłodszych poprowadziła pani Katarzyna Ciołko. Nasi mali goście odważnie zgłaszali się do wyszukiwania obiektów w danym kolorze. Szybкими ruchami rąk „łowili” na tablicy multimedialnej znane kształty. Mogli wykazać się również wspaniałą pamięcią i spostrzegawczością, układając warzywa i owoce w odpowiedniej kolejności.

Dzieciom w trakcie ćwiczeń towarzyszyło dużo emocji, gdyż komputer nagradzał w zabawny sposób dobre

odpowiedzi. Ostatnim przystankiem, gdzie dzieci miały okazję doświadczyć czegoś nowego były zajęcia z robotami Photon, które poprowadziła pani Aneta Suslinnikow. Po wstępnych oględzinach robotów, zaproszeni uczestnicy za pomocą tabletów rozpoczęli przygodę z programowaniem. Każdy z uczestników projektował trasę, po której miały poruszać się ro-

boty. Najmłodsi dowiedzieli się, że robot potrafi reagować na otoczenie, wydawać dźwięki i okazywać emocje.

Ostatnim etapem było nauczanie naszych robotów kolorów, każdy uczestnik z zadania wywiązał się wzorowo. Podczas trwania Dnia Otwartego czynną była „Szkolna kawiarenka”, gdzie rodzice i dzieci mogli z niej korzystać,

częstując się: rodzice – kawą, a dzieci herbatą i ciastkami. Niewątpliwie czas spędzony w szkole podczas sobotniego przedpołudnia pozwolił dzieciom i ich rodzicom na bliższe poznanie naszej szkoły, nauczycieli oraz ciekawe i pożyteczne spędzenie czasu na nauce i zabawie.

Władysława Jucha

Palmonutka z pasją dla dzieci

Palmonutkę najpiękniej wyrażają słowa Paulo Coelho „Dziecko może nauczyć dorosłych trzech rzeczy: cieszyć się bez powodu, być ciągle czymś zajęтым i domagać się – ze wszystkich sił – tego, czego pragnie”. Cytat ten jest odzwierciedleniem naszej pracy.

Nie tylko my dorośli jesteśmy od tego by uczyć dzieci, ale one same potrafią zaskoczyć nas swą wrażliwością, zarazić śmiechem mimo zmartwień, żartami gdy coś nam się nie uda oraz siłą i wytrwałością w dążeniu do osiągnięcia celu. Palmonutka zawiera w sobie idee tworzenia dla dzieci i z dziećmi. Każdego dnia towarzyszy nam wiele melodii, które można zapisać nutkami. Gdy jesteśmy zmęczeni energii po ziemi daje nam słoneczne lato i zielone trawy, zaś w zimie marzymy o ciepłych krajach, gdzie rosną palmy. Stąd zrodziła się nazwa firmy.

Palmonutka jest połączeniem palm reprezentujących słoneczne kraje i nutek, które otaczają nas nawet w deszczowy dzień. Muzyka jest z nami od urodzenia. Towarzyszy nam każdego dnia. Moja historia z muzyką zaczęła się w Szkole Podstawowej, mieszczącej się w moich rodzinnych stronach, czyli ukochanych Bratkowicach. Ciepło wspominam ten

czas, gdy Rodzice wspierali mnie w chwilach zwątpienia, a nauczyciele starali się rozwijać moje artystyczne ja. Dzięki nim jestem teraz szczęśliwa, bo moja praca i moje podejście do ludzi jest wynikiem pracy nad sobą, nad rozwijaniem swoich talentów.

Już w Szkole Podstawowej muzyka dawała mi wiele radości i energii, dlatego należałam do Dziewczęcej Orkiestry Dętej przy 6 LO w Rzeszowie, gdzie

wprowadzał mnie w świat wyszukanych melodii świętej pamięci Pan Bronisław Borciuch. W tym samym czasie pogłębiałam swoją wiedzę w czteroletnim cyklu w Szkole Muzycznej I stopnia w Trzcianie. Ukończyłam ją w 2005 roku. Następnie kontynuowałam swoją edukację w Szkole Triola, gdzie zdałam egzamin w klasie gitary elektrycznej na V stopień. Nie tylko doskonalenie umiejętności gry na gitarze było mi pisane.

Na swojej drodze spotkałam nauczycieli, którzy oddawali całe swoje serce uczniom. Zaowocowało to ukończeniem w 2014 roku wielu interesujących kursów jak np. kursu pedagogicznego, kursu gordonowskiego oraz uzyskania certyfikatu „Animatorski czas wolny oraz malowanie twarzy/modelowanie balonów”, które umożliwiły mi przekazywanie swojej wiedzy i pasji kolejnym pokoleniom. Dodatkowo w tym samym roku ukończyłam studia na kierunku Edukacja Artystyczna w zakresie sztuki muzycznej

Prowadzenie zajęć rytmiki w żłobku

Dni Jarosławia z Palmonutką

Prowadzenie festynu z okazji Dnia Dziecka

na Uniwersytecie Rzeszowskim oraz szkolenie „Choreoterapia-Terapia Tańcem w pracy z grupą”.

Wieloletnie pogłębianie wiedzy i obserwowanie jak śpiew, muzyka i taniec zbliżają do siebie pokolenia sprawiły, że zapragnęłam być częścią czegoś większego. Zapragnęłam swą wiedzę przekazywać innym. Praca jako animator zrodziła się spontanicznie z obserwacji ludzi. Wśród nas jest wielu, co potrzebuje zarażania śmiechem, podarowania kolorowej tęczy w pochmurny dzień. Bardzo często zapominamy ile słońca nosimy w sobie. Spoglądając na malusińskich dostrzegam, jak niewiele trzeba, by wszystko wydało się prostsze. Dzięki nim mam coraz więcej energii i pomysłów do zrealizowania. Na początku wolnymi kroczkami zaczynałam jako animator na urodzinach, dziś poszukuję nowych wyzwań. Początki jako animator na urodzinach rozbudziły we mnie chęć sprawdzenia siebie, czy jestem w stanie nauczyć i rozbawić większe grono dzieci.

Dziś można mnie spotkać również na festynach i dożynkach na terenie całego Podkarpacia. Pracuję z różnymi dziećmi, także w szkołach i przedszkolach. Tam realizuję wszystkie swoje fan-

tazje i szukam nowych pomysłów na zabawy w plenerze. Nie potrafię przejść obojętnie, gdy słyszę o akcjach charytatywnych. Wraz z współpracownikami Palmonutki staram się wspierać np. WOŚP i zbiórki dla dzieci potrzebujących. Angażowanie się w pomoc jest dla mnie czymś oczywistym.

Ogromną przyjemność sprawia mi praca z dziećmi oraz dorosłymi, którzy korzystając z oferty Palmonutki próbują realizować marzenia nie tylko swych pociech, ale również bardzo często i swoje. Każda impreza niezależnie, czy to w małym gronie, czy większym, typu komunია, wesele pozwala się spełniać i rozwijać. Dzięki palecie przeróżnych zabaw mogę pomagać w rozwijaniu wyobraźni i kondycji uczestników zabaw. Rytmika, czy taniec pozwalają zwiększyć sprawność ruchową poprzez angażowanie całego ciała, uczyć zasad rytmiki, zapamiętywania kroków. Gry zespołowe kreatywnie pobudzają umysł, sprzyjają poprawie kondycji ciała, ale również uczyć zdrowej rywalizacji.

Zabawy tematyczne pozwalają mi odkrywać zdolności dzieci. Bowiem uzyskując informacje od rodziców, jakie ma ono zainteresowania, jest mi łatwiej do niego dotrzeć. Pozwala to

również pracować nad jego talentami. Gdy zachęcić umysł ścisły do lepienia bałwanka nie jest takie proste. Nie każdy z nas rodzi się malarzem, rzeźbiarzem czy piosenkarzem. Na naszej drodze potrzebujemy kogoś, kto dostrzeże co w nas drzemie.

Mój kochany Tato, gdy byłam małą, nauczył mnie gry w szachy. Jego wsparcie i pomysł zarażenia pasją do szachów, jako dorosła kobieta stwierdzam, że był strzałem w dziesiątkę. Teraz to ja mogę tę wiedzę przekazywać dalej podczas zajęć szachowych, które prowadzę z dziećmi. Dziękuję mu, mojemu mężowi, córce oraz całej rodzinie i ludziom, którzy wspierali mnie i ciągle wierzą, że mogę jeszcze więcej osiągnąć. Dla takich chwil, gdy promienieje maleńka twarzyczka, jestem w stanie dać z siebie wszystko.

Ogromnym wyróżnieniem dla nas jest zdobycie w plebiscycie „Osobowość Roku 2018” zorganizowanym przez gazetę codzienną Nowiny 1 miejsca w kategorii Biznes w powiecie jarosławskim. Jest to pierwsza większa nagroda, którą udało nam się zdobyć dzięki głosom osób, za co wszystkim serdecznie dziękujemy.

Elżbieta Kozik-Bundyra

Gala przyznania nagrody Osobowość Roku

Plebiscyt „Osobowość Roku”

Ferie na wyjeździe...

Na zajęcia feryjne organizowane w Szkole Podstawowej nr 2 w Bratkowicach w dniach 11-15.02.2019 r. uczęszczało 20 uczniów z klas „0” do „VIII”.

Ferie zimowe to czas odpoczynku dla dzieci i młodzieży po ukończeniu pierwszego semestru nauki. Dlatego też dzieci biorące udział w zajęciach feryjnych w szkole miały tak zorganizowany czas, by aktywnie wypocząć i nabyć nowe doświadczenia. W pierwszym dniu tj. 11.02.2019 r. (poniedziałek) cała grupa wyjechała autobusem MPK

uczniów ze szkół w gminie do kina Helios w Galerii Rzeszów. Uczestnicy zajęć feryjnych zaopatrzeni w popcorn oglądali film pt. „Mia i biały lew”. Film, który został oparty na faktach autentycznych okazał się bardzo ciekawy i wzruszający.

Dzień trzeci 13.02.2019 r. – środa to kolejny dzień aktywnie spędzony

sportowej przeprowadzone zostały zawody sportowe. Uczniowie biorący udział w zajęciach feryjnych ze wszystkich szkół podstawowych w gminie uczestniczyli w różnego rodzaju wyścigach w rzędach z użyciem sprzętu sportowego. Zajęcia zostały przygotowane przez trenera ze Szkoły Podstawowej w Świlczy. Nad przebiegiem zajęć czuwali nauczyciele wychowania fizycznego. Uczniowie z naszej szkoły zdobyli III miejsce podczas współzawodnictwa wyścigów rzędów. Po skończonym współzawodnictwie rozegrane zostały mini-mecze piłki nożnej. Uczniowie spośród siebie wybrali 6-osobowe drużyny, które grały między sobą. Zwycięską drużyną okazała się Szkoła Podstawowa w Świlczy. Po zakończonych rozgrywkach ogłoszono wyniki, a następnie Zastępca Wójta Gminy Świlcza Pan Sławomir Styka wręczył dzieciom słodkie upominki.

W czwartek 14.02.2019 r. dzieci spędziły cały dzień na świeżym powietrzu. Ze względu na ładną pogodę dzieci wyjechały autokarem na skraj lasu koło leśniczówki w Bratkowicach, gdzie czekało już na nie przygotowa-

do Rzeszowa na tor wrotkarski „Wrotki Wywrotki”. Uczniowie na miejscu otrzymali sprzęt potrzebny do zabawy tj. wrotki z butami, każde w odpowiednim rozmiarze, ochraniacze i kostki, aby każdy mógł bezpiecznie jeździć na torze. Młodsze dzieci, które na torze radziły sobie trochę gorzej otrzymały balkoniki, które ułatwiały im naukę jazdy. Pomocą służył również instruktor, który udzielał niezbędnych wskazówek. Oprócz jazdy na wrotkach dzieci korzystały też z gry w air-hockey i dart. Wszyscy świetnie się bawili jeżdżąc na wrotkach, jedni rozwinęli swoje umiejętności, poprawili swoją technikę jazdy, a najmłodsi „oswoili” się z wrotkami. Każdy spędził pierwszy dzień ferii aktywnie i ciekawie razem.

Kolejny dzień ferii 12.02.2019 r. – wtorek, został tak zaplanowany, aby dzieci mogły wypoczywać w inny sposób. Był to zorganizowany wyjazd

przez dzieci. W tym dniu o godzinie 9:30 uczniowie wyjechali do Szkoły Podstawowej w Świlczy. Tam na sali

nie wcześniej ognisko i inne atrakcje zorganizowane przez członków Związku Strzeleckiego „Strzelec” ze

drzew, krzewów i traw rosnących w lesie oraz utrwały sobie nazwy już znanych. Następnym punktem zajęć były trzy stanowiska przygotowane przez strzelców ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Bratkowicach. Uczniowie przypomnieli sobie lub dowiedzieli się jak należy udzielać pierwszej pomocy przedmedycznej (pokaz na fantomie). Następnie strzelcy zademonstrowali jak należy odpowiednio trzymać broń (karabin) i jaką przybrać pozycję. Trzecie stanowisko to pokaz przez jednego ze strzelców rozbiór karabinu maszynowego na części. Spotkanie zakończyło się degustacją pieczonej kiełbasy z chlebem z ogniska wraz z gorącą herbatą. Uczestników ogniska odwiedziła delegacja z Urzędu Gminy Świlcza na czele z Wójtem Gminy panem Adamem Dzieńdżicem.

Ostatni dzień zajęć feryjnych piątek 15.02.2019 r. był dniem wyjazdowym na kryte lodowisko do Dębicy. Na lodowisko wyjechały te dzieci, które potrafiły dobrze jeździć na łyżwach. Z naszej szkoły wyjechała grupa 12 osobowa. Uczestnicy przez dwie godziny mogli cieszyć się z jazdy i szlifować swoje umiejętności. Na zakończenie wyjazdu uczestnicy otrzymali kanapki przygotowane przez pracowników Szkoły Podstawowej w Trzcianie.

Uczniowie, którzy nie wyjechali na lodowisko ostatni dzień zajęć feryjnych spędzili w szkole. Zostały dla nich zorganizowane zajęcia ruchowe na sali gimnastycznej, w świetlicy szkolnej (gry w piłkarzyki, szachy, warcaby, układanie puzzli na czas i inne).

Po zakończonych zajęciach i zabawach wszyscy zjedli posiłek, otrzymali drobne upominki i mile wspominając cały aktywnie spędzony tydzień ferii wrócili do domów.

Tekst i fot. Władysława Jucha

Szkoły Podstawowej nr 1 w Bratkowicach. W celu sprawnego przeprowadzenia zajęć, dzieci zostały podzielone na dwie grupy. Pierwsza grupa udała się z panem leśniczym Bernardem Dworakiem na ścieżkę ekologiczną w głąb lasu oraz do Krzyża Millenijnego. Pan leśniczy opowiedział zebranym wiele ciekawostek o życiu leśnych mieszkańców, zachowaniu się w lesie i wobec żyjących tam zwierząt oraz rosnących w lesie drzewach i roślinach. Dzieci poznały nowe nazwy

Nowe klasy i gabinet higienistki w Niepublicznej Szkole Podstawowej

W Niepublicznej Szkole Podstawowej przeprowadzony został remont, mający na celu adaptację nieużytych od dwudziestu lat mieszkań nauczycielskich, na potrzeby szkoły.

Remont trwał od czerwca ub. roku do lutego br. Wymieniona została instalacja elektryczna, okna, drzwi, podłączone zostało centralne ogrzewanie, wykonane zostały wylewki, położona wykładzina, oraz glazura w kącikach z umywalkami. Gruntownie odnowione zostały ściany. **Przy odnawianiu ścian pracowali interwencyjni robotnicy skierowani przez gminę, za co serdecznie dziękujemy Panu Wójtowi Adamowi Dziedzicowi, kierującemu pracą Panu Ryszardowi Chmajowi, oraz samym pracownikom.** Malowanie ścian w nowych dwóch salach, gabinecie higienistki, pracowni komputerowej i na korytarzu jest dziełem ekipy rodziców pod kierunkiem **Pana Dawida Homy i Pana Pawła Kwoki.** Składamy im wszystkim za to również gorące podziękowanie.

Dzięki remontowi w szkole przybyły trzy nowe pomieszczenia: dwie sale lekcyjne i gabinet higienistki. Wszystkie pomieszczenia są wyposażone zgodnie z przeznaczeniem. W gabinecie higienistki jest biurko, kozetka, parawan, szafka na lekarstwa, szafka na kartoteki i stolik do zabiegów. Całe wyposażenie zostało zakupione z dotacji, jakie otrzymała szkoła na stworzenie gabinetu profilaktyki zdrowotnej.

Pozostałe pomieszczenia przeznaczone zostały na sale lekcyjne. W jednej z nich uczy się klasa I. Wymiary tej klasy pozwoliły na wygospodarowanie w niej kącika terapeutycznego. Do tego pomieszczenia zakupiono nowy ekran dotykowy i inne pomoce do prowadzenia zajęć specjalistycznych. Do południa

odbywają się tu zajęcia klasy I, a po południu zajęcia specjalistyczne (rewalidacyjne, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne).

Druga nowa klasa jest pracownią nauk przyrodniczych. Odbywają się w niej lekcje chemii, fizyki, geografii i biologii. Klasa została wyposażona

Sala klasy I

Joanna Kulmowa

Okna wielkanocne

Na Wielkanoc biała piana leci z okien.
Biała piana się przelewa obłokiem.
Błyszczą szyby od czystości
radości.
I wygodnie w nich oświeć się może
niebo.
Wielkanocne niebo głębokie.
A w tym niebie huśta się i buja
słońce – słońce – słońce.
Jak miedziany dzwon na alleluja.

w nowe meble: szafki, stoliki i krzesła. Zakupione zostały niezbędne pomoce do nauki chemii, fizyki, biologii i geografii, a także nowe tablice: jedna do pisania, a drugą jest ekran dotykowy.

Od II semestru w obu salach odbywają się już lekcje. Dzięki uzyskaniu dwóch dodatkowych klas, wyposażeniu wszystkich klas w szkoły w tablice interaktywne lub ekrany dotykowe, oraz inne pomoce dydaktyczne szkoła może bez problemów realizować podstawę programową nowej 8-letniej szkoły podstawowej.

**Zarząd Stowarzyszenia
Przyjaciół Szkoły
„Nasza Trójka”
w Bratkowicach**

„Warto pomagać”

Uczniowie klasy pierwszej, drugiej oraz samorząd uczniowski Szkoły Podstawowej Nr 1 w Bratkowicach chętnie przyłączyli się do Ogólnopolskiej akcji zorganizowanej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Kuratorium Oświaty w Rzeszowie **Bądźmy „Razem na Święta”**.

Okres przedświąteczny to najlepszy czas, aby okazać wsparcie osobom potrzebującym. Uczniowie chętnie zaangażowali się w akcję przynosząc produkty żywnościowe, upominki, słodycze, zabawki, gry dla rodzin i osób potrzebujących. Poprzez udział w takich akcjach uczniowie uczą się wrażliwości na innych ludzi oraz czerpią radość z dzielenia się z innymi.

Warto pomagać! Pomagajmy!

Tekst i fot. Grażyna Lasota

W trosce o rozwój dziecka

Od zawsze dzielimy dzieci na te grzeczne i te mniej, te które zachowują się w pożądanym przez nas sposób i te które tego nie robią. Doszukujemy się przyczyn takiego stanu rzeczy w wychowaniu, cechach charakteru, późnej wpływu otoczenia i wielu innych czynnikach. Ale czy tylko czynniki zewnętrzne mają tutaj znaczenie?

Dziecko posiada bardzo wrażliwy i niedojrzały układ nerwowy. Przez pierwsze lata swojego życia uczy się odbierania swoimi zmysłami bodźców pochodzących z własnego ciała oraz otoczenia. Każda wykonana przez nie czynność, jak pierwszy kontakt z rodzicami zaraz po porodzie, ciepło bądź chłód, poruszanie się po podłodze, dźwięki, smak przedmiotów ich kształt i ciężar dostarcza im informacji, które ten układ rozwija, a w przyszłości wpłyną na ich umiejętności uczenia się i rozwój. Jeśli proces odczuwania tych bodźców przebiega

prawidłowo, dziecko bardzo szybko się rozwija. Niestety nie zawsze tak się dzieje. Z jednej strony bombardujemy dzieci ilością bodźców, z drugiej zaś nie zawsze jesteśmy w stanie zauważyć, że którychś z nich jest już za dużo, a innych nasze dziecko potrzebuje więcej, ponieważ ma trudności z ich przetworzeniem. Zdarza się, że obserwujemy nasze dziecko które ma problemy z zapinaniem guzików, sznurowaniem butów, jest nadpobudliwe, niezdarnie się porusza czy wręcz przewraca, drażnią je metki w ubraniach, łatwo się rozprasza, ale rzadko wiążemy te zachowania z odczuwaniem przez nie zmysłów których uczy się od urodzenia. Natomiast te i inne za-

chowania mogą świadczyć o tym, że nasza pociecha ma trudności z odbieraniem i przetwarzaniem bodźców, czyli prawidłową integracją sensoryczną.

Czym jest integracja sensoryczna?

Integracja sensoryczna to zdolność naszego mózgu do odbierania, przetwarzania, rozpoznawania bodźców dostarczanych przez wszystkie nasze zmysły jak: wzrok, słuch, równowaga, dotyk, węch. Czym w takim razie są zaburzenia integracji sensorycznej? O zaburzeniach przetwarzania sensorycznego mówimy w sytuacji, kiedy układ nerwowy niewłaściwie organizuje bodźce zmysłowe, co sprawia, że wykonywanie niektórych codziennych czynności staje się wyzwaniem. Nie ma związku z uszkodzeniem narządów zmysłów jak wzrok czy słuch. Oczywiście, jeżeli jest takie podejrzenie konieczna jest konsultacja ze specjalistą. Dzieci z problemami sensorycznymi potrafią reagować agresją lub wycofaniem na dotyk, mogą bać się wysokości, nieważkości bądź ruchu, reagują nadwrażliwością na zapachy lub dźwięki, mogą też unikać pokarmów, których nie znają. Niestety zaburzenia integracji nie znikają same, a z czasem mogą prowadzić do problemów emocjonalnych, zaburzeń reakcji społecznych, opóźnionego rozwoju mowy i trudności z nauką. Według różnych źródeł od 10% nawet do 45% dzieci do 7 roku życia wykazują deficyty związane z przetwarzaniem sensorycznym.

Jak można pomóc dziecku z problemami sensorycznymi?

Profilaktyka jest najlepszą formą terapii. Czy pamiętamy jak wyglądało nasze dzieciństwo? Wspinanie się „gdzie popadnie”, bieganie, skakanie, turlanie z góry, jazda na rowerze, sankach, kopanie piłki, gra w gumę lub klasy, zabawa

w „ciuciubabkę”, huśtanie na starej oponie. Można by tak wymieniać jeszcze bardzo długo. Wszystkie te zabawy i gry w sposób bardzo znaczący wpływają na zmysły małego człowieka. Dają mu doznania i doświadczenie, których potrzebuje do dalszego rozwoju. Właśnie tego dzieci potrzebują. Jeśli mimo starań u dziecka zauważalne są niepokojące zachowania, można zwrócić się o pomoc do terapeuty integracji sensorycznej. Taki specjalista posiada wiedzę i uprawnienia do przeprowadzenia diagnozy. Jeśli dziecko rzeczywiście ma takie zaburzenia, zaproponuje on terapię i wyjaśni, w jaki sposób można dziecku pomóc. Terapia w ramach integracji sensorycznej jest właściwie zabawą ruchową, podczas której dziecko będzie zachęcane do wykonywania różnych czynności w formie zabawy ukierunkowanej na obszary, które należy rozwijać. Sala terapeutyczna jest wyposażona w różnorodny sprzęt, na który dzieci na ogół reagują z entuzjazmem. Są to m.in. zjeżdżalnie, piłki, platformy do huśtania, liny do wspinania się, koła do wskakiwania i huśtania i inne. Taka sala znajduje się w Centrum Terapii Dziecka SENSIS, które od niedawna działa w Rzeszowie. Jest to miejsce, które powstało z myślą o najmłodszych, aby za-

pewnić im pomoc w prawidłowym rozwoju na wielu płaszczyznach już od pierwszych chwil życia. Centrum zajmuje się diagnozą i terapią problemów z integracją sensoryczną, ale również można w nim skorzystać z konsultacji logopedy, fizjoterapeutów, psychoterapeutów. Wszyscy ci specjaliści współpracują razem żeby otoczyć jak najlepszą opieką każde dziecko, które wymaga pomocy.

W placówce została uruchomiona także Sala Doświadczenia Świata. Jest to miejsce, w którym każde dziecko wymagające lub w ramach profilaktyki, poprzez zabawę rozwija swoje zmysły: wzroku, dotyku, słuchu i węchu. Pobyt w sali stwarza możliwości odprężenia, relaksu i wyciszenia w przypadku dzieci nadpobudliwych lub eksplorowania w przypadku dzieci wycofanych, lękowych. Zajęcia poprzez dostar-

czanie zróżnicowanych bodźców sensorycznych m.in. muzykę, efekty świetlne, obrazy i łagodne wibracje pobudzają zmysły do działania, stanowiąc ważny element w procesie rozwoju każdego dziecka. Z sali korzystają dzieci indywidualnie, uczestniczą w zajęciach grupowych lub interaktywnych spektaklach sensorycznych. Coraz częściej Sala Doświadczenia Świata i centrum SENSIS jest odwiedzane przez szkoły, dla których organizowane są specjalne sensoryczne zajęcia rozwojowe. Wizyta i zajęcia w Sali Doświadczenia Świata są świetną alternatywą dla dzieci w każdym wieku.

Łukasz Bonarek

Centrum Terapii Dziecka SENSIS

JEŻELI TWOJE DZIECKO

- jest nadpobudliwe, nie potrafi się wyciszyć
- ma słabą równowagę - potyka się i upada częściej niż rówieśnicy
- wiele czynności manualnych wykonuje z trudem, powoli, niezdamie
- ma trudności z piciem, zuciem i przelżykaniem pokarmów
- niewłaściwie trzyma różne przedmioty np. nożyczki, sztućce czy przybory do pisania
- źle reaguje na czynności pielęgnacyjne i higieniczne
- trudno się koncentruje, a łatwo rozprasza
- ma problemy z samodzielnym myciem, ubieraniem, zwłaszcza zapinaniem guzików i sznurowaniem butów

Może mieć problem z Integracją Sensoryczną

SENSIS
Centrum Terapii Dziecka

ZMYŚŁY STYMULOWANE W SALI DOŚWIADCZANIA ŚWIATA

WĘCH SMAK DOTYK WZROK SŁUCH RÓWNO WAGA

SENSIS
Centrum Terapii Dziecka

Sukcesy w tenisie stołowym

Tenis stołowy jest jedną z najpopularniejszych gier na świecie. To dyscyplina sportowa dla każdego. Nie trzeba wyjątkowych predyspozycji, aby grać w tenisa.

Zdaniem naukowców jest to gra, która pozwala zwiększyć koordynację ruchową i świadomość własnego ciała, a także rozwinąć inteligencję. Naukowcy twierdzą zgodnie, że jest to dyscyplina, która pozytywnie wpływa na rozwój dzieci, ponieważ gra wymaga skupienia na piłeczce i odpowiednio szybkiej reakcji, co ma pozytywny wpływ na koordynację między dłonią a wzrokiem. Tenis stołowy zwiększa wytrzymałość i wpływa korzystnie na zwinność. Jest to dyscyplina sportowa, którą bez problemów mogą uprawiać uczniowie w każdej szkole, nie wymaga, bowiem specjalnie dużych sal gimnastycznych. Wystarczy trochę miejsca na korytarzu lub małą zastępczą salę gimnastyczną.

Ponieważ w naszej szkole (Niepubliczna Szkoła Podstawowa) jest tylko niepełnowymiarowa sala zastępcza, postawiliśmy na tę dyscyplinę sportu. Uczniowie mają do dyspozycji 3 stoły i prawie wszyscy grają w tenisa na przerwach, zajęciach wychowania fizycznego lub w czasie dodatkowych zajęć sportowych (SKS), szczególnie w okresie jesienno-zimowych, kiedy pogoda nie pozwala wyjść na podwórko.

Uczniowie naszej szkoły odnieśli już swoje pierwsze sukcesy w tej dyscyplinie sportu. W ubiegłym roku drużyna chłopców w kategorii klas IV-VI w składzie Jakub Kopeć i Mikołaj Ba-

chórz zdobyli I miejsce w gminie. Tym samym zakwalifikowali się do turnieju powiatowego, na którym zajęli II miejsce i awansowali do rozgrywek rejonowych. Na turnieju rejonowym zajęli III miejsce. W Gminnym Turnieju Tenisa Stołowego dla klas siódmych i klas gimnazjalnych naszą szkołę reprezentowali uczniowie klasy VII – Paweł Bachórz i Kacper Żuczek i zdobyli **II miejsce**.

W tym roku Jakub Kopeć, Mikołaj Bachórz i Kacper Żuczek reprezentowali Gminę Świlcza na Powiatowym Turnieju Tenisa Stołowego w Białowej w kategorii klas VII – VIII. Zajęli tam

II miejsce, zdobywając srebrny medal i awans na rozgrywki rejonowe.

Drużynę chłopców w kategorii klas IV-VI stanowili w tym roku: Kacper Sobiesiak z kl. VI, Jakub Bodzioch i Antoni Homa z kl. IV. Na Gminnym Turnieju Tenisa Stołowego wywalczyli III miejsce.

W tenisa stołowego grają także dziewczyny. Na Gminnym Turnieju w tej dyscyplinie sportu naszą szkołę reprezentowały: Julia Kopeć i Julia Pięta z klasy VI. Zdołały II miejsce i awansowały do turnieju powiatowego, na którym uplasowały się na IV miejscu.

Janina Gawęł

Turniej powiatowy – grudzień 2018 r.

Na turnieju powiatowym – marzec 2018 r.

Gminny Turniej – nasza drużyna klas IV-VI z Dawidem Bańkowskim, nauczycielem wf-u

Zdrowy duch jest w zdrowym ciele, a z wszystkiego jedna racja: górá sport i rekreacja!

W czerwcu 2018 roku w naszej miejscowości utworzono nową grupę dla najmłodszych dzieci.

Zajęcia prowadzą Natalia Kalina i Bożena Kubas – absolwentki Wydziału Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego, pod czujnym okiem trenera GUKLA Bratkowice i wykładowcy Uniwersytetu Rzeszowskiego dr Lesława Lassoty. W treningach udział biorą chłopcy i dziewczęta w wieku od 5 do 9 lat. Treningi w sezonie letnim odbywały się w środy o godzinie 17:30 na stadionie lekkoatletycznym w Brat-

nych, jak również zasad fair-play, współdziałania w grupie oraz rywalizacji między zawodnikami.

Po sezonie letnim zawodnicy wzięli udział w zawodach organizowanych przez klub GUKLA Bratkowice, a ich trud włożony w treningi został nagrodzony grillem, poczęstunkiem oraz nagrodami w postaci pucharów i medali, które zostały ufundowane przez Wójta Gminy Świlcza mgr inż. Adama Dziezdica, Zarząd Klubu GUKLA Bratkowice, trenerki, trenera Lesława Lassotę oraz rodziców dzieci. W sezonie zimowym podczas treningu odwiedził dzieciaki Święty Mikołaj, obdarowując za-

wodników paczkami pełnymi słodkości. Dzieciaki spędziły radosny czas rywalizując ze sobą w wyścigach rzędów zorganizowanych przez Natalię Kalinę i Bożenę Kubas. Na twarzach dzieci gościł szeroki uśmiech, a policzki oblewał rumieniec.

Mamy nadzieję, że kolejny sezon letni rozpoczniemy z równie liczną grupą zawodników. Chętnych na udział w treningach zapraszamy na kolejny trening. Dzieci do lat 10 w poniedziałek o godz. 17:00, a dzieci do 9 lat na godzinę 18:00 na salę gimnastyczną w Szkole Podstawowej nr 1 w Bratkowicach.

Trenerka – Bożena Kubas

kowicach, a w obecnym sezonie zimowym odbywają się w poniedziałki o godzinie 18:00 na sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 1 w Bratkowicach. Aktualnie w naszym klubie trenuje 33 dzieci. Od miesiąca marca treningi podzielone odbywają się w dwóch grupach wiekowych. Dzieci w wieku szkolnym udział biorą w treningach organizowanych przez Akademię Piłkarską Bratek Bratkowice prowadzonych przez Natalię Kalinę, zaś przedszkolaki trenują w klubie GUKLA Bratkowice pod opieką Bożeny Kubas oraz Natalii Kaliny. Naszych podopiecznych uczymy dyscyplin sportowych w teorii i praktyce. Poprzez zabawę przekazujemy małym zawodnikom jak wyglądają sprzęty używane podczas biegu przez płotki, startów z bloków, skoku w dal, skoku wzwyż, rzutów piłką palantową i oszczepem, pchnięcia kulą. Uczymy podstawowych zasad dyscyplin lekkoatletycz-

Podsumowanie sezonu

Szacowanie szkód łowieckich w 2019 roku

W dniu 23 sierpnia 2018 roku weszła w życie nowelizacja ustawy z 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2018 r., poz. 2033 tj.) określająca zmianę zasad szacowania szkód wyrządzonych przez dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny oraz przy wykonywaniu polowania.

Zgodnie z przyjętą zmianą ustawy, właściciel lub posiadacz gruntów rolnych **składa wniosek o szacowanie szkód w uprawach i płodach rolnych do dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego.**

posiadacza gruntów rolnych oraz wojewódzki ośrodek doradztwa rolniczego właściwy ze względu na miejsce wystąpienia szkody, nie później niż przed upływem 3 dni od dnia otrzymania wniosku. Oszacowanie szkody musi nastąpić

Miejscowość Bratkowice podzielona jest na 4 obwody łowieckie, które zostały zaznaczone na mapie. Właściciele gruntów rolnych, na których wyrządzone zostały szkody, powinni w zależności od ich położenia złożyć wniosek o szacowania do dzierżawcy danego obwodu łowieckiego – Koła Łowieckiego.

Adresy dzierżawców obwodów łowieckich wraz z adresem, na który należy kierować wnioski o szacowanie szkód:

- teren obwodu: 86pk
Koło Łowieckie
„Towarzystwo Myśliwych”
Wincenty Miasik ul. Dębowa 12,
35-113 Rzeszów
- teren obwodu: 72pk
Koło Łowieckie „Jedność”
ul. Warszawska 22, 35-205 Rzeszów
- teren obwodu: 100pk
Wojskowe Koło Łowieckie Nr 154
„Rogacz”
ul. Dąbrowskiego 77, 35-326 Rzeszów
skr. poczt. 2010
- teren obwodu: 99pk
Koło Łowieckie „Podgorzałka”
ul. Ks. Jałowego 25, 35-010 Rzeszów

Wniosek o oszacowanie szkód zawiera w szczególności:

- 1) imię i nazwisko albo nazwę, adres miejsca zamieszkania albo adres i siedzibę oraz numer telefonu właściciela albo posiadacza gruntów rolnych;
- 2) wskazanie miejsca wystąpienia szkody;
- 3) wskazanie rodzaju uszkodzonej uprawy lub płodu rolnego.

Szacowania szkód łowieckich, a także ustalenia wysokości odszkodowania zgodnie z art. 46 ust. 2 ww. ustawy, od 23 sierpnia 2018 roku będzie dokonywał Zespół składający się z:

- 1) przedstawiciela wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego;
- 2) przedstawiciela dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego;
- 3) właściciela albo posiadacza gruntów rolnych, na terenie, których wystąpiła szkoda.

Dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego zawiadamia właściciela albo

w ciągu 7 dni od złożenia przez rolnika wniosku, przy czym niestawiennictwo właściciela lub posiadacza gruntów rolnych lub przedstawiciela wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego nie wstrzymuje dokonania szacowania szkód.

Niezwłocznie po zakończeniu szacowania ostatecznego dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego sporządza protokół. Jeśli właściciel albo posiadacz gruntów rolnych, na terenie, których wystąpiła szkoda i przedstawiciel dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego nie będą mieli uwag co do wysokości odszkodowania, to Koło Łowieckie będzie miało 30 dni na wypłacenie rekompensaty. Jeżeli jednak rolnik lub myśliwy będzie chciał odwołać się od wyniku szacowania, wówczas musi złożyć odwołanie do nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkody. Odwołanie wnosi się w terminie 7 dni od dnia podpisania protokołu.

W myśl przywoływanej ustawy właściciele lub posiadacze gruntów rolnych i leśnych powinni, zgodnie z potrzebami, współdziałać z dzierżawcami i zarządcami obwodów łowieckich w zabezpieczeniu gruntów przed szkodami.

W przypadku, gdy szkody zostały wyrządzone na gruntach rolnych nie wchodzących w skład obwodów łowieckich wnioski o szacowanie szkód łowieckich należy składać osobiście lub przesłać na adres:

Urząd Marszałkowski
Województwa Podkarpackiego
Departament Rolnictwa,
Geodezji i Gospodarki Mieniem
35-010 Rzeszów, al. Ciepłińskiego 4

Tereny niewchodzące w skład obwodów łowieckich to tereny zajęte przez miejscowości niezaliczane do miast, w granicach obejmujących zabudowania mieszkalne i gospodarcze z podwórzami, placami i ulicami oraz drogami we-

Dzikie buszują w polu

Szkody wyrządzone przez sarny

wnątrz tych miejscowości na podstawie Uchwały Nr XXVIII/503/08 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 1 grudnia 2008 r. w sprawie podziału województwa podkarpackiego na obwo-
dy łowieckie (Dziennik Urzędowy Województwa Podkarpackiego z dnia 2 lutego 2009 r., Nr 6, poz. 125). Na podstawie ww. uchwały zostały opracowane rejestry powierzchniowe obwodów łowieckich oraz mapy numeryczne przedstawiające przebieg granic obwo-

dów łowieckich oraz granic terenów wyłączonych z prowadzenia gospodar-
ki łowieckiej.

Poszkodowany – właściciel lub posiadacz gruntu – zgłasza szkodę w formie pisemnej, w terminie 3 dni od dnia jej stwierdzenia. Do wniosku należy dołączyć: oryginał lub kserokopię (potwierdzoną za zgodność z oryginałem) dokument poświadczający własność bądź użytkowanie działki rolnej przez poszkodowanego, tj.: wypis z rejestru

gruntów, akt notarialny, umowa dzierżawy itp.

Na podstawie wniosku przeprowadzana jest procedura szacowania szkody łowieckiej, przy udziale poszkodowanego albo jego pełnomocnika (pełnomocnictwa udziela się na piśmie), w terminie 7 dni od wpłynięcia wniosku do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego.

Dawid Homa

Nowinki ubezpieczeniowe

Wiosna to czas, w którym coraz częściej decydujemy się na zmianę samochodu, a co za tym idzie, musimy zadbać też o wszystkie formalności z tym związane, tak więc też o jego ubezpieczenie.

W przypadku obowiązkowego ubezpieczenia OC sprzedaż samochodu oznacza zmianę właściciela ubezpieczenia z dotychczasowego na nowego właściciela auta. Na nabywcę pojazdu przechodzą prawa i obowiązki zbywcy wynikające z tej umowy. Nowy właściciel samochodu może korzystać z obowiązkowej polisy OC przejętej po zbywcy do samego końca okresu ubezpieczenia. Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu z końcem okresu, na który została zawarta. **W tym tylko przypadku nie ma możliwości automatycznego odnowienia się ubezpieczenia OC na kolejne 12 miesięcy!** Oznacza to konieczność zawarcia nowej umowy najpóźniej w ostatnim dniu aktualnego ubezpieczenia.

Niestety najczęstszą przyczyną braku OC i kar z tym związanych, jest właśnie wygaśnięcie polisy zbywcy. Zakład ubezpieczeń nie ma obowiązku powiadamiać o kończącej się polisie po zakupie samochodu. Obowiązek posiadania ważnego OC mają, bowiem wszyscy wła-

ściciele pojazdów – tak długo jak pojazd jest zarejestrowany – bez względu na jego stan techniczny. Należy też pamiętać nabywając auto z zagranicy, aby zakupić OC w dniu pierwszej rejestracji pojazdu w Polsce – tj. w dniu otrzymania tablic rejestracyjnych i czasowego pozwolenia na dopuszczenia pojazdu do ruchu.

Po zakupie auta w kraju mamy również możliwość złożenia wypowiedzenia jako nabywca (art.31) w całym okresie ubezpieczenia przejętym po zbywcy. W sytuacji jednak, gdy nowy właściciel pojazdu nie wypowie umowy ubezpieczenia, zakład ubezpieczeń może dokonać ponownej rekalkulacji należnej składki z tytułu udzielanej ochrony ubezpieczeniowej dla nowego ubezpieczającego przy uwzględnieniu jego zni-
żek i zwyczaj, zwłaszcza jak jednym z właścicieli jest niedoświadczony kierowca. Jeśli więc nie chcemy niespodzianek związanych z dopłatą do OC po zakupie samochodu, nawet jeśli składka

została w całości opłacona przez zbywcę, należy sprawdzić u agenta bądź u ubezpieczyciela czy samochód ma aktualne OC, jak zostało opłacone i na jakich zasadach możemy je ewentualnie przejąć. Do przeliczenia ubezpieczenia niezbędny w każdym przypadku jest dowód rejestracyjny, gdyż na taryfikację składki wpływają dane właścicieli i pełne dane samochodu wraz z nr VIN.

Osoba sprzedająca pojazd mechaniczny powinna przekazać nabywcy dowód rejestracyjny i dokument potwierdzający aktualne ubezpieczenie OC. Ma również obowiązek powiadomić zakład ubezpieczeń, w terminie 14 dni od dnia sprzedaży o złomowaniu bądź zbyciu pojazdu. Ważne jest, aby na umowie sprzedaży były dokładnie wpisane dane osób wraz z peselem! Brak pełnej informacji powoduje niezarejestrowanie takiej umowy w Towarzystwie Ubezpieczeniowym.

Pamiętajmy więc o przepisach regulujących sprzedaż, zakup pojazdu, ale też

miejmy świadomość, że za brak OC, który może zostać wykryty nie tylko w trakcie policyjnej kontroli drogowej, są naliczane kary. Wysokość **opłaty karnej** za brak OC komunikacyjnego uzależniona jest od: rodzaju pojazdu którego posiadacz nie spełnił obowiązku ubezpieczenia, okresu pozostawania bez ochrony ubezpieczeniowej w danym roku kalendarzowym, minimalnego wynagrodzenia za pracę w roku kontroli, ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

Wybierając ubezpieczenie dobrze jest znać jego zakres i dobrać go do swoich potrzeb. Ważne jest, aby polisa była wypisana zgodnie z prawdziwymi danymi, aby uniknąć ponownej rekalkulacji składki ze strony ubezpieczyciela. Posiadam szeroką ofertę ubezpieczeń majątkowych, komunikacyjnych, ubezpieczeń NNW szkolnego, indywidualnych ubezpieczeń na życie i ponad 10-letnie doświadczenie. Chętnie podzielę się swoją wiedzą, którą cały czas poszerzam na szkoleniach. Wszystkim swoim klientom zapewniam pomoc związaną z wy-

kupioną polisą. Zapraszam do biura w Bratkowicach w Domu Strażaka w poniedziałek, środę i piątek od 11-17. Umawiam się również na spotkania w innych terminach.

Życzę bezpiecznej drogi, a przede wszystkim zdrowych i spokojnych Świąt Wielkanocnych.

**Agent ubezpieczeniowy
– Małgorzata Homa
Tel. 604 255 619**

Wysokość opłat karnych za brak OC w 2019 roku

Okres bez ochrony ubezpieczeniowej	Samochody osobowe		Samochody ciężarowe, ciągniki samochodowe i autobusy		Pozostałe pojazdy	
	2018 r.	2019 r.	2018 r.	2019 r.	2018 r.	2019 r.
powyżej 14 dni	4200 zł	4500 zł	6300 zł	6750 zł	700 zł	750 zł
od 4 do 14 dni	2100 zł	2250 zł	3150 zł	3380 zł	350 zł	380 zł
do 3 dni	840 zł	900 zł	1260 zł	1350 zł	140 zł	150 zł

Źródło: Materiały prasowe

„Bratek” rozpoczął rundę wiosenną

Drużyna Bratka okres przygotowawczy rozpoczęła 8 stycznia i tak dwa razy w tygodniu, raz hala, raz stadion zawodnicy ciężko pracowali pod okiem trenera Rafała Twardowskiego. Do tego rozgrywaliśmy 9 sparingów. Cel na tą rundę wyklarował się po rozegranych 15 kolejkach. Rundę jesienną zakończyliśmy na 13 miejscu i aby myśleć o spokojnym utrzymaniu musimy gromadzić punkty już od pierwszych meczu.

W tabeli ścisk jest ogromny i praktycznie każdy mecz będzie z gatunku tych o „6 punktów”. Okres zimowy to nie tylko czas ciężkiej pracy, ale też różnych roszad w kadrach zespołów. W naszej drużynie do wielkich zmian nie doszło. Zespół opuścił Rafał Kopiec, treningów w okresie zimowym nie wznowił Tomasz Bąk i to na tyle ubytków w naszej drużynie. Teraz dwa słowa o wzmocnieniach. Pierwszym z nich jest Adrian Rogala napastnik, który przychodzi do nas z Novi Nosówka już pokazał w sparingach, że potrafi odnaleźć się w wyższej lidze. Adrian co sezon strzelał po kilkanaście bramek w sezonie w ostatniej rundzie dla Novi w 9 meczach strzelił 18 bramek. Drugim nabytkiem Bratka jest Krzysztof Bałut bramkarz młodzieżowiec wychowanek LKS Łowisko, bronił również

w Podlasianka Podlesie, Błękitnych Ropczycę gdzie później trafił do Plonu Kłęczany. Trzecim zawodnikiem, który do nas dołączył jest wszystkim dobrze znany w Bratkowicach pomocnik również młodzieżowiec Oskar Matuła. Oskar występował w naszym zespole w sezonie 2017/2018. Ostatnie pół rundy spędził w zespole Głogovi Głogów Małopolski. Czwartym zawodnikiem, który trenuje od zimy z nami z czego bardzo się cieszymy jest nasz wychowanek również młodzieżowiec Konrad Kurzeja. Konrad już w sparingach pokazał, że ma „papiery na granie” i jeśli dalej będzie tak trenował na pewno zostanie ważnym zawodnikiem tego zespołu.

Pierwsza kolejka wiosenna zaplanowana została na 17 marca i tak drużyna Bratka wybrała się na stadion beniaminka w Wólce Niedźwiedzkiej. Licznie zgromadzona publiczność szczególnie z Bratkowic po pierwszej połowie nie poznawała swojego zespołu. Pierwsze 45 minut w naszym wykonaniu było bardzo słabe i na przerwę schodziliśmy z bagażem 2 bramek, a do tego zawodnicy Orła nie wykorzystali rzutu karnego. W drugiej połowie piłkarze Bratka od pierwszych minut wzięli się za odrabianie strat czego efektem były dwie strzelone bramki, obie

z rzutów karnych przez Kamila Hejniga. Nie udało się wygrać pierwszego meczu, ale patrząc na wynik pierwszej połowy możemy być zadowoleni z przywiezionego jednego punktu. Co nie udało się w pierwszej wiosennej kolejce zawodnicy Bratka chcieli nadrobić w drugiej w końcu na stadion do Bratkowic przyjeżdżał zespół Błazowianki, który miał tylko 1 punkcik więcej od nas. Przed samym meczem wiedzieliśmy, że czeka nas ciężkie zadanie, gdyż przystępowaliśmy do tego meczu w mocno okrojonym składzie. Jak się później okazało brak 5 zawodników był aż nad to widoczny i niestety przegraliśmy dość gładko 0-3. Już w najbliższej kolejce tj. 30 marca udamy się na wyjazd do Niechobrza, natomiast 7 kwietnia na stadion do Bratkowic zawita lider V ligi Głogovia Głogów Małopolski prowadzona przez naszego byłego trenera Jacka Sowę. Serdecznie Zapraszamy.

Wynik meczu z Błazową został zmieniony na walkower dla nas, ponieważ w drużynie gości na boisko wszedł nieuprawniony zawodnik.

Damian Hejnig

Z ostatniej chwili: Jedność Niechobrz – Bratek Bratkowice 3:1; Bratek Bratkowice – Głogovia Głogów 0:2.

Z życia Akademii Piłkarskiej „Bratek” Bratkowice...

Akademia Piłkarska „Bratek” Bratkowice w sezonie 2018/2019 prowadzi szkolenie w dwóch sekcjach: piłka nożna i lekkoatletyka. Zajęcia z piłki nożnej prowadzone są w czterech grupach wiekowych, natomiast treningi lekkiej atletyki w jednej grupie wiekowej. Zajęcia prowadzone są przez wykwalifikowanych opiekunów. Treningi grup z roczników 2005-2007 i 2008-2009 odbywają się pod okiem trenera Andrzeja Bieleny, przy współpracy z trenerami Rafałem Twardowskim i Kamilem Hejnym. Zajęcia grupy z roczników 2010-2011 prowadzi Krzysztof Chorzepa, natomiast zajęcia najmłodszej grupy w rocznikach 2012-2014 koordynuje Dawid Homa. Treningi lekkiej atletyki prowadzone są przez Natalię Kalinę.

W sezonie 2018/2019 do rozgrywek ligowych prowadzonych przez Podkarpacki Związek Piłki Nożnej została zgłoszona, przy współpracy z LKS Bratek Bratkowice, drużyna w kategorii E1 Orlik Starszy, rocznik 2008-2009. Po rundzie jesiennej chłopaki zajmują w tabeli II miejsce, tracąc do lidera roz-

grywek GAF-u Głogów Małopolski tylko 1 punkt. Mamy nadzieję, że młodzi chłopcy pokażą charakter i w rundzie wiosennej powalczą o wygraną całej ligi. W okresie zimowym grupa prowadzona przez trenera Krzysztofa, bierze udział w rozgrywkach Mini Ligi Futballu organizowanej przez Heiro Rzeszów. Dzieci rywalizują ze swoimi rówieśnikami z pięciu innych zespołów. Zawodnicy rozgrywają swoje spotkania bezpośrednio przed meczami I ligi Futballu w Hali Sportowej w Rzeszowie przy ul. Miłocińskiej. Ponadto dzieci mają możliwość wyprowadzania zawodników pierwszej drużyny do prezentacji, mają również zapewniony poczęstunek i salę zabaw.

W dniu 8 marca br. po przerwie zimowej (okres ferii), został zorganizowany integracyjny wyjazd dla wszystkich zawodników Akademii do nowego Fly Parku w Rzeszowie. Zawodnicy mogli odetchnąć od treningów i wspólnie bawić się w parku trampolin. Zabawy, radości i uśmiechu na twarzy nie brakowało!

Cieszy fakt, że dzieci i młodzież chętnie uczestniczą w zajęciach treningowych. Rywalizacja z rówieśnikami w rozgrywkach ligowych, festiwalach i turniejach, pozytywnie wpływa na rozwój ich umiejętności, samodzielności oraz dodatkowo motywuje do propagowania aktywności fizycznej.

Zapraszamy serdecznie wszystkie dzieci z Bratkowic i okolic do podjęcia regularnych treningów w Akademii Piłkarskiej „Bratek” Bratkowice, w której prowadzimy sekcje: lekkoatletyki i piłki nożnej. Uczestnicy podzieleni są według kategorii wiekowej, zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku według harmonogramu. Treningi prowadzone są pod okiem wykwalifikowanego trenera. Dzieci mają zapewniony dostęp do niezbędnego sprzętu sportowego, zajęcia odbywają się na hali w Bratkowicach i Świlczy, a w okresie wiosenno-letnim na stadionie w Bratkowicach.

Szczegóły pod adresem: www.apbrattek.futbolowo.pl. Nabory trwają cały rok!

Opracował: Dawid Homa

U8: Prezentacja przed meczem Heiro Rzeszów

Rozgrzewka przed zabawą we Fly Parku

U10: I miejsce w Turnieju GAF CUP 2019

AKADEMIA PIŁKARSKA „BRATEK” BRATKOWICE

**PROWADZI CIĄGŁY NABÓR DO
GRUP PIŁKARSKICH :**

ROCZNIK 2005 - 2007

ROCZNIK 2008 - 2009

ROCZNIK 2010 - 2011

ROCZNIK 2012 - 2013

ZAPEWNIAMY:

OPIEKĘ TRENERÓW Z KWALIFIKACJAMI UEFA

UDZIAŁ W LIDZE, TURNIEJACH I FESTIWALACH

TRENINGI DWA RAZY W TYGODNIU

MIŁĄ I PRZYJAZNĄ ATMOSFERĘ NA ZAJĘCIACH

WYJAZDY NA MECZE, WYCIECZKI, PÓŁKOLONIE

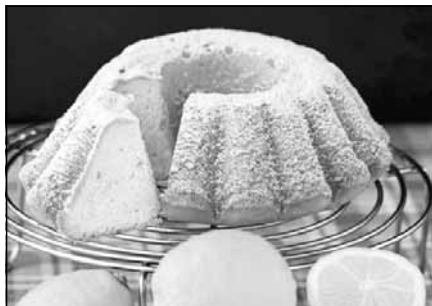
ZAPRASZAMY !

KONTAKT:
 Rocznik 2005-2007, 2008-2009 – tel. 692 242 894
 Rocznik 2010-2011 – tel. 501 830 709, Rocznik 2012-2013 – tel. 793 579 807

KULINARIA

Babka cytrynowa

Składniki: mąka pszenna 1 i 1/4 szklanki, cukier 3/4 szklanki, margaryna 12,5 dag (pół kostki), 3 jajka, 1 płaska łyżeczka proszku do pieczenia, 1 duża cytryna, dodatkowo: cukier puder do lukru.

Przygotowanie:

Miękką margarynę utrzeć z cukrem na puszystą masę, dodawać stopniowo po jednym żółtku. Zetrzeć skórkę z cytryny i dodać sok z połowy cytryny. Ucierać krótko. Dodać mąkę przesianą z proszkiem do pieczenia, miksować do połączenia składników. Ubić białka na sztywną pianę, dodać do ciasta i wymieszać wszystko delikatnie łyżką. Ciasto wyłożyć do foremki. Piec ok. 25 min. w temp. 180 stopni.

Babka szafranowa

Składniki: 1 kg maki pszennej, 2 szklanki mleka, 15 dag cukru, 15 dag masła, 4 jajka, 4 żółtka, 8 dag drożdży, 10 dag rodzynek, 3 dag skórki pomarańczowej smażonej w cukrze, skórka otarta z 1 cytryny, szczypta szafranu, 1 łyżeczka soli, masło do formy, cukier puder do posypania.

Wykonanie:

Zrób rozczyń z połowy mąki i drożdży rozpuszczonych w ciepłym mleku. Przykryj ściereczką i odstaw w ciepłe miejsce do wyrośnięcia. Żółtka utrzyj z cukrem do białości, dodaj 4 białka, skórkę z cytryny i szafran. Dokład-

nie wymieszaj, dodaj pozostałą mąkę, posól i wyrabiaj około 20 minut. Dodaj stopione masło, rodzyнки i skórkę pomarańczową. Wyrabiaj, aż ciasto zacznie odstawać od dłoni i ścianek naczynia. Przełóż do formy wysmarowanej masłem i ponownie odstaw do wyrośnięcia. Gdy ciasto wypełni formę, wstaw do piekarnika nagrzanego do temp. 180 stopni i piecz około godziny. Patyczek wetknięty w upieczone ciasto powinien być po wyjęciu suchy. Ciepłą babę oprószyć cukrem pudrem.

Babka ucierana z ajerkoniakiem

Składniki: 5 jajek, 25 dag cukru pudru, 2 torebki cukru waniliowego, 1 szklanka oleju, 1 szklanka ajerkoniaku, po 12-13 dag mąki pszennej i ziemniaczanej, 1 torebka proszku do pieczenia, masło i tarta bułka do formy.

Wykonanie:

Rozgrzej piekarnik do 175 stopni. Jajka utrzyj z cukrem pudrem i cukrem waniliowym. Stale ucierając, powoli wlewaj najpierw olej, a potem ajerkoniak. Połącz obie mąki z proszkiem do pieczenia, wymieszaj z masą (ciasto powinno być płynne). Formę posmaruj masłem i posyp tartą bułką. Napełnij ciastem, ustaw na środkowym poziomie piekarnika. Piecz godzinę, a potem wyjmij z piekarnika i zdejmij formę. Ostudzone ciasto możesz udekorować lukrem lub czekoladą albo posypać cukrem pudrem. Jeśli chcesz, aby dłużej pozostało świeże, zawiń je szczelnie w folię aluminiową.

Mazurek kajmakowy

Składniki: 1 opakowanie wafli 30/25 cm (18 dag), 1 puszka słodzonego mleka skondensowanego (500 ml), 1 opakowanie płatków migdałowych (10 dag).

Wykonanie:

Zamkniętą puszkę z mlekiem wsadź do garnka. Zalej wrzątkiem, tak by puszk

ka była zakryta, i gotuj 2 godziny. Po tym czasie wyjmij puszkę z garnka i odstaw na parę minut do ostygnięcia (ew. możesz od razu zrobić w wieczku niewielkie otwory). Nie otwieraj puszki od razu po wyjęciu z garnka, bo wówczas kajmak, który się znajduje w środku, po prostu wystrzeli. Gdy puszka wystygnie, otwórz ją i wymieszaj kajmak z płatkami migdałów. Masą przełóż wafle (powinno wyjść 7-8 warstw). Na wierzchu ułóż ściereczkę, a na niej coś ciężkiego, aby warstwy dobrze się połączyły.

Sernik z kruszonką

Ciasto kruche – składniki: 3 szklanki mąki, 5 żółtek, 25 dag margaryny, 1 łyżeczka proszku do pieczenia, 3 łyżki cukru pudru.

Wykonanie:

Z podanych składników zagnieść ciasto kruche i podzielić na 2 części.

Ser – składniki: 1 kg zmielonego sera, 25 dag margaryny, 8 jaj, 1 budyń waniliowy bez cukru, 30 dag cukru kryształ.

Wykonanie:

Margarynę utrzeć z cukrem, dodać żółtka, ser z budyniem, a na końcu pianę z białek. Masę podzielić na 2 części.

Masa orzechowa – składniki: 25 dag orzechów mielonych, 1/2 szklanki mleka, 2 łyżki cukru kryształ, 2 jaja, 1/2 płaskiej łyżeczki proszku do pieczenia, 2 łyżki stopionego masła.

Wykonanie:

Masło, mleko, cukier zagotować, dodać orzechy, wymieszać, przestudzić dodać żółtka, proszek do pieczenia oraz pianę z białek. Delikatnie wymieszać.

Przygotowanie do pieczenia

Dodatek: 1 puszka brzoskwiń.

Ciasto kruche – masa orzechowa – 1/2 sera – pokrojone brzoskwinie – 1/2 sera – kruszonka z ciasta kruchego.

Ciasto upiec w całości w temp. 180°C przez ok. 1 godz.

Zebrała Zdzisława Lesiak

Rok 2018 w obiektywie

Uroczystości patriotyczne

Fot. Andrzej Bednarz

Fot. PHOTOmigawka

Fot. Andrzej Bednarz

Fot. Paweł Gąsior

Dożynki Gminne

Fot. Andrzej Bednarz

Fot. Andrzej Bednarz

Fot. Andrzej Bednarz

Fot. Andrzej Bednarz

Piknik Rodzinny w Bratkowicach

